

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 9. maaliskuuta 2022
(OR. en)

7042/22

Toimielinten välinen asia:
2022/0066 (COD)

JAI 316
FREMP 55
COHOM 18
COPEN 82
EDUC 80
MIGR 78
SOC 141
ANTIDISCRIM 10
GENDER 18
JEUN 27
CODEC 263

EHDOTUS

Lähettiläs:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	9. maaliskuuta 2022
Vastaanottaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2022) 105 final
Asia:	Ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVIKSI naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan torjumisesta

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2022) 105 final.

Liite: COM(2022) 105 final

Strasbourg 8.3.2022
COM(2022) 105 final

2022/0066 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI

naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan torjumisesta

{SEC(2022) 150 final} - {SWD(2022) 60 final} - {SWD(2022) 61 final} -
{SWD(2022) 62 final} - {SWD(2022) 63 final}

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut

Ehdotuksen tavoitteena on **torjua tehokkaasti naisiin kohdistuvaa väkivaltaa ja lähisuhdeväkivaltaa kaikkialla EU:ssa**. Tätä varten siinä ehdotetaan toimia seuraavilla aloilla: asiaankuuluvien rikosten kriminalisointi ja niiden seuraamukset, uhrien suojelu ja oikeussuojan saatavuus, uhrien tukeminen, ennaltaehkäisy sekä koordinaatio ja yhteistyö.

Naisiin kohdistuva väkivalta on sukupuoleen perustuvaa väkivaltaa, joka kohdistetaan naiseen hänen naiseutensa vuoksi tai joka vaikuttaa suhteettomasti naisiin. Se tarkoittaa kaikkia sellaisia sukupuoleen perustuvia väkivallantekoja tai tällaisilla teoilla uhkaamista, jotka aiheuttavat tai voivat aiheuttaa fyysistä, seksuaalista, psyykkistä tai taloudellista haittaa tai kärsimystä. Määritelmä kattaa seksuaaliväkivaltarikokset, mukaan lukien raiskaus, naisten sukuelinten silpominen, pakkoavioliitto, pakkoabortti tai -sterilointi, ihmiskauppa seksuaalista riistoa varten, vainoaminen, seksuaalinen häirintä, naismurha, vihapuhe ja sukupuoleen perustuvat rikokset sekä erilaiset verkkoväkivallan muodot, mukaan lukien luvattomasti tapahtuva intiimin materiaalin jakaminen tai käsittely, verkkoahdistelu ja verkkohäirintä. Tämän kaltainen väkivalta kumpuaa sukupuolten epätasa-arvosta ja on osoitus rakenteellisesta naisten syrjinnästä. **Lähisuhdeväkivalta** on yksi naisiin kohdistuvan väkivallan muoto, sillä se kohdistuu suhteellisesti useimmin naisiin. Tällainen väkivalta on kumppaneiden tai muiden perheenjäsenten, myös vanhempien ja lasten, välisiä väkivallantekoja perheen tai kodin piirissä riippumatta osapuolten välisistä biologisista tai oikeudellisista perhesiteistä. Naisten osuus molempien väkivallan muotojen uhreista on suhteettoman suuri, mikä johtuu taustalla vaikuttavista pakottamisen, vallankäytön ja/tai kontrolloinnin malleista. Kuka tahansa voi kuitenkin joutua tällaisen väkivallan uhriksi biologisesta tai sosiaalisesta sukupuolesta riippumatta. Lähisuhdeväkivalta voi vaikuttaa keneen tahansa, mukaan lukien miehiin, nuoriin tai ikääntyneisiin ihmisiin, lapsiin sekä hlbtqi¹-henkilöihin.

Naisiin kohdistuva väkivalta ja lähisuhdeväkivalta ovat rikosoikeudellisia asioita, ihmisoikeuksien loukkauksia ja syrjinnän muotoja. Niiden torjuminen on osa Euroopan komission toimia suojella EU:n perusarvoja ja varmistaa Euroopan unionin perusoikeuskirjan toteutuminen².

Naisiin kohdistuva väkivalta ja lähisuhdeväkivalta ovat yleisiä kaikkialla EU:ssa ja niiden arvioidaan vaikuttavan **joka kolmanteen naiseen EU:ssa**. Tarkasteltaessa yksittäisiä väkivallan muotoja voidaan havaita, että vuonna 2014 yksi kymmenestä naisesta ilmoitti joutuneensa seksuaalisen väkivallan uhriksi ja yksi kahdestakymmenestä oli raiskattu. Yli viidesosa naisista on kärsinyt lähisuhdeväkivallasta³. Verkkoväkivalta on aivan yhtä yleistä: vuonna 2020 arvioitiin, että puolet nuorista naisista oli kokenut sukupuoleen perustuvaa

¹ Homot, lesbot, biseksuaalit, transihmiset, intersukupuoliset ja queerit.

² Naisiin kohdistuva väkivalta ja lähisuhdeväkivalta voivat vaikuttaa moniin Euroopan unionin perusoikeuskirjassa vahvistettuihin perusoikeuksiin. Näihin oikeuksiin kuuluvat oikeus ihmisarvoon (1 artikla), oikeus elämään (2 artikla), kidutuksen sekä epäinhimillisen tai halventavan kohtelun kielto (4 artikla), oikeus olla joutumatta syrjinnän kohteeksi mm. sukupuolen perusteella (21 artikla) sekä oikeussuojan saatavuus (47 artikla).

³ Euroopan unionin perusoikeusvirasto (FRA), *EU:n laajuinen tutkimus naisiin kohdistuvasta väkivallasta. Raportti tärkeimmistä tuloksista* (englanniksi), 2014. FRA:n kyselytutkimus naisiin kohdistuvasta väkivallasta perustuu 42 000 naisen haastatteluihin kaikkialla EU:ssa. Tutkimus on maailman kattavin kyselytutkimus naisten kokemuksista väkivallasta.

verkkoväkivaltaa⁴. Yleisesti ottaen naiset joutuvat useammin biologiseen tai sosiaaliseen sukupuoleen perustuvan verkkoväkivallan, ja erityisesti verkkoväkivallan seksuaalisten muotojen, kohteeksi. Naisiin kohdistetaan verkossa systemaattista maalittamista, jonka takana on väkivaltaisia äärioikeistolaisia ryhmiä ja terroristiryhmiä, jotka pyrkivät levittämään naisvihaa. Esimerkiksi niin kutsutun incel-liikkeen (tahdonvastainen selibaatti) edustajat lietsovat verkossa naisiin kohdistuvaa väkivaltaa ja kutsuvat tällaista väkivaltaa sankarilliseksi. Verkkoväkivalta vaikuttaa erityisesti julkisessa elämässä aktiivisiin naisiin, kuten poliitikkoihin, toimittajiin ja ihmisoikeuksien puolustajiin. Se voi johtaa naisten vaientamiseen, haitata heidän osallistumistaan yhteiskuntaan ja horjuttaa Euroopan unionista tehdyssä sopimuksessa vahvistettua demokratian periaatetta.

Naiset kokevat väkivaltaa myös työelämässä: noin kolmannes EU:n naisista, jotka ovat kokeneet seksuaalista häirintää, ovat joutuneet sen kohteeksi työpaikallaan.

Puheenjohtaja von der Leyenin poliittisissa suuntaviivoissa yhdeksi komission ensisijaisista tavoitteista nostettiin tarve ehkäistä ja torjua naisiin kohdistuvaa väkivaltaa, suojella uhreja ja rangaista rikosentekijöitä. Sukupuolten tasa-arvostrategiassa 2020–2025⁵ esitettiin EU:n toimenpiteet tällaisten väkivallantekojen ennaltaehkäisemiseksi, uhrien suojelemiseksi, rikosentekijöiden asettamiseksi syytteeseen ja asiaan liittyvien kattavien ja koordinoitujen toimintapolitiikkojen täytäntöönpanemiseksi. Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria koskevassa toimintasuunnitelmassa toistetaan sitoutuminen sukupuoleen perustuvan väkivallan torjumiseen ja ehdotetaan asiaa koskevaa lainsäädäntöä⁶.

Euroopan parlamentti on toistuvasti kehottanut komissiota ehdottamaan lainsäädäntöä naisiin kohdistuvasta väkivallasta ja lähisuhdeväkivallasta sekä sukupuoleen perustuvasta verkkoväkivallasta. Euroopan parlamentti on viime aikoina hyväksynyt kaksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', 225 artiklaan perustuvaa valiokunta-aloitteista mietintöä, joissa se pyysi, että komissio⁷ antaisi ehdotuksia sukupuoleen perustuvan väkivallan ja verkkoväkivallan torjumiseksi⁸ ja että sukupuoleen perustuva väkivalta lisättäisiin SEUT-sopimuksen 83 artiklan 1 kohtaan uudeksi rikollisuuden alaksi⁹.

• Ehdotuksen tavoitteet

Ehdotuksen tavoitteena on ehkäistä ja torjua naisiin kohdistuvaa väkivaltaa ja lähisuhdeväkivaltaa, jotta voidaan varmistaa turvallisuuden korkea taso ja perusoikeuksien täysi toteutuminen unionissa, mukaan lukien naisten ja miesten yhdenvertainen kohtelu sekä sukupuolten välinen syrjimättömyys. Näin ollen ehdotuksella vahvistetaan **vapauden, turvallisuuden ja oikeuden aluetta (SEUT-sopimuksen V osasto)**. Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi ehdotuksella

- tehdään EU:n nykyisistä säädöksistä merkityksellisiä naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan torjumisen kannalta;

⁴ Euroopan parlamentin tutkimuspalvelu (EPRS), Combating gender-based violence: Cyberviolence, European added value assessment, 2021. (Sukupuolittuneen väkivallan torjunta: verkkoväkivalta, Euroopan tason lisäarvon arviointi)

⁵ COM(2020) 152 final.

⁶ COM(2021) 102 final.

⁷ Viitaten SEUT-sopimuksen 225 artiklaan.

⁸ Päätöslauselma 14. joulukuuta 2021 suosituksista komissiolle sukupuolittuneen väkivallan torjumisesta: verkkoväkivalta (2020/2035(INL)).

⁹ Päätöslauselma 16. syyskuuta 2021 suosituksista komissiolle sukupuolittuneen väkivallan määrittelemisestä uudeksi rikollisuuden alaksi, joka mainitaan SEUT-sopimuksen 83 artiklan 1 kohdassa (2021/2035(INL)).

- luodaan ylöspäin tapahtuvaa lähentymistä ja korjataan suojelun, oikeussuojan saatavuuden, tuen, ehkäisyn sekä koordinoinnin ja yhteistyön puutteita; ja
- mukautetaan EU-lainsäädäntö vastaamaan vakiintuneita kansainvälisiä standardeja.

Ehdotuksella kriminalisoidaan tietyt väkivallan muodot, jotka vaikuttavat suhteettomasti naisiin, ja vahvistetaan uhrien oikeuksia käyttämällä SEUT-sopimuksen 82 artiklan 2 kohdassa ja 83 artiklan 1 kohdassa vahvistettuja nykyisiä oikeusperustoja. Näin ollen sillä varmistetaan, että nämä rikokset johtavat tehokkaasiin syytetoimiin, edistetään naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan poistamista sekä parannetaan uhrien tukea ja suojelua. Lisäämällä luottamusta muiden jäsenvaltioiden oikeudellisiin järjestelmiin ehdotus tehostaa tuomioistuinten rikosasioissa antamien tuomioiden ja päätösten vastavuoroista tunnustamista ja parantaa rikosoikeudellista yhteistyötä.

Tärkeä viitekehys tälle ehdotukselle on Euroopan neuvoston vuoden 2014 yleissopimus naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta, jäljempänä **’Istanbulin yleissopimus’**¹⁰. Istanbulin yleissopimus on laajin kansainvälinen kehys, jolla puututaan kattavasti naisiin kohdistuvaan väkivaltaan ja lähisuhdeväkivaltaan.

Ehdotuksella pyritään saavuttamaan yleissopimuksen EU:n toimivaltaan kuuluvat tavoitteet täydentämällä voimassa olevaa EU:n säännöstöä ja jäsenvaltioiden kansallista lainsäädäntöä yleissopimuksen kattamilla aloilla. Toimia tarvitaan sekä Istanbulin yleissopimuksen ratifioineissa jäsenvaltioissa että niissä, jotka eivät sitä ole ratifioineet¹¹. Valmistelutyön aikana on huomattu tarvetta toimille oikeussuojan saatavuuden alalla, mukaan lukien vähimmäissäännöt tiettyjen rikosten määrittelyille ja seuraamuksille, uhrien oikeuksien ja suojelun turvaamiseen rikosoikeudellisissa menettelyissä, uhreille tarjottaviin erikoistuneisiin tukipalveluihin, kyseisen väkivallan ehkäisemiseen sekä EU:n ja kansallisen tason koordinaation ja yhteistyön vahvistamiseen. Asiaa koskevat EU:n normit ovat hajallaan useissa säädöksissä eivätkä ne ole johtaneet tehokkaaseen seurantaan ja täytäntöönpanoon. Vaikka Istanbulin yleissopimuksen pohjalta onkin käynnistetty kansallisen tason toimia, yleissopimuksen täytäntöönpanon seuranta¹² osoittaa, että puutteita on edelleen. Kun otetaan huomioon, miten naisiin kohdistuva väkivalta ja lähisuhdeväkivalta ovat muuttuneet viime vuosikymmeninä, tämän tyyppiset rikokset eivät todennäköisesti vähene merkittävästi ilman EU:n lisätoimia.

Edellä mainitun lisäksi tässä ehdotuksessa otetaan huomioon viime aikojen kehityskulut, kuten **naisiin kohdistuva verkkoväkivalta**, jota Istanbulin yleissopimuksessa ei käsitellä erikseen. Verkkoväkivalta on lisääntynyt internetin ja tietoteknisten välineiden käytön myötä. Uhrielle tällainen väkivalta on usein lisänä verkon ulkopuolella koetulle väkivallalle. Verkkoväkivallan laajasta levinneisyydestä huolimatta lainsäädäntö on ollut tähän saakka hyvin hajanaista, ja sekä EU:n tasolla että jäsenvaltioissa on havaittu merkittäviä puutteita lainsäädännössä.

Tällä hetkellä yksikään EU:n säädös ei kattavasti käsittele naisiin kohdistuvaa väkivaltaa ja lähisuhdeväkivaltaa. Tämä direktiivi on ensimmäinen **säädös, jossa nimenomaisesti**

¹⁰ Euroopan neuvoston yleissopimus naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta (CETS 210); COM(2016) 111.

¹¹ Jäsenvaltiot, jotka eivät ole ratifioineet Istanbulin yleissopimusta: BG, CZ, HU, LT, LV ja SK.

¹² Ks. naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan torjunnan asiantuntijaryhmän (Grevio) horisontaalinen väliarviointi perusarviointiraporteista: <https://www.coe.int/en/web/istanbul-convention/-/mid-term-horizontal-review-provides-a-panoramic-view-of-the-implementation-of-the-istanbul-convention>.

säädetään tämän tyyppisestä väkivallasta. Toimet pohjautuvat itsenäisesti toimivan, Istanbulin yleissopimuksen täytäntöönpanon seurannasta vastaavan naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan torjunnan asiantuntijaryhmän (Grevio)¹³ **suosituksiin.** Niissä otetaan huomioon myös alan kansainvälisten asiantuntijoiden ja elinten suositukset, mukaan lukien Yhdistyneiden kansakuntien puitteissa toimivat tahot, ja niiden pohdinnat kansainvälisesti hyväksytyistä hyvistä käytännöistä naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan torjumisessa. Rikoksia ja uhrien oikeuksia koskevissa kohdennetuissa toimissa vahvistetaan **vähimmäissäännöt, jotka sallivat jäsenmaiden asettaa tiukempia normeja,** ja jätetään **joustovaraa,** jotta jäsenvaltiot voivat ottaa huomioon maakohtaiset tilanteet.

Ehdotus sisältää erityisesti seuraavat toimet:

- **Kriminalisoidaan tietyt väkivallan muodot,** jotka kohdistuvat suhteettomasti naisiin, joita ei oteta riittävällä tavalla huomioon kansallisella tasolla ja jotka kuuluvat voimassa olevien oikeusperustojen perusteella EU:n toimivaltaan. Näihin kuuluvat **raiskauksen määrittely rikokseksi suostumuksen puutteen perusteella** (joissain jäsenvaltioissa vaaditaan voimankäyttöä tai uhkailua), **naisten sukuelinten silpominen ja tietyt verkkoväkivallan muodot.**
- **Vahvistetaan uhrien oikeussuojan saatavuutta ja oikeutta asianmukaiseen suojeluun;** tällä tavoin vastataan suoraan naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan uhrien tarpeisiin. Tällaisia toimenpiteitä ovat esimerkiksi seuraavat:
 - varmistetaan, että kansallisilla viranomaisilla on asianmukaiset valmiudet käsitellä naisiin kohdistuvaa väkivaltaa ja lähisuhdeväkivaltaa;
 - varmistetaan, että kansalliset viranomaiset kohtelevat uhreja sukupuolisensitiivisesti;
 - säädetään yksilöllisestä suojelun ja tuen tarpeen arvioinnista naisiin kohdistuvan väkivallan tai lähisuhdeväkivallan uhrien erityistarpeiden mukaan;
 - säädetään erityisistä suojatoimista naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan lapsiuhreille;
 - varmistetaan suojelu välittömän lähestymiskiellon ja suojelumääräyksen;
 - varmistetaan, että uhrit voivat tosiasiallisesti hakea korvausta rikoksentekijältä;
 - varmistetaan, että verkkoväkivaltarikoksiin liittyvä verkkosisältö poistetaan ja tarjotaan oikeussuojakeinoja käyttäjille, joihin rikos on vaikuttanut; ja
 - varmistetaan, että on olemassa hallintoelimiä, jotka auttavat, neuvovat ja edustavat uhreja naisiin kohdistuvaa väkivaltaa tai lähisuhdeväkivaltaa käsittelevissä oikeuskäsittelyissä.
- Tarjotaan **uhreille tukea,** joka on räätälöity naisiin kohdistuvan väkivallan tai lähisuhdeväkivallan uhrien erityistarpeisiin. Tähän sisältyy erityistuki seksuaalisen väkivallan ja naisten sukuelinten silpomisen tapauksissa, pääsy kansallisiin auttaviin

¹³ Ks. alaviite 9 edellä.

puhelimiin, suojamajoituksen saatavuuden parantaminen ja kattava tuki työssä tapahtuvan seksuaalisen häirinnän uhreille. Sen lisäksi tarjotaan kohdennettua tukea erityistarpeisille uhreille ja riskiryhmille, mukaan lukien aseellista selkkausta pakeneville naisille.

- **Ehkäistään** naisiin kohdistuvaa väkivaltaa ja lähisuhdeväkivaltaa esimerkiksi parantamalla tietoisuutta, kouluttamalla ammattilaisia, jotka todennäköisesti kohtaavat uhreja sekä työskentelemällä rikoksentekijöiden kanssa.
- **Vahvistetaan koordinaatioita ja yhteistyötä kansallisella ja EU:n tasolla** varmistamalla usean viraston yhteinen lähestymistapa ja tehostettu tiedonkeruu naisiin kohdistuvasta väkivallasta ja lähisuhdeväkivallasta.

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Naisiin kohdistuvaa väkivaltaa ja lähisuhdeväkivaltaa ei käsitellä yhdessäkään EU:n säädöksessä erityisesti. On kuitenkin olemassa useita EU:n säädöksiä, jotka ovat merkityksellisiä naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan uhrien kannalta. Niissä joko vahvistetaan yleiset säännöt, jotka pätevät myös tähän uhrien ryhmään, tai annetaan erityissääntöjä tällaisen väkivallan tiettyjen muotojen osalta. Tärkeimpiä ovat:

- **Direktiivi 2012/29/EU¹⁴**, jäljempänä ’uhrien oikeuksia koskeva direktiivi’:
Uhrien oikeuksia koskevaa direktiiviä sovelletaan kaikkiin rikoksen uhriin. Siinä vahvistetaan rikoksen uhrien oikeuksia, suojelua ja tukea koskevat vähimmäisvaatimukset EU:ssa. Siinä viitataan myös sukupuoleen perustuvan väkivallan, seksuaalisen väkivallan sekä läheisväkivallan uhriin. Direktiivissä ei kuitenkaan säädetä tällaisten rikosten uhreja varten räätälöidyistä erityissäännöistä. Tällä ehdotuksella täydennetään uhrien oikeuksia koskevan direktiivin sääntöjä, jotta voidaan vastata naisiin kohdistuvan väkivallan sekä lähisuhdeväkivallan uhrien erityistarpeisiin. Ehdotuksen kattamien yksityiskohtaisempien toimenpiteiden lisäksi uhrit hyötyvät edelleen uhrien oikeuksia koskevan direktiivin yleisistä säännöksistä.
- **Direktiivi 2011/99/EU¹⁵**, jäljempänä ’eurooppalaista suojelumääräystä koskeva direktiivi’, ja **asetus (EU) N:o 606/2013¹⁶**, jäljempänä ’vastavuoroista tunnustamista koskeva asetus’ – EU:n säännöt eurooppalaisista suojelumääräyksistä:
Näillä kahdella välineellä mahdollistetaan kansallisen lainsäädännön nojalla annettujen suojelumääräysten rajatylittävä tunnustaminen. Tämä aloite edellyttää, että jäsenvaltiot säätävät kansallisessa lainsäädännössään välittömistä lähestymiskielloista ja suojelumääräyksistä, ja näin ollen luovat perustan eurooppalaista suojelumääräystä koskevalle direktiiville ja vastavuoroista tunnustamista koskevalle asetukselle.
- **Direktiivi 2011/93/EU¹⁷**, jäljempänä ’lasten seksuaalista hyväksikäyttöä koskeva direktiivi’, ja **direktiivi 2011/36/EU¹⁸**, jäljempänä ’ihmiskaupan vastainen direktiivi’:

¹⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2012/29/EU, annettu 25 päivänä lokakuuta 2012, rikoksen uhrien oikeuksia, tukea ja suojelua koskevista vähimmäisvaatimuksista sekä neuvoston puitepäättökseen 2001/220/YOS korvaamisesta, EUVL L 315, 14.11.2012, s. 57–73.

¹⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/99/EU, annettu 13 päivänä joulukuuta 2011, eurooppalaisesta suojelumääräyksestä, EUVL L 338, 21.12.2011, s. 2–18.

¹⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 606/2013, annettu 12 päivänä kesäkuuta 2013, yksityisoikeuden alalla määrättyjen suojelutoimenpiteiden vastavuoroisesta tunnustamisesta, EUVL L 181, 29.6.2013, s. 4–12.

Lasten seksuaalista hyväksikäyttöä koskevassa direktiivissä ja ihmiskaupan vastaisessa direktiivissä säädetään ehkäisy-, suojelu- ja tukitoimenpiteistä sekä oikeussuojan saatavuudesta tietyille uhriryhmille, eli lapsiin kohdistuvan seksuaaliväkivallan, lasten seksuaalisen riiston ja lapsipornografian sekä ihmiskaupan uhreille. Näiden yksityiskohtaisempien direktiivien vaatimusten soveltamista tämän kaltaisen väkivallan kriminalisoinnista ja sen seuraamuksista jatketaan edelleen. Ihmiskaupan vastaisella direktiivillä torjutaan seksuaaliseen riistoon tähtäävää ihmiskauppaa. Sitä tarkastellaan parhaillaan mahdollisten tulevien muutosten tarpeen arvioimiseksi, ja tässä tarkastelussa otetaan huomioon tällä direktiivillä käyttöön otettavat EU:n laajuiset kriminalisoinnit ja niihin liittyvät rangaistukset.

Lasten seksuaalista hyväksikäyttöä koskevaa direktiiviä sovelletaan edelleen lasten seksuaaliseen hyväksikäyttöön. Euroopan unionin perusoikeuskirjan 24 artiklassa todetaan, että lapsella on oikeus hänen hyvinvoinnilleen välttämättömään suojeluun ja huolenpitoon ja että kaikissa lasta koskevissa viranomaisen tai yksityisten laitosten toimissa on ensisijaisesti otettava huomioon lapsen etu. On selvää, että raiskauksen määrittely rikokseksi suostumuksen puutteen perusteella pitäisi laajentaa myös lapsiin siltä osin kuin he ovat kykeneväisiä antamaan pätevän suostumuksensa. Sen määrittely perustuu seksuaalista itsemääräämisoikeutta koskevaan suojaikärajaan, josta säädetään jäsenvaltioiden tasolla ja joka vaihtelee jäsenvaltioittain. Koska lasten seksuaalista hyväksikäyttöä koskevassa direktiivissä säädetään jo kaikkia lapsia koskevista erityisistä puitteista, tässä ehdotuksessa esitetään tarvittavat kohdennetut muutokset, joilla varmistetaan yhdenmukaisuus. Nämä muutokset ovat penetraation lisääminen raskauttavaksi seikaksi sekä suostumuksen puutteen käsitteen ottaminen käyttöön seksuaalista itsemääräämisoikeutta koskevan suojaikärajan saavuttaneiden lasten osalta. Samanaikaisesti arvioidaan lasten seksuaalista hyväksikäyttöä koskevaa direktiiviä, minkä johdosta vuonna 2023 saatetaan esittää uudelleenlaadintaa koskeva ehdotus. Tämä tarjoaa mahdollisuuden varmistaa lasten suojelemista kaikenlaiselta seksuaaliselta hyväksikäytöltä ja riistolta koskevan kehyksen yleinen yhdenmukaisuus tämän ehdotuksen kanssa.

Nykyisessä ehdotuksessa esitettyjä säännöksiä, jotka liittyvät uhrien oikeuksiin, suojeluun ja tukemiseen sekä naisiin kohdistuvan väkivallan tai lähisuhdeväkivallan ehkäisemiseen (3–5 luku), sovelletaan myös lasten seksuaalista hyväksikäyttöä koskevan direktiivin ja ihmiskaupan vastaisen direktiivin soveltamisalaan kuuluihin uhriin; myös kyseisissä direktiiveissä nämä teot katsotaan naisiin kohdistuvaksi väkivallaksi ja lähisuhdeväkivallaksi.

– **Neuvoston direktiivi 2004/80/EY¹⁹, jäljempänä ’korvauksia koskeva direktiivi’:**

Korvauksia koskevassa direktiivissä säädetään tahallisen väkivaltarikoksen uhrin oikeudesta hakea korvausta valtiolta. Tämä ehdotus parantaa uhrien oikeuksia

¹⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/93/EU, annettu 13 päivänä joulukuuta 2011, lasten seksuaalisen hyväksikäytön ja seksuaalisen riiston sekä lapsipornografian torjumisesta ja neuvoston puitepäättöksen 2004/68/YOS korvaamisesta, EUVL L 335, 17.12.2011, s.1–14.

¹⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/36/EU, annettu 5 päivänä huhtikuuta 2011, ihmiskaupan ehkäisemisestä ja torjumisesta sekä ihmiskaupan uhrien suojelemisesta, EUVL L 101, 15.4.2011, s. 1–11.

¹⁹ Neuvoston direktiivi 2004/80/EY, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, rikoksen uhreille maksettavista korvauksista, EUVL L 261, 6.8.2004, s. 15–18.

korvauksiin vahvistamalla oikeutta saada korvauksia rikoksentehtäjältä sekä myös ottamalla käyttöön tällaisen korvauksen myöntämistä koskevat vähimmäissäännöt.

- **Sukupuolten tasa-arvoa koskeissa direktiiveissä**²⁰ säädetään, että sukupuoleen perustuva ja seksuaalinen häirintä työssä sekä tavaroiden ja palvelujen saatavuuden alalla on miesten ja naisten yhdenvertaisen kohtelun periaatteen vastaista. Direktiiveissä edellytetään, että jäsenvaltiot kieltävät tällaisen toiminnan, varmistavat oikeussuojakeinot (mukaan lukien korvaukset) sekä säättävät tehokkaista, oikeasuhteisista ja varoittavista rangaistuksista. Tällä direktiivillä täydennetään näitä välineitä asettamalla vähimmäisvaatimuksia tällaisen häirinnän uhrien tukemiselle ja oikeussuojan saatavuudelle.
- **Ehdotus asetukseksi digitaalisten palvelujen sisämarkkinoista**²¹, jäljempänä 'digipalvelusäädös': Digipalvelusäädöshedotuksella komissio pyrkii suojelemaan perusoikeuksia verkossa ja puuttumaan verkkoympäristön riskeihin, mukaan lukien naisten turvallisuusriskit verkossa. Digipalvelusäädöshedotuksessa esitetään horisontaalista kehystä viranomaisvalvonnalle sekä vastuuvollisuuden ja avoimuuden vaatimuksia verkkopalvelujen tarjoajille. Tällä ehdotuksella parannetaan digipalvelusäädöstä kahdella olennaisella tavalla:
 - Ehdotus sisältää huolellisuusvelvoitteita tietyille välityspalveluille laittoman verkkosisällön torjumiseksi. Siinä ei anneta EU:n tason määritelmää tällaiselle laittomalle sisällölle. Tämä ehdotus täydentää digipalvelusäädöshedotusta sisällyttämällä mukaan verkkoväkivaltarikoksia koskevat vähimmäissäännöt.
 - Tällä ehdotuksella varmistetaan, että kansallisilla oikeusviranomaisilla on valtuudet määrätä välityspalvelujen tarjoajat toimimaan tiettyjä laittomia sisältöjä vastaan, jotka tässä ehdotuksessa määritellään verkkoväkivallaksi.
- **Ehdotus liittymisestä Istanbulin yleissopimukseen**
Vuonna 2016 komissio ehdotti EU:n liittymistä Istanbulin yleissopimukseen²², minkä jälkeen komissio ja neuvoston puheenjohtajavaltio allekirjoittivat yleissopimuksen EU:n puolesta vuonna 2017. Tähän päivään mennessä EU:n liittymisprosessia ei ole saatettu loppuun, sillä neuvosto ei ole vielä hyväksynyt yleissopimuksen tekemistä koskevaa lopullista päätöstä. Viimeistelytoimet koskien EU:n liittymistä yleissopimukseen ovat edelleen yksi komission ensisijaisista tavoitteista. Tämän ehdotuksen toimenpiteillä

²⁰ Neuvoston direktiivi 2004/113/EY, annettu 13 päivänä joulukuuta 2004, miesten ja naisten yhdenvertaisen kohtelun periaatteen täytäntöönpanosta tavaroiden ja palvelujen saatavuuden ja tarjonnan alalta, ([EUVL L 373, 21.12.2004, s. 37–43](#)); Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/54/EY, annettu 5 päivänä heinäkuuta 2006, miesten ja naisten yhtäläisten mahdollisuuksien ja yhdenvertaisen kohtelun periaatteen täytäntöönpanosta työhön ja ammattiin liittyvissä asioissa (uudelleenlaadittu toisinto), ([EUVL L 204, 26.7.2006, s. 23–36](#)); Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/41/EU, annettu 7 päivänä heinäkuuta 2010, miesten ja naisten tasa-arvoisen kohtelun periaatteen soveltamisesta itsenäisiin ammatinharjoittajiin sekä neuvoston direktiivin 86/613/ETY kumoamisesta, ([EUVL L 180, 15.7.2010, s. 1–6](#)).

²¹ Euroopan komissio, *Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi digitaalisten palvelujen sisämarkkinoista (digipalvelusäädös) ja direktiivin 2000/31/EY muuttamisesta*, COM(2020) 825 final, 15.12.2020.

²² Euroopan komissio, *Ehdotus neuvoston päätökseksi naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemistä ja torjumista koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen allekirjoittamisesta Euroopan unionin puolesta*, COM(2016) 111 final, 4.3.2016; Euroopan komissio, *Ehdotus neuvoston päätökseksi naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemistä ja torjumista koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen tekemisestä Euroopan unionin osalta*, COM(2016) 109 final, 4.3.2016.

pyritään saavuttamaan yleissopimuksen tavoitteet EU:n toimivaltaan kuuluvilla aloilla ja siten vahvistamaan yleissopimuksen tarjoamaa suojaa. Kun EU liittyy yleissopimukseen, tällä ehdotuksella pannaan yleissopimus täytäntöön sellaisilla aloilla.

Komissio on arvioinut kaikki naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan torjumisen sekä uhrien oikeuksien kannalta olennaiset EU:n säädökset suhteessa tämän ehdotuksen tavoitteisiin. Ehdotusta laatiessaan komissio on ottanut huomioon tämän arvioinnin tulokset (ks. vaikutustenarvioinnin liite 8). Näin ollen tämä ehdotus on yhdenmukainen voimassa olevan EU:n lainsäädännön asiaa koskevien säännösten kanssa.

• **Yhdenmukaisuus EU:n muiden politiikkojen kanssa**

Ehdotus on yhdenmukainen niiden perussopimuksen tavoitteiden kanssa, jotka koskevat turvallisuuden varmistamista EU:n vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvalla alueella SEUT-sopimuksen V osaston mukaisesti sekä perusoikeuksien toteutumista EU:ssa. Se on myös yhdenmukainen lukuisten EU:n toimintapolitiikkojen kanssa, joissa on nostettu esiin tarve torjua sukupuoleen perustuvaa väkivaltaa. Tämä tavoite on erityisen näkyvä kattavassa lasten oikeuksia koskevassa EU:n strategiassa²³, uhrien oikeuksia koskevassa EU:n strategiassa (2020–2025)²⁴, hlbtq-henkilöiden tasa-arvoa koskevassa strategiassa 2020–2025²⁵, vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevassa strategiassa 2021–2030²⁶ ja Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria koskevassa toimintasuunnitelmassa²⁷. Sukupuolten tasa-arvon edistämistä koskevassa kolmannessa toimintasuunnitelmassa²⁸ tehdään sukupuoleen perustuvan väkivallan torjunnasta yksi EU:n ulkoisen toiminnan painopisteistä.

Komissio antoi tiedonannon *Osallistavampi ja suojelevampi Eurooppa: EU-rikosten luettelon laajentaminen kattamaan vihapuheen ja viharikokset*²⁹ kannustaakseen neuvostoa antamaan päätöksen, jolla laajennetaan SEUT-sopimuksen 83 artiklan 1 kohdan mukaista EU-rikosten luetteloa kattamaan vihapuheen ja viharikokset, jäljempänä 'EU-rikoksia koskeva aloite'. Vihapuhe ja viharikokset rapauttavat koko demokraattisen ja moniarvoisen yhteiskunnan perustaa ja SEU-sopimuksen 2 artiklassa vahvistettuja yhteisiä arvoja. Näiden tekojen erityinen vakavuus, kun otetaan huomioon niiden vaikutukset perusoikeuksiin ja -arvoihin sekä niiden rajatylittävä luonne, edellyttää yhteistä toimintaa unionin tasolla. Jotta voitaisiin

²³ Euroopan komissio, *Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle. Lasten oikeuksia koskeva EU:n strategia*, COM(2021) 142 final, 24.3.2021.

²⁴ Euroopan komissio, *Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle. Uhrien oikeuksia koskeva EU:n strategia (2020–2025)*, COM(2020) 258 final, 24.6.2020.

²⁵ Euroopan komissio, *Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle. Tasa-arvon unioni: hlbtq-henkilöiden tasa-arvoa koskeva strategia 2020–2025*, COM(2020) 698 final, 12.11.2020

²⁶ Euroopan komissio, *Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle. Tasa-arvon unioni: Vammaisten henkilöiden oikeuksia koskeva strategia 2021–2030*, COM(2021) 101 final, 3.3.2021

²⁷ Euroopan komissio, *Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle. Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria koskeva toimintasuunnitelma*, COM/2021/102 final, 4.3.2021, s. 21 ja 22. Sukupuolten tasa-arvo on myös Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin toinen periaate, jolla halutaan varmistaa ja edistää yhdenvertaista kohtelua ja yhtäläisiä mahdollisuuksia naisten ja miesten välillä kaikilla aloilla sekä torjutaan sukupuoleen perustuvaa väkivaltaa.

²⁸ Euroopan komissio, *Yhteinen tiedonanto Euroopan parlamentille ja neuvostolle. Sukupuolten tasa-arvon edistämistä koskeva kolmas EU:n toimintasuunnitelma (GAP III) – kunnianhimoinen ohjelma sukupuolten tasa-arvon ja naisten vaikutusvallan lisäämiseksi EU:n ulkoisissa toimissa*, JOIN(2020) 17 final, 25.11.2020.

²⁹ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille ja neuvostolle – *Osallistavampi ja suojelevampi Eurooppa: EU-rikosten luettelon laajentaminen kattamaan vihapuheen ja viharikokset*, 9.12.2021 COM(2021) 777 final.

erityisesti puuttua huomattavasti lisääntyneeseen julkiseen yllyttämiseen biologiseen tai sosiaaliseen sukupuoleen perustuvaan, etenkin naisvihamieliseen, väkivaltaan ja vihaan verkon kautta, tässä direktiivissä vahvistetaan tämäntyyppisen verkkoväkivallan määrittelyä ja siitä määrättäviä rangaistuksia koskevat vähimmäissäännöt. Neuvoston hyväksyttyä päätöksen lisätä vihapuhe ja viharikokset uutena oikeusperustana SEUT-sopimuksen 83 artiklan 1 kohtaan komissio voi ehdottaa lisälainsäädäntöä vihapuheen ja viharikosten määritelmien yhdenmukaistamiseksi EU:ssa lisäämällä suojeluperusteita.

- **Ehdotuksen yhdenmukaisuus ilmastotavoitteiden kanssa**

Vaikutustenarvioinnissa todetaan, että ympäristövaikutuksia ei ole odotettavissa.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISSUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

- **Oikeusperusta**

Ehdotus perustuu SEUT-sopimuksen 82 artiklan 2 kohdan ja 83 artiklan 1 kohdan muodostamaan yhdistettyyn oikeusperustaan.

SEUT-sopimuksen 83 artiklan 1 kohta on oikeusperustana rikosten ja seuraamusten määrittelyä koskeville vähimmäissäännöille, kun on kyse naisten ja lasten seksuaalisesta hyväksikäytöstä ja tietokonerikollisuudesta.

SEUT-sopimuksen 83 artiklan 1 kohtaan sisältyvällä käsitteellä ”seksuaalinen hyväksikäyttö” tarkoitetaan mitä tahansa haavoittuvan aseman, valtaeron tai luottamuksen tosiasiallista hyväksikäyttöä tai sen yritystä, mukaan lukien muun muassa hyötyminen rahallisesti, sosiaalisesti tai poliittisesti toisen henkilön kanssa tehdystä seksuaalisesta teosta. Hyväksikäytön elementti voi tarkoittaa toiseen henkilöön kohdistuvan valta-aseman tai määräävän aseman käyttämistä seksuaalisten halujen tyydyttämistä varten tai taloudellisen hyödyn ja/tai etenemisen saavuttamiseksi. Raiskaus ja naisten sukuelinten silpominen ovat rikoksia, joihin nämä elementit olennaisesti sisältyvät. Naisten sukuelinten silpominen on riiston muoto, jota käytetään valta-aseman säilyttämiseksi ja pönkittämiseksi suhteessa naisiin ja tyttöihin sekä tyttöjen ja naisten seksuaalisuuden sosiaaliseen kontrollointiin. Sitä tehdään joskus lapsi- tai pakkoavioliittojen yhteydessä tai osana lähisuhdeväkivaltaa. Tämä kuvastaa naisten ja miesten välistä tyypillistä vallan epätasapainoa tällaisissa tapauksissa, ja sama pätee yleisesti myös raiskauksiin.

SEUT-sopimuksen 83 artiklan 1 kohdan termi ”tietokonerikollisuus” käsittää rikokset informaatio- ja kommunikaatioteknologian käyttöä vastaan tai olennaisesti liittyen sen käyttöön. Tällaisten teknologioiden käyttö hyökkäyskeinona voi lisätä rikoksen vakavuutta määrän, laadun, intensiteetin, kohteen valinnan ja keston osalta siinä määrin, että sitä ei voida saavuttaa muilla keinoilla. Tässä ehdotuksessa esitetyillä naisiin kohdistuvia verkkoväkivaltarikoksia koskevilla vähimmäissäännöillä puututaan tällaisiin rikoksiin, jotka liittyvät olennaisesti verkkoympäristöön ja kyseisten teknologioiden käyttöön.

SEUT-sopimuksen 82 artiklan 2 kohta muodostaa oikeusperustan rikosten uhrien oikeuksia koskevien vähimmäissääntöjen vahvistamiselle siinä määrin kuin se on tarpeen, jotta helpotetaan tuomioiden ja oikeusviranomaisten päätösten vastavuoroista tunnustamista sekä poliisiyhteistyötä ja oikeudellista yhteistyötä rajatylittävissä rikosasioissa.

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

Naisiin kohdistuva väkivalta ja lähisuhdeväkivalta ovat yleisiä EU:ssa, ja covid-19-pandemia on pahentanut tilannetta. Tällainen väkivalta vaikuttaa miljooniin EU-maiden asukkaisiin,

johtaa perusoikeuksien loukkauksiin ja aiheuttaa huomattavia kustannuksia. Sen vuoksi onkin erityisen tarpeellista torjua naisiin kohdistuvaa väkivaltaa ja lähisuhdeväkivaltaa yhteisin perustein EU:n tasolla.

Naisiin kohdistuva verkkoväkivalta, myös lähisuhdeväkivallan yhteydessä, on noussut tällaisen väkivallan uudeksi muodoksi, joka voimistuu ja leviää yksittäisten jäsenvaltioiden rajojen yli internetin kautta. Koska verkkoväkivalta on luonteeltaan rajatylittävää, jäsenvaltioiden yksittäiset toimet eivät riitä ratkaisemaan ongelmaa.

Kaikkien jäsenvaltioiden lainsäädännössä ja toimintapolitiikoissa puututaan naisiin kohdistuvaan väkivaltaan ja lähisuhdeväkivaltaan, mutta eriasteisesti. Lähestymistapojen moninaisuus luo oikeudellista epävarmuutta, joka koskee tällaisten tekojen uhrien oikeuksia eri puolilla EU:ta. Alue- ja paikallistasolla esiintyy vielä enemmän hajanaisuutta.

EU tukee jo nyt jäsenvaltioita tämentyypiseen väkivaltaan puuttumisessa rahoituksen, politiikkatoimien ja asiaankuuluvien horisontaalisten säädösten avulla. Tästä huolimatta on toteutettava kohdennettuja EU:n tason lainsäädäntötoimia, jotta voidaan tehostaa nykyisiä toimenpiteitä ja vahvistaa entisestään unionin välineitä torjua naisiin kohdistuvaa väkivaltaa ja lähisuhdeväkivaltaa säätämällä niitä koskevat vähimmäissäännöt. Istanbulin yleissopimuksen osapuolina olevien jäsenvaltioiden osalta EU:n toimet tukisivat yleissopimuksen täytäntöönpanoa. Nyt käsiteltävänä oleva ehdotus mahdollistaisi lisää koordinoituja toimenpiteitä EU:ssa sekä EU-tason valvonnan. Ehdotuksella pyritään löytämään tasapaino sen välillä, että siinä säädetyt velvoitteet ovat tehokkaita, mutta jättämään myös joustovaraa jäsenvaltioille, jotta ne voivat ottaa huomioon kansalliset erityispiirteet ja tarpeet pannessaan sen sääntöjä täytäntöön.

Jotta varmistetaan uhrien yhdenvertainen kohtelu kaikkialla EU:ssa, aloitteella varmistetaan ylöspäin tapahtuva lähentyminen säätämällä naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan uhrien oikeuksia koskevat vähimmäissäännöt. Näillä säännöillä pyritään tukemaan ja suojelemaan tämän kaltaisen väkivallan uhreja ennen rikosoikeudenkäyntiä, sen aikana tai sen jälkeen ja ottamalla käyttöön määrittelyjä ja rangaistuksia koskevat vähimmäissäännöt, jos kriminalisoinnissa on puutteita. Ehdotuksessa esitetään siinä lueteltuihin rikoksiin sovellettavien enimmäisrangaistusten vähimmäistaso. Näin ollen ehdotuksessa jätetään vähimmäisrangaistukset jäsenvaltioiden päätettäväksi.

• Suhteellisuusperiaate

Tämän ehdotuksen tavoitteena on torjua kattavasti naisiin kohdistuvaa väkivaltaa ja lähisuhdeväkivaltaa. Se tarkoittaa, että toimia toteutetaan eri näkökulmista tällaisen väkivallan ehkäisemiseksi, uhrien suojelemiseksi ja tukemiseksi sekä oikeussuojan saatavuuden varmistamiseksi, jos väkivaltaa kuitenkin esiintyy, sekä varmistetaan kaikkien asiaankuuluvien toimijoiden välinen koordinointi.

Useat tutkimukset (esim. sukupuolten tasa-arvoa ja syrjimättömyyttä käsittelevä oikeusalan eurooppalaisen asiantuntijaverkoston kattava tutkimus³⁰ ja Euroopan parlamentin kansalaisoikeuksien sekä perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioden politiikkayksikön

³⁰ European network of legal experts in gender equality and non-discrimination. *Criminalisation of gender-based violence against women in European States, including ICT-facilitated violence. A special report*, 2021, saatavilla englanniksi osoitteessa <https://www.equalitylaw.eu/downloads/5535-criminalisation-of-gender-based-violence-against-women-in-european-states-including-ict-facilitated-violence-1-97-mb> (EELN 2021).

perusteellinen tutkimus³¹) osoittavat, että vain kattava lähestymistapa, jolla pureudutaan ongelman kaikkiin osiin yhdellä EU:n säädöksellä, jossa asetetaan jäsenvaltioille vähimmäissäännöt, voi tehokkaasti edistää naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan poistamista ja varmistaa tehokkaamman ja kohdennetumman tuen ja suojelun tällaisen väkivallan uhreille. Jos toimet on ripoteltu lukuisiin EU:n säädöksiin, joilla kullakin on omat tavoitteensa, näitä tuloksia ei saavuteta.

Komissio tarkasteli useita toimintavaihtoehtoja tämän ehdotuksen tavoitteiden saavuttamiseksi:

- ensimmäinen vaihtoehto koostuu pääasiassa toimenpiteistä, joilla Istanbulin yleissopimuksen normit pannaan täytäntöön EU:n lainsäädännössä EU:n toimivaltaan kuuluvilla aloilla; ja
- toinen toimintavaihtoehto perustuu ensimmäisessä vaihtoehdossa esitettyihin toimiin ja sillä otetaan käyttöön kattavampia ja yksityiskohtaisempia toimia, jotta varmistetaan tiukemmat vähimmäissäännöt, helpotetaan niiden täytäntöönpanon valvontaa ja paikataan lainsäädännön puutteita, esimerkiksi verkkoväkivallan osalta, sekä otetaan huomioon naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan torjunnan asiantuntijaryhmän yleissopimuksen seurannan yhteydessä antamat suositukset. Tämä vaihtoehto jaettiin edelleen kahteen alavaihtoehtoon (2A ja 2B), joista alavaihtoehdossa 2B on laajempia velvoitteita seksuaalisen häirinnän, oikeussuojan saatavuuden, uhrien suojelun ja tiedonkeruun aloilta.

Tämä ehdotus perustuu toimintavaihtoehtoon 2A, sillä siinä esitetään tehokkaimmat toimenpiteet suhteellisuusperiaatetta noudattaen. Valinta perustuu ennakkoon tehtyyn perusteelliseen analyysiin eri toimintavaihtoehtojen vaikutuksista perusoikeuksiin sekä niiden sosiaalisista ja taloudellisista vaikutuksista. Se perustuu myös toimintavaihtoehtojen vaikuttavuuden, tehokkuuden ja johdonmukaisuuden huolelliseen analyysiin. Kaiken kaikkiaan vaihtoehto 2A osoittautui toimivammaksi näiden alojen osalta ja tarjoaa suuremman nettohyödyn. Sen odotetaan tarjoavan laaja-alaista **perusoikeuksien suojaa** ja parantavan **uhrien ja koko yhteiskunnan sosiaalista tilannetta** siinä esitettyjen kattavien velvoitteiden ansiosta.

EU:n toimenpiteiden suhteellisuus- ja tarpeellisuusperiaatteen mukaisesti tällä ehdotuksella vahvistetaan vähimmäissäännöt, joilla tehostetaan jäsenvaltioiden toteuttamia toimia ehkäisyyn, uhrien suojelun ja tuen, oikeussuojan saatavuuden ja koordinaation aloilla. Ehdotus tehostaa oikeusvarmuutta, tehokasta täytäntöönpanoa ja uhrien suojelua. Tässä ehdotuksessa laaditaan ensimmäinen EU:n kohdennettu ja koordinoitu lähestymistapa naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan torjumiseksi. Lähestymistapa perustuu vähimmäissääntöihin, joilla tuodaan lisäarvoa nykyisiin kansallisiin, EU:n ja kansainvälisiin sääntöihin, mutta samalla jätetään jäsenvaltioille joustovaraa täytäntöönpanon suhteen.

³¹ Tackling violence against women and domestic violence in Europe – The added value of the Istanbul Convention and remaining challenges, 2020, saatavilla englanniksi osoitteessa [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/658648/IPOL_STU\(2020\)658648_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/658648/IPOL_STU(2020)658648_EN.pdf)

- **Toimintatavan valinta**

Ehdotukseen valitun oikeusperustan mukaisesti asianmukainen säädös on tavallista lainsäätämisyjärjestystä noudattaen annettu direktiivi. Tämän ehdotuksen tavoitteena on yksinkertaistaminen yhdistämällä asiaa koskevat EU:n säännöt yhteen välineeseen läpinäkyvästi, mikä toisi etuja asianomaiselle ammattihenkilöstölle ja uhreille.

Sääntelytavaksi on valittu erityinen naisiin kohdistuvaa väkivaltaa ja lähisuhdeväkivaltaa koskeva direktiivi sen sijaan, että muutettaisiin jo olemassa olevia välineitä. Tämän direktiivin säännöksiä sovelletaan uhrien oikeuksia koskevan EU:n yleisen kehyksen säännösten eli uhrien oikeuksia koskevan direktiivin lisäksi. Eräissä tämän direktiivin säännöksissä säädetään erityistoimenpiteistä, joilla täydennetään yleisiä sääntöjä samalla tavalla kuin muiden erityisten rikosten osalta, kuten ihmiskaupan, lasten seksuaalisen riiston ja terrorismin uhrien tapauksissa.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Jälkiarvioinnit/toimivuustarkastukset**

Vaikutustenarviointia laatiessaan komissio arvioi voimassa olevan EU:n lainsäädännön asiaankuuluvien säännösten vaikutuksia naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan ehkäisemiseen ja torjuntaan. Tämän lisäksi kartoitettiin jäsenvaltioiden toimintapoliittisia ja lainsäädännöllisiä toimenpiteitä.

Valmistelutyössä hyödynnettiin myös uhrien oikeuksia koskevan direktiivin³² ja eurooppalaista suojelumääräystä koskevan direktiivin³³ viimeaikaisia seurantaraportteja. Komissio toteutti tämän työn koordinoitusti uhrien oikeuksia koskevan direktiivin, lasten seksuaalista hyväksikäyttöä koskevan direktiivin ja ihmiskaupan vastaisen direktiivin tulevien yleisten arviointien kanssa.

Analyysi osoittaa, että aiheeseen liittyvässä EU:n lainsäädännössä annetaan naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan uhreille oikeuksia vain hyvin valikoivasti. Tämä toteutuu sellaisen lainsäädännön nojalla, jonka ensisijaisena kohteena ei ole tämäntyyppinen väkivalta (ks. edellä käsitelty vuorovaikutus voimassa olevan EU:n lainsäädännön kanssa yleiskatsauksena nykytilanteeseen). EU:n toimenpiteet eivät koske nimenomaisesti naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan uhreja. Asiaan liittyvät velvoitteet eivät ole riittävän täsmällisiä naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan uhrien osalta tai jättävät jäsenvaltioille laajan harkintavallan. Lisäksi asiaa koskeva EU:n lainsäädäntö on keskimäärin yli 10 vuotta vanhaa. Tänä aikana uhrien tarpeisiin ei ole vastattu riittävässä määrin, ja niihin olisi pyrittävä löytämään asianmukaisia ratkaisuja.

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Komissio kuuli tämän lainsäädäntöaloitteen valmistelun yhteydessä laajasti sidosryhmiä. Komissio pyrki näin keräämään ajantasaista tietoa ja asiantuntemusta sekä kehittämään

³² Komission kertomus Euroopan parlamentille ja neuvostolle rikoksen uhrien oikeuksia, tukea ja suojelua koskevista vähimmäisvaatimuksista sekä neuvoston puitepäättöksen 2001/220/YOS korvaamisesta 25 päivänä lokakuuta 2012 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2012/29/EU täytäntöönpanosta (COM(2020) 188 final), EUR-Lex – 52020DC0188 – FI – EUR-Lex (europa.eu).

³³ Komission kertomus Euroopan parlamentille ja neuvostolle eurooppalaisesta suojelumääräyksestä 13 päivänä joulukuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/99/EU täytäntöönpanosta, COM(2020) 187 final, EUR-Lex – 52020DC0187 – FI – EUR-Lex (europa.eu).

tehokkaita toimenpiteitä naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan torjumiseksi, kuten aloitteen perustana olevassa sidosryhmästrategiassa todetaan. Lisäksi komissio on ottanut huomioon aiempien kuulemisten tulokset. Komissio teki vuonna 2016 sukupuoleen perustuvaa väkivaltaa koskevan Eurobarometri-tutkimuksen, johon osallistui yli 27 000 vastaajaa kaikista EU:n jäsenvaltioista³⁴. Se on auttanut toimintavaihtoehtojen suunnittelemisessa ja testaamisessa.

Monet **sidosryhmät** ovat vaatineet naisiin kohdistuvaa väkivaltaa ja lähisuhdeväkivaltaa koskevien EU:n lainsäädäntö- ja muiden toimien lisäämistä. Seuraavassa jaksossa esitetään tarkempia tietoja yksittäisistä kuulemisista.

Komission kuulemissivustolla järjestettiin 8. helmikuuta – 10. toukokuuta 2021 **avoin julkinen kuuleminen aiheesta ”Uhrien suojelu ja väkivallantekijöiden rankaiseminen”**. Yleisölle osoitetut kysymykset liittyivät naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan ehkäisemisen ja torjunnan eri näkökohtiin. Kysymykset koskivat erityisesti jäsenvaltioiden asiaan liittyviä toimenpiteitä, lisäsääntelyn tarvetta ja parhaaksi arvioituja toimintavaihtoehtoja. Tärkeimpiä tuloksia olivat seuraavat:

- Yhtenä ongelmana on, ettei yleisö ole riittävän tietoinen tällaisesta väkivallasta tai pitää sitä yksityisasiana. Lisäksi tutkimus osoitti, ettei käytettävissä ole riittävästi palveluja ja toimintoja, joilla uhrien vaikutusmahdollisuuksia voitaisiin lisätä ja heitä voitaisiin rohkaista ottamaan asia esille. **Jos harkittaisiin uusia ehkäiseviä toimenpiteitä**, useimmat pitivät tärkeänä torjua haitallisia sukupuolistereotypioita.
- Vastaajista 60 prosenttia katsoi, että on tarpeen parantaa nykyisiä rakenteita, joiden avulla **naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan uhreille annetaan tietoa** heidän oikeuksistaan, käytettävissä olevista **palveluista** ja heidän **rikosilmoitustensa** jatkotoimista. Näiden tietojen toimittamisen riipeydestä ja saatavuudesta vastaajat totesivat pääasiassa, että tietoja ei toimitettu riittävän nopeasti (43 %), niitä oli vaikea löytää (42 %), ne olivat epä johdonmukaisia ja hajallaan eri lähteissä (42 %).
- Vastaajista 73 prosenttia katsoi, että naisiin kohdistuvaa väkivaltaa ja lähisuhdeväkivaltaa koskevissa asioissa tarvitaan sekä kansallisella että EU:n tasolla **lisätoimia oikeussuojan saatavuuden parantamiseksi**.
- Kysyttäessä, vastaavatko **tukipalvelut** järjestelmällisesti naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan uhrien tarpeita, noin puolet (48 %) vastaajista ei uskonut näin olevan. Kysyttäessä, saavatko uhrit tietoa tukipalveluista ajoissa ja kielellä, jota he ymmärtävät, tuloksena oli eriäviä näkemyksiä, mutta suurin osa vastaajista ei osannut ottaa kantaa (41 %).
- Naisiin kohdistuvan väkivallan tiettyjen muotojen osalta useimmat vastaajat katsoivat, että pahimmat puutteet sukupuoleen perustuvalta ja seksuaaliselta häirinnältä suojautumisessa johtuivat siitä, ettei suuri yleisö pitänyt tällaista häirintää todellisenä ongelmana (66 %), että seuraamukset olivat riittämättömiä (66 %) ja että säännöksiä ei pantu tehokkaasti täytäntöön (62 %).

³⁴ Euroopan komissio, Eurobarometri 449: sukupuoliin perustuva väkivalta, 2016, (<https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2115>). Ks. myös Euroopan komissio, Eurobarometri 428: sukupuolten tasa-arvo, 2015, (<https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2048>). Siinä naisiin kohdistuvaa väkivaltaa (erityisesti seksuaalista väkivaltaa) pidettiin toisena niistä kahdesta alueesta, joihin EU:n olisi puututtava kiireellisimmin.

Komissio toteutti kattavia **kohdennettuja kuulemisia** yhtä aikaa vaikutustenarviointia ja voimassa olevan lainsäädäntökehyksen puuteanalyysia varten.

Komissio kuuli jäsenvaltioita kirjallisesti ja aiheesta järjestetyssä työpajassa. Jäsenvaltiot ilmaisivat suhtautuvansa avoimesti EU:n toimiin ja pitivät suunniteltuja toimenpiteitä merkityksellisinä. Kansalaisjärjestöjen ja kansainvälisten järjestöjen kohdennetut kuulemiset osoittivat, että kaikkein kunnianhimoisimpia toimenpiteitä kannatettiin laajasti. Kansalaisjärjestöt korostivat erityisesti tarvetta tehostaa ennaltaehkäisy- ja suojelutoimenpiteitä laatimalla EU:n tason vähimmäissäännöt, parantamalla tietojen keruuta ja erityispalvelujen saatavuutta ja tarjoamalla kohdennettuja **koulutusohjelmia eri alojen ammattihenkilöille**. Kansainväliset järjestöt korostivat, että tarvitaan lisää ehkäiseviä toimenpiteitä, kuten **varhaista tilanteeseen puuttumista, ennaltaehkäisyohjelmia** ja alan ammattihenkilöiden koulutusta.

Suojelu- ja tukipalvelujen osalta kansainväliset järjestöt havaitsivat, että **väkivaltaa ei pidetä sukupuolittuneena**, mikä voi johtaa toissijaiseen ja toistuvaan uhriksi joutumiseen, pelotteluun ja kostotoimiin. Ne katsoivat avun hakemisen kannalta parhaaksi käytännöksi keskitetyn asiointipisteen lähestymistavan. Oikeussuojan saatavuuden osalta ne korostivat puutteita, jotka liittyvät mahdollisuuksiin saada korvausta valtiolta tai rikoksentehtäjältä, erityisesti **korvauksen** hakemisen liian lyhyisiin määräaikoihin ja henkistä kärsimystä koskevien vaateiden rajoituksiin (tietyn tyyppisten rikosten osalta).

Työmarkkinaosapuolten kanssa järjestetyssä kohdennetussa työpajassa ammattiliitot ja työnantajat tukivat tavoitetta torjua työssä tapahtuvaa seksuaalista häirintää ja suhtautuivat myönteisesti lisätoimenpiteisiin. Työnantajat suhtautuivat kuitenkin varovaisesti heille mahdollisesti asetettaviin velvoitteisiin. Työmarkkinaosapuolet korostivat naisiin kohdistuvan väkivallan ehkäisemisessä ja torjunnassa erityisesti **riskinarviointien** merkitystä. Ammattiliitot ja työnantajat painottivat työmarkkinaosapuolten roolin tärkeyttä.

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Valmistelutyön helpottamiseksi komissio teetti ulkopuolisella konsulttiyrityksellä taustaselvityksen. Lisäksi se antoi sukupuolten tasa-arvoa ja syrjimättömyyttä käsittelevän oikeusalan eurooppalaisen asiantuntijaverkoston tehtäväksi suorittaa vertaileva analyysi rikosoikeudellisista säännöksistä, joita Euroopassa kansallisella tasolla sovelletaan naisiin kohdistuvaan sukupuoleen perustuvaan väkivaltaan ja myös lähisuhdeväkivaltaan ja verkkoväkivaltaan. Tämän ohella Euroopan tasa-arvoinstituutti (EIGE) päivitti vuonna 2014 tekemäänsä selvitystä naisiin kohdistuvan väkivallan kustannuksista. Näitä aineistoja täydennettiin muista olemassa olevista lähteistä saaduilla merkittävillä tiedoilla, kuten vaikutustenarvioinnin liitteessä 1 esitetään.

- **Vaikutustenarviointi**

Parempaa sääntelyä koskevien vaatimusten mukaisesti tämän aloitteen valmistelua tukemaan perustettiin syyskuussa 2020 komission yksiköiden välinen ohjausryhmä, jonka puheenjohtajana toimii pääsihteeristö. Ryhmä kokoontui syyskuun 2020 ja lokakuun 2021 välisenä aikana neljä kertaa ja osallistui useisiin kirjallisiin kuulemisiin.

Vaikutustenarviointiluonnoksessa tarkasteltiin useita sekä lainsäädännöllisiä että muita kuin lainsäädännöllisiä toimenpiteitä aloitteen tavoitteiden saavuttamiseksi. Siinä arvioitiin kunkin valitun vaihtoehdon vaikuttavuutta, tehokkuutta ja johdonmukaisuutta ja todettiin, että parhaaksi arvioidun vaihtoehdon toimenpiteiden yhdistelmä oli oikeasuhteisin ja johdonmukaisin, kun otetaan huomioon tämän aloitteen yleiset ja erityiset tavoitteet.

Parhaaksi arvioidun vaihtoehdon odotettujen vaikutusten osalta määrällinen analyysi osoitti taloudellisten vaikutusten olevan myönteisiä. Naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan vähenemisestä voisi koitua noin 53,1 miljardin euron ja pitkällä aikavälillä mahdollisesti jopa noin 82,7 miljardin euron taloudellinen hyöty. Suurimmat mahdollisuudet taloudellisen hyödyn saavuttamiseen syntyvät uhreille aiheutuvan fyysisen ja emotionaalisen haitan kustannusten vähenemisestä (vähennyksen suuruudeksi arvioidaan 32,2–64,5 miljardia euroa). Sosiaaliset vaikutukset kohdistuisivat eri sidosryhmiin eli uhreihin, todistajiin, rikoksenteikijöihin, yrityksiin, kansallisiin viranomaisiin ja koko yhteiskuntaan. Parhaaksi arvioitu vaihtoehto parantaisi uhrien terveyttä, turvallisuutta ja elämänlaatua (erityisesti suojele- ja tukitoimenpiteiden ansiosta). Se myös lisäisi uhrien ja todistajien tietoisuutta suojele- ja tukipalveluista ja parantaisi niiden saatavuutta. Rikoksenteikijöille tarkoitettuja interventio-ohjelmia koskevilla toimenpiteillä odotetaan olevan myönteinen vaikutus rikoksenteikijöiden asenteisiin ja käyttäytymiseen. Työnantajien osalta työssä tapahtuneen sukupuoleen perustuvan häirinnän uhreiksi joutuneita työntekijöitä koskeva tietoisuus, parempi ymmärrys ja heille annettava tuki mahdollistaisivat turvallisen työympäristön kehittämisen. Tällä olisi myönteinen vaikutus myös tuottavuuteen. Kansallisten viranomaisten kannalta hyödyllisiä olisivat toimenpiteet, jotka koskisivat oikeudellisia epävarmuustekijöitä ja tietojen keräämistä ja joiden avulla voitaisiin parantaa naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan ehkäisemistä ja torjumista koskevien kansallisten toimintapolitiikkojen suunnittelua. Jos suuri yleisö tunnustaisi haitalliset sukupuolistereotyyptit ja -normit nykyistä laajemmin, siitä koituisi myönteisiä vaikutuksia koko yhteiskunnalle.

Vaikutustenarvioinnin luonnos toimitettiin komission sääntelyntarkastelulautakunnalle 15. syyskuuta 2021, ja siitä keskusteltiin 13. lokakuuta 2021. Lautakunnan annettua siitä kielteisen lausunnon luonnoksesta toimitettiin tarkistettu versio 1. joulukuuta 2021. Lautakunta pani merkille vastauksena sen alustaviin huomautuksiin toteutetut pyrkimykset parantaa vaikutustenarviointia mutta piti kuitenkin 12. tammikuuta 2022 voimassa kielteisen lausuntonsa.

Lautakunta katsoi, että vaikutustenarvioinnissa 1) ei käsitelty riittävästi useiden EU:n ja jäsenvaltioiden tasolla toteuttavien toimien vaikutusta perusskenaariossa, 2) ei käsitelty riittävän selkeästi yleistavoitteita eikä perusteltu riittävästi kokonaisvaltaisen lähestymistavan tarvetta, 3) ei esitetty riittävän selkeästi suunniteltuja konkreettisia toimenpiteitä eikä yksittäisten toimenpiteiden yhdistelmiä eri vaihtoehdoissa, 4) ei sisällytetty tarkistettuja vaihtoehtoja tarkistettuun kustannus- ja hyötyanalyysiin täydessä mitassa ja esitettiin vaihtoehtojen vertailu edelleen epäselvästi, myös käytettyjen kriteerien ja pisteytysmenetelmien osalta, ja 5) ei arvioitu riittävästi parhaaksi arvioidun vaihtoehdon oikeasuhteisuutta, ei myöskään valittua erityissädökseen perustuvaa lähestymistapaa.

Tämä ehdotus perustuu eräiden esiin tuotujen seikkojen lisäarviointiin. Havaittujen puutteiden korjaamiseksi toteutettuja toimenpiteitä selostetaan komission yksiköiden valmisteluasiakirjassa *Follow-up to the second opinion of the Regulatory Scrutiny Board and additional information* (SWD(2022) 61, jäljempänä 'komission yksiköiden valmisteluasiakirja'). Komission yksiköiden valmisteluasiakirjassa selostetaan erityisesti, miten perusskenaariossa otetaan huomioon tällä politiikanalalla jäsenvaltioissa tähän mennessä saavutetut tulokset. Samalla siinä vastataan myös lautakunnan suositukseen esittää kattavampi analyysi puutteista, joita jäsenvaltioissa esiintyy Istanbulin yleissopimuksen täytäntöönpanossa ja vastaamisessa muun muassa digitaalialan edistyksestä johtuvaan kehitykseen.

Komission yksiköiden valmisteluasiakirjassa vastataan selkeiden tavoitteiden puuttumista koskeviin huomautuksiin selventämällä, että ehdotuksen tavoitteena on ehkäistä ja torjua naisiin kohdistuvaa väkivaltaa ja lähisuhdeväkivaltaa rikoksina. Direktiiviehdotuksen tekstissä määritellään tarkemmin sen päätavoitteet ja selitetään, että nämä tavoitteet on määrä saavuttaa säätämällä tietyt naisiin kohdistuvan väkivallan muodot (mukaan lukien raiskaus, naisten sukuelinten silpominen ja verkkoväkivallan eri muotoja koskevat rikokset) rikoksiksi ja lujittamalla väkivallan uhrien suojelua ja tukea, oikeussuojan saatavuutta sekä väkivallan ennaltaehkäisyä ja koordinointia.

Toimintavaihtoehtojen valinnan osalta komission yksiköiden valmisteluasiakirjassa esitetään asiaa koskevien EU:n säädösten arvioinnin sekä jäsenvaltioiden lainsäädännön kartoituksen ja puuteanalyysin perusteella näyttöä siitä, miksi nykyisten horisontaalisten välineiden muuttamisen sijaan on valittu kattava lähestymistapa – naisiin kohdistuvaa väkivaltaa ja lähisuhdeväkivaltaa koskeva direktiivi, ja selostetaan valintaa tarkemmin.

Euroopan komission parempaa sääntelyä koskevien sääntöjen mukaisissa työmenetelmissä annetaan toimielinten välisistä suhteista ja tulevaisuuden ennakkoinnista vastaavalle varapuheenjohtajalle valtuudet hyväksyä sellaisen aloitteen jatkaminen, josta sääntelyntarkastelulautakunta on antanut toisen kielteisen lausunnon. On myös tärkeää korostaa, että sääntelyntarkastelulautakunnan lausunnot ovat arvioita vaikutustenarvioinnin laadusta, eivät asianomaisesta lainsäädäntöehdotuksesta.

Ottaen huomioon myös toimielinten välisistä suhteista ja tulevaisuuden ennakkoinnista vastaavan varapuheenjohtajan hyväksynnän komissio on katsonut aiheelliseksi viedä aloitetta eteenpäin seuraavista syistä:

- 1) aloitteen *poliittinen merkitys* komissiolle, kuten poliittisissa suuntaviivoissa korostetaan;
- 2) *kiireellinen tarve toteuttaa toimia*, jotta voidaan edistyä naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan sekä sukupuoleen perustuvan verkkoväkivallan ehkäisemisessä ja torjunnassa, mihin myös Euroopan parlamentti on kehottanut;
- 3) esitetyillä *lisäselvityksillä ja -näytöllä* korjattiin tyydyttävästi sääntelyntarkastelulautakunnan havaitsemia puutteita, ja ne otettiin huomioon mukautetussa säädösehdotuksessa.

Tämä ehdotus perustuu näin ollen joidenkin lautakunnan esiin tuomien seikkojen lisäarviointiin.

- **Perusoikeudet**

Ehdotetulla direktiivillä vahvistetaan useiden, erityisesti seuraavien perusoikeuksien suojaa:

- **oikeus elämään** (Euroopan unionin perusoikeuskirjan, jäljempänä 'perusoikeuskirja', 2 artikla), **oikeus henkilökohtaiseen koskemattomuuteen** (perusoikeuskirjan 3 artikla), **epäinhimillisen tai halventavan kohtelun kielto** (perusoikeuskirjan 4 artikla), **oikeus yksityis- ja perhe-elämään** (perusoikeuskirjan 7 artikla) ja **oikeus henkilötietojen suojaan** (perusoikeuskirjan 8 artikla), esimerkiksi siksi, että siinä säädetään toimenpiteistä uhrien, heidän yksityiselämänsä ja henkilötietojensa suojaamiseksi ja väkivallan ehkäisemiseksi säätämällä tietyt väkivallan muodot rikoksiksi, varmistamalla vaarassa olevien henkilöiden suojele (riskinarvioinnin perusteella ja tukitoimenpiteiden jälkeen) ja kouluttamalla alan

ammattihenkilöitä tunnistamaan tämänkaltaisen väkivalta ja ryhtymällä asianmukaisiin toimiin;

- **lapsen oikeudet** (perusoikeuskirjan 24 artikla), esimerkiksi tunnustamalla lapsitodistajat naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan välittömiksi uhreiksi ja säätämällä erityistoimenpiteistä lasten suojelemiseksi ja tukemiseksi sekä varmistamalla, että tapaukset käsitellään lapsen edun mukaisesti;
- **uhrin oikeus tehokkaasiin oikeussuojakeinoihin ja puolueettomaan tuomioistuimeen** (perusoikeuskirjan 47 artikla), esimerkiksi tehostamalla naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan tutkintaa ja niihin liittyviä syytetoimia (esim. oma-aloitteinen syytteesenpano tietyistä rikoksista ja yleisen edun nimissä, uhrien mahdollisuus ilmoittaa tapauksista verkossa ja lainvalvonta- ja oikeusviranomaisille suunnattujen toimintaohjeiden käyttöönotto) ja varmistamalla uhrin oikeus vaatia rikoksentehtyjältä täyttä korvausta ja saada päätös yhdessä menettelyssä;
- **syrijintäkielto ja naisten ja miesten välinen tasa-arvo** (perusoikeuskirjan 21 ja 23 artikla), esimerkiksi katsomalla naisiin kohdistuva väkivalta ja lähisuhdeväkivalta vakavaksi naisten ja miesten välisen kielletyn syrjinnän muodoksi ja lieventämällä tällaisen väkivallan riskiä haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden ja riskiryhmien osalta sekä edellyttämällä kohdennettuja valistus- ja tiedotustoimia, jotta tavoitetaan riskiryhmät ja helpotetaan heidän pääsyään tukipalveluihin;
- **oikeus toimeentuloturvaan ja terveyden suojeluun** (perusoikeuskirjan 34 ja 35 artikla), esimerkiksi tarjoamalla erityistukipalveluja erityisesti seksuaalisen väkivallan uhreille (esim. välitön lääketieteellinen apu, oikeuslääketieteellisten todisteiden kerääminen raiskauksen yhteydessä, psykologinen neuvonta ja traumojen hoito).

Ehdotetussa direktiivissä otetaan asianmukaisesti huomioon epäiltyihin sovellettava syyttömyysoletus ja oikeus puolustukseen (perusoikeuskirjan 48 artikla) sekä laillisuusperiaate ja rikoksista määrättävien rangaistusten oikeasuhteisuuden periaate (perusoikeuskirjan 49 artikla). Sananvapautta koskevan oikeuden osalta (perusoikeuskirjan 11 artikla) laittoman materiaalin poistamista tai siihen pääsyn estämistä koskevat säännökset rajoittuvat siihen, mikä on ehdottoman välttämätöntä ja oikeasuhteista direktiivin tavoitteen saavuttamiseksi.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Direktiiviehdotuksen odotetaan aiheuttavan EU:n talousarvioon seuraavat kustannukset:

- tiedonkeruuvälineen kehittäminen ja käyttöönotto – Euroopan tasa-arvoinstituutille (EIGE) aiheutuvat kertaluonteiset kustannukset;
- tiedonkeruuvälineen tekninen ylläpito ja käyttö – EIGElle aiheutuvat toistuvat kustannukset;
- tietojen yhteisen jaottelun ja menetelmien kehittäminen ja käyttöönotto yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa – EIGElle aiheutuvat toistuvat kustannukset;
- toimintaohjeiden laatiminen naisiin kohdistuvaa väkivaltaa ja lähisuhdeväkivaltaa koskevien rikostilastojen yhdenmukaistamiseksi ja standardoimiseksi ja jäsenvaltioiden tukeminen tietojen keräämisessä – EIGElle aiheutuvat toistuvat kustannukset.

EIGElle aiheutuvat kustannukset selostetaan yksityiskohtaisesti tähän asiakirjaan liittyvässä rahoitusselvityksessä. EIGE tarvitsee hallinnollisten tietojen keruuseen yhteensä seuraavat taloudelliset ja henkilöresurssit:

- kertaluonteiset perustamiskustannukset – 200 000 euroa;
- vuotuiset ylläpito- ja käyttökustannukset – 750 000 euroa;
- henkilöstö – yksi (kokoaikaiseksi muutettuna) väliaikainen toimihenkilö vuodesta 2025 alkaen ja kaksi (kokoaikaiseksi muutettuna) sopimussuhteista toimihenkilöä vuodesta 2025 alkaen (yhteensä kolme).

5. LISÄTIEDOT

• Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt

Jäsenvaltioiden on saatettava direktiivi osaksi kansallista lainsäädäntöään kahden vuoden kuluessa sen voimaantulosta. Niiden on ilmoitettava komissiolle kansallisista täytäntöönpanotoimistaan. Lisäksi jäsenvaltioiden on raportoitava komissiolle direktiivin täytäntöönpanosta seitsemän vuoden kuluttua sen voimaantulosta. Tämän ajanjakson jälkeen raportointi on tehtävä säännöllisin väliajoin jäsenvaltioille osoitetun kyselyn välityksellä. Tämän ehdotuksen mukaiset tiukennetut tiedonkeruuvaatimukset muodostavat perustan aloitteen vaikutusten seurannalle ja arvioinnille suhteessa sen erityistavoitteisiin. Ehdotuksen seuranta ja arviointi perustuu ensisijaisesti EIGEn kehittämiin yhdenmukaistettuihin indikaattoreihin. Tätä työtä tuetaan ja täydennetään suunnitelluilla yhdenmukaistamistoimenpiteillä, jotka koskevat jaoteltujen hallinnollisten tietojen keräämistä (myös lainvalvontaviranomaisilta, oikeuslaitokselta sekä sosiaali- ja terveystaloukselta), ja velvoitteella tehdä säännöllisiä tutkimuksia naisiin kohdistuvasta väkivallasta ja lähisuhdeväkivallasta ja lähettää asiaankuuluvat tiedot komissiolle (Eurostatille). Yksityiskohtat kuvataan seuranta- ja täytäntöönpanosuunnitelmassa, jonka komissio laatii.

• Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset

Ehdotuksen **1 luvussa** vahvistetaan yleiset säännökset, mukaan lukien kohde (1 artikla), ja se, että erityistä huomiota on kiinnitettävä naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan uhreihin, joilla on tavanomaista suurempi riski joutua tällaisen väkivallan kohteeksi (2 artikla). Ehdotuksen soveltamisalaan kuuluvat siinä määritellyt rikokset, naisiin kohdistuva väkivalta tai lähisuhdeväkivalta, sellaisina kuin ne on säädetty rikoksiksi unionin oikeuden tai kansallisen lainsäädännön nojalla (3 artikla). Luvussa esitetään myös direktiivissä käytettyjen keskeisten termien määritelmät (4 artikla).

Ehdotuksen **2 luvussa** on säännöksiä rikosten ja seuraamusten määrittelyä koskevista vähimmäissäännöistä, jotka perustuvat SEUT-sopimuksen 83 artiklan 1 kohtaan. Nämä rikokset koskevat tiettyjä naisiin kohdistuvan väkivallan tai lähisuhdeväkivallan muotoja, jotka ovat naisiin kohdistuvaa seksuaalista riistoa tai kyberrikollisuutta. Vaikka nämä rikokset vaikuttavat suhteettoman suuressa määrin naisiin, tässä luvussa mainittuja rikoksia sovelletaan kaikkiin uhreihin, myös miehiin ja muunsukupuolisiin henkilöihin, paitsi raiskausten ja naisten sukuelinten silpomisen osalta. Ne on säädetty rikoksiksi EU:n tasolla vain tapauksissa, joissa ne kohdistuvat naisiin tai lapsiin. Oikeusperustana on SEUT-sopimuksen 83 artiklan 1 kohta, jossa viitataan ainoastaan naisten ja lasten seksuaaliseen hyväksikäyttöön. Luvussa säädetään naisen raiskauksen (5 artikla) ja naisen sukuelinten silpomisen (6 artikla) muodostamien rikosten vähimmäistason yhdenmukaistamisesta. Meneillään olevan digitaalisen muutoksen nopeuden ja verkkoväkivallan lisääntymisen johdosta luvussa säädetään myös tiettyjä kyberrikoksia koskevista vähimmäissäännöistä:

intiimin tai manipuloidun materiaalin luvaton jakaminen (7 artikla), verkkoahdistelua koskevat rikokset (8 artikla), verkkohäirintää koskevat rikokset (9 artikla) ja vihaan tai väkivaltaan yllyttäminen verkon kautta (10 artikla). Ehdotuksen 11 artikla sisältää säännöksiä, jotka koskevat yllyttämistä ja avunantoa tällaisiin rikoksiin ja niiden yritystä. Sen 12 artiklassa vahvistetaan 5–11 artiklassa määriteltuihin rikoksiin sovellettavan enimmäisseuraamuksen vähimmäistaso, ja 13 artiklassa määritellään raskauttavat asianhaarat. Ehdotuksen 14 ja 15 artiklaan sisältyvät lainkäyttövaltaa ja vanhentumisaikoja koskevat säännöt.

Ehdotuksen **3 luku** koskee kaikkien naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan muotojen uhrien suojelua ja oikeussuojan saatavuutta. Lukua sovelletaan kaikkiin naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan uhreihin. Vaikka tässä ehdotuksessa pääasiassa keskitytään naisiin suhteettoman suuressa määrin vaikuttaviin väkivallan muotoihin, siinä ei suljeta pois miesten tai muunsukupuolisten henkilöiden mahdollisuutta hyötyä uhrien oikeuksista, jos he joutuvat tällaisen väkivallan, kuten lähisuhdeväkivallan, uhreiksi.

Tähän lukuun sisältyy sääntöjä naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan ilmoittamisesta sen varmistamiseksi, että tällaiset rikokset voidaan saattaa helposti oikeuden eteen (16 artikla). Tähän kuuluu tällaisten ilmoitusten nopea käsittely ja rohkaiseminen tällaisista rikoksista ilmoittamiseen esimerkiksi poistamalla joissakin tapauksissa salassapitosääntöjen asettamat esteet, huolehtimalla siitä, että lasten on helppo ilmoittaa rikoksista, ja varmistamalla, että paperittomat henkilöt ja henkilöt, joiden oleskelustatus on epävarma, eivät pelkää ilmoittaa väkivallasta. Viimeksi mainittu näkökohta ei millään tavoin merkitse sitä, että tämän direktiivin nojalla tarjottaisiin oleskelustatus väkivallasta ilmoittaville henkilöille. Ehdotuksen 17 artiklalla varmistetaan, että rikokset tutkitaan tehokkaasti ja niistä nostetaan syyte, että käytettävissä on riittävästi asiantuntemusta ja resursseja ja että raiskausrikoksista nostetaan syyte viran puolesta. Tässä luvussa otetaan käyttöön henkilökohtainen riskinarviointi uhrien suojelu- ja tukitarpeiden tunnistamiseksi (18 ja 19 artikla). Tämä arviointi on ymmärrettävä erottamattomaksi osaksi uhrien oikeuksia koskevan direktiivin mukaista tämänhetkistä henkilökohtaista arviointia, ja se on tarkoitus räätälöidä naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan uhrien erityistarpeisiin. Ehdotuksen 20 artiklassa säädetään velvoitteista varmistaa, että uhrin ohjataan asianmukaisesti tukipalveluihin, esimerkiksi varmistamalla, että tukipalvelut pyrkivät tavoittamaan uhrin ennakoivasti. Tämän artiklan tarkoituksena on myös varmistaa tietosuojasääntöjen noudattaminen. Lisäksi luvussa säädetään, että jäsenvaltioiden on säädettävä välittömistä lähestymiskielloista ja suojelumääräyksistä, joilla varmistetaan uhrien tehokas suojelu (21 artikla). Direktiiviehdotuksen 22 artiklassa säädetään, että rikostutkinnassa ja oikeudenkäynnissä ei oteta huomioon uhrin aiempaa seksuaalista käyttäytymistä koskevia mahdollisia kysymyksiä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta oikeutta puolustukseen. Tähän lukuun sisältyy myös velvoite antaa lainvalvonta- ja oikeusviranomaisille toimintaohjeita sen varmistamiseksi, että uhreja kohdellaan asianmukaisesti koko oikeudenkäynnin ajan ja että naisiin kohdistuvaa väkivaltaa ja lähisuhdeväkivaltaa koskevat tapaukset käsitellään asianmukaisesti (23 artikla). Tässä luvussa säädetään myös, että kansallisilla elimillä, kuten tasa-arvoelimillä, on toimivalta esimerkiksi avustaa ja neuvoa naisiin kohdistuvan syrjinnän vakaviksi muodoiksi katsottavien naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan uhreja (24 artikla). Tällaisille elimille annetaan myös asiavaltuus toimia uhrin puolesta rikosoikeudellisissa menettelyissä, jos nämä katsovat sen asianmukaiseksi. Ehdotuksen 25 artiklassa varmistetaan, että verkkoväkivaltarikoksiin liittyvä verkkosisältö poistetaan, ja tarjotaan oikeussuojakeinoja käyttäjille, joihin rikos on vaikuttanut. Uhrin oikeus vaatia korvausta rikosentekijältä kuuluu 26 artiklan soveltamisalaan.

Ehdotuksen **4 luvussa** säädetään uhreille annettavasta tuesta, jota näiden on saatava ennen rikosoikeudenkäyntiä, sen aikana ja asianmukaisen ajan sen jälkeen. Ehdotuksen 27 artiklassa vahvistetaan sellaisiin tukipalveluihin kuuluvat palvelut, järjestelyt ja resurssit, jotka tarjoavat erityistukipalveluja naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan uhreille. Tässä luvussa säädetään lisäksi raiskauskriisikeskuksissa tai seksuaalisen väkivallan uhrien tukikeskuksissa annettavasta täsmällisestä ja välittömästä tuesta (28 artikla) ja erityistuesta naisten sukuelinten silpomisen uhreille (29 artikla). Jäsenvaltioiden olisi myös varmistettava, että työssä tapahtuvan seksuaalisen häirinnän uhrin voivat käyttää työpaikan ulkopuolisia neuvontapalveluja, ja että työnantajien käytettävissä on neuvontaa siitä, miten tällaisiin rikoksiin puututaan asianmukaisesti (30 artikla). Jäsenvaltioiden on perustettava uhreille tarkoitettuja kansallisia puhelinpalveluja ja varmistettava, että ne toimivat koko EU:ssa samalla numerolla (31 artikla). Uhreille on tarjottava erotuksetta erityistä suoja- tai muuta väliaikaismajoitusta sen varmistamiseksi, että heitä autetaan palaamaan itsenäiseen elämään väkivaltakokemuksen jälkeen (32 artikla). Lisäksi jäsenvaltioiden on tarjottava lapsiuhreille asianmukaista suojelua ja tukea ottaen huomioon lapsen etu (33 artikla). Tähän sisältyy turvallisten paikkojen tarjoaminen lapsille näiden tavatessa vanhempansa, joka on rikosentekijä ja jolla on tapaamisoikeus (34 artikla). Ehdotuksen 35 artiklassa säädetään riskiryhmiin kuuluviin uhreihin sovellettavista suojatoimista, esimerkiksi siitä, että tuki on helpommin vammaisten uhrien saavutettavissa.

Ehdotuksen **5 luvun** säännöksissä keskitytään naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan tehokkaaseen ehkäisemiseen. Tähän sisältyy velvoite järjestää valistuskampanjoita ja tutkimus- ja koulutusohjelmia sekä jakaa laajasti asiaa koskevaa tietoa (36 artikla). Ammattihenkilöiden, jotka kaikkein todennäköisimmin joutuvat tekemisiin uhrien kanssa, on saatava koulutusta ja kohdennettua tietoa. Tarkoituksena on varmistaa, että tällaiset ammattihenkilöt voivat reagoida asianmukaisella tavalla ja tunnistaa väkivaltatapaukset ja että vastuujärjestöt voivat koordinoida toimiaan tehokkaasti (37 artikla). Ehdotuksen 38 artiklassa säädetään interventio-ohjelmista, joihin voivat halutessaan osallistua myös henkilöt, jotka pelkäävät tekevänsä tällaisia rikoksia.

Ehdotuksen **6 luvussa** on sääntöjä, jotka koskevat naisiin kohdistuvaa väkivaltaa ja lähisuhdeväkivaltaa koskevien jäsenvaltioiden kansallisten toimintapolitiikkojen koordinoitua, mutta myös säännöksiä EU:n tason koordinoinnista. Jotta voidaan virtaviivaistaa kansallisia toimintapolitiikkoja ja varmistaa tehokas monitasoinen reagointi tämältyyppeeseen väkivaltaan, 39 artiklassa edellytetään, että jäsenvaltiot nimeävät tai perustavat virallisen elimen koordinoimaan ja valvomaan asiaa koskevia toimintapolitiikkoja. Tätä täydentää 40 artiklassa asetettava velvoite varmistaa uhrien tukemiseen osallistuvien kaikkien virastojen tehokas keskinäinen koordinointi ja yhteistyö. Keskeisiä toimijoita uhrien tukemisessa ja väkivallan ehkäisemisessä ovat kansalaisjärjestöt. Ehdotuksen 41 artiklan mukaan jäsenvaltioiden olisi tehtävä yhteistyötä kansalaisjärjestöjen kanssa ja kuultava niitä asiaa koskevista toimintapolitiikoista. Sen varmistamiseksi, että tässä ehdotuksessa määritellyn verkkoväkivaltaan puututaan asianmukaisesti, jäsenvaltioiden on helpotettava välityspalvelujen tarjoajien itsesääntelytoimenpiteiden toteuttamista (42 artikla). Ehdotuksen 43 artiklan tarkoituksena on helpottaa jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä parhaiden käytäntöjen vaihdon varmistamiseksi, ja sen tavoitteena on panna direktiivi täytäntöön mahdollisimman tehokkaasti. Laadittaessa naisiin kohdistuvaa väkivaltaa ja lähisuhdeväkivaltaa koskevia asianmukaisia toimintapolitiikkoja olennaisen tärkeässä asemassa ovat tiedonkeruu ja tutkimus. Jotta voidaan varmistaa vertailukelpoisten tietojen saatavuus EU:n tasolla, 44 artiklassa säädetään kaikkia jäsenvaltioita koskevista tiedonkeruun säännöistä. Kun otetaan huomioon EIGEn asiantuntemus ja alalla parhaillaan tekemä työ, sen on tuettava jäsenvaltioita yhteisten menetelmien kehittämisessä ja tiedonkeruussa.

Ehdotuksen **7 luku** sisältää direktiivin loppusäännökset. Ehdotuksen 45 artiklalla muutetaan lasten seksuaalista hyväksikäyttöä koskevaa direktiiviä yhdenmukaisuuden varmistamiseksi lisäämällä siihen seksuaalista tunkeutumista koskeva rikos ja selventämällä, että olosuhteet, joissa seksuaalista itsemääräämisoikeutta koskevan suojaikärajan saavuttanut lapsi ei voi pätevästi antaa suostumustaan, sisältävät ehdotuksen 5 artiklassa tarkoitetut olosuhteet. Ehdotuksen 46 artikla koskee suojelun tasoa ja 47 artikla jäsenvaltioiden raportointivelvollisuuksia. Ehdotuksen 48 artiklassa selvennetään suhdetta muihin direktiiveihin, ja siihen sisältyy lausekkeita, joiden mukaan direktiivi ei vaikuta tiettyjen muiden säädösten soveltamiseen. Tässä artiklassa selvennetään, että säännöksiä sovelletaan uhrien oikeuksia koskevan direktiivin, ihmiskaupan vastaisen direktiivin, lasten seksuaalista hyväksikäyttöä koskevan direktiivin ja [digipalvelusäädösehdotuksen] säännösten lisäksi. Tämä tarkoittaa sitä, että uhrien olisi voitava hyötyä kaikkien heihin sovellettavien direktiivien tarjoamasta suojasta. Ehdotuksen 49 artikla sisältää taannehtivuuskiellon. Ehdotuksen 50 artikla sisältää säännökset direktiivin saattamisesta osaksi kansallista lainsäädäntöä. Ehdotuksen 51 artiklassa säädetään, milloin direktiivi tulee voimaan, ja 52 artiklassa säädetään, kenelle se on osoitettu.

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI**naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan torjumisesta**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 82 artiklan 2 kohdan ja 83 artiklan 1 kohdan, ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen, sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille, ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon¹, noudattavat tavallista lainsäätämisyjärjestystä, sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Tämän direktiivin tarkoituksena on luoda kattava kehys naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan torjumiseksi tehokkaasti kaikkialla unionissa. Direktiivillä vahvistetaan ja otetaan käyttöön toimenpiteitä seuraavilla aloilla: asiaan liittyvien rikosten ja seuraamusten määrittely, uhrien suojelu ja oikeussuojan saatavuus, uhrien tukeminen, rikosten ennaltaehkäisy, toimien koordinointi ja yhteistyö.
- (2) Naisten ja miesten tasa-arvo ja syrjimättömyys ovat unionin keskeisiä arvoja ja perusoikeuksia, jotka on vahvistettu Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 artiklassa ja Euroopan unionin perusoikeuskirjan, jäljempänä 'perusoikeuskirja', 21 ja 23 artiklassa. Naisiin kohdistuva väkivalta ja lähisuhdeväkivalta vaarantavat nämä periaatteet ja heikentävät naisten ja tyttöjen oikeutta tasa-arvoon kaikilla elämänaloilla.
- (3) Naisiin kohdistuva väkivalta ja lähisuhdeväkivalta loukkaavat perusoikeuksia, kuten oikeutta ihmisarvoon, oikeutta elämään ja henkilökohtaiseen koskemattomuuteen, epäinhimillisen tai halventavan rangaistuksen ja kohtelun kieltoa, oikeutta yksityis- ja perhe-elämän kunnioittamiseen, henkilötietojen suojaa ja lapsen oikeuksia, sellaisina kuin ne on vahvistettu Euroopan unionin perusoikeuskirjassa.
- (4) Tätä direktiiviä olisi sovellettava rikolliseen toimintaan, joka on naisiin kohdistuvaa väkivaltaa tai lähisuhdeväkivaltaa, sellaisena kuin se on säädetty rangaistavaksi unionin tai kansallisessa lainsäädännössä. Tällainen toiminta kattaa tässä direktiivissä määritellyt rikokset, kuten raiskaus, naisten sukuelinten silpominen, intiimin tai manipuloidun materiaalin luvaton jakaminen, verkkoahdistelu, verkkohäirintä, yllyttäminen verkon kautta väkivaltaan tai vihaan sekä rikollinen toiminta, joka kuuluu muiden sellaisten unionin säädösten, erityisesti Euroopan parlamentin ja neuvoston

¹ EUVL C , , s. .

direktiivit 2011/36/EU² ja 2011/93/EU³, soveltamisalaan, joissa määritellään lasten seksuaaliseen riistoon sekä seksuaaliseen hyväksikäyttöön tähtäävään ihmiskauppaan liittyviä rikoksia. Lisäksi tietyt kansallisessa lainsäädännössä määritellyt rikokset kuuluvat naisiin kohdistuvan väkivallan määritelmän piiriin. Tällaisia rikoksia ovat esimerkiksi naismurhat, seksuaalinen hyväksikäyttö, vainoaminen, varhais- ja pakkoavioliitot, pakkoabortit, pakkosterilointi ja erilaiset verkkoväkivallan muodot, kuten verkossa tapahtuva seksuaalinen häirintä, verkkokiusaaminen tai avoimen seksuaalisen materiaalin ei-toivottu vastaanottaminen. Lähisuhdeväkivalta on väkivallan muoto, joka voidaan nimenomaisesti kriminalisoida kansallisen lainsäädännön nojalla tai joka sisältyy perheen tai kotitalouden sisällä tai entisten tai nykyisten puolisoitten välillä tehtyihin rikoksiin.

- (5) Tämän direktiivin mukaisilla toimenpiteillä vastataan naisten ja tyttöjen erityistarpeisiin, koska tämän direktiivin kattamat väkivallan muodot eli naisiin kohdistuva väkivalta ja lähisuhdeväkivalta, vaikuttavat heihin suhteettomasti. Tässä direktiivissä tunnustetaan kuitenkin, että myös muut henkilöt voivat joutua tällaisten väkivallan muotojen uhreiksi ja että heidän hyväkseen olisi toteutettava direktiivissä säädettyjä toimenpiteitä. Sen vuoksi termin ”uhri” olisi viitattava kaikkiin henkilöihin biologisesta tai sosiaalisesta sukupuolesta riippumatta.
- (6) Naisiin kohdistuvaa väkivaltaa tai lähisuhdeväkivaltaa todistavat lapset kärsivät haavoittuvuutensa vuoksi välittömästä emotionaalisesta haitasta, joka vaikuttaa heidän kehitykseensä. Sen vuoksi tällaisia lapsia olisi pidettävä uhreina ja heidän hyväkseen olisi toteutettava kohdennettuja suojelutoimia.
- (7) Naisiin kohdistuva väkivalta on jatkuva osoitus naisiin kohdistuvasta rakenteellisesta syrjinnästä, joka johtuu naisten ja miesten välisistä historiallisesti epätasa-arvoisista valtasuhteista. Kyseessä on sukupuoleen perustuvan väkivallan muoto, jota miehet kohdistavat pääasiassa naisiin ja tyttöihin. Se perustuu yhteiskunnallisesti rakentuneisiin rooleihin, käyttäytymiseen, toimintaan ja ominaisuuksiin, joita tietty yhteiskunta pitää asianmukaisina naisille ja miehille ja joista puhuttaessa käytetään usein sukupuoli-sanaa.
- (8) Lähisuhdeväkivalta on vakava usein piiloon jäävä sosiaalinen ongelma. Lähisuhdeväkivalta voi johtaa vakaviin psyykkisiin ja fyysisiin traumoihin, joilla on vakavia seurauksia, koska rikoksenteijä on yleensä uhrin tuntema henkilö, johon hän odottaa voivansa luottaa. Tällainen väkivalta voi esiintyä eri muodoissa, kuten fyysisenä, seksuaalisena, psyykkisenä ja taloudellisena väkivaltana. Lähisuhdeväkivaltaa voi esiintyä siitä riippumatta, kuuluuko rikoksenteijä tai onko rikoksenteijä kuulunut samaan kotitalouteen uhrin kanssa.
- (9) Tämän tyyppisiin rikoksiin liittyvien erityispiirteiden vuoksi on tarpeen vahvistaa kattavat säännöt, joilla puututaan kohdennetusti naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan jatkuvaan ongelmaan ja otetaan huomioon tällaisen väkivallan uhrien erityistarpeet. Nykyiset unionin ja kansallisen tason säännökset ovat osoittautuneet riittämättömiksi naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan

² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/36/EU, annettu 5 päivänä huhtikuuta 2011, ihmiskaupan ehkäisemisestä ja torjumisesta sekä ihmiskaupan uhrien suojelemisesta (EUVL L 101, 15.4.2011, s. 1–11).

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/93/EU, annettu 13 päivänä joulukuuta 2011, lasten seksuaalisen hyväksikäytön ja seksuaalisen riiston sekä lapsipornografian torjumisesta ja neuvoston puitepäättöksen 2004/68/YOS korvaamisesta (EUVL L 335, 17.12.2011, s. 1–14).

tulokselliseen torjuntaan ja ehkäisemiseen. Erityisesti direktiiveissä 2011/36/EU ja 2011/93/EU keskitytään tiettyihin väkivallan muotoihin, kun taas Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2012/29/EU⁴ säädetään rikoksen uhreja koskevasta yleisestä kehyksestä. Vaikka se tarjoaa joitakin suojatoimia naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan uhreille, sen tarkoituksena ei ole vastata heidän erityistarpeisiinsa.

- (10) Tämä direktiivi tukee jäsenvaltioiden tekemiä kansainvälisiä sitoumuksia naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan torjumiseksi ja ehkäisemiseksi, erityisesti kaikkinaisen naisten syrjinnän poistamista koskevaa Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimusta (CEDAW)⁵ ja soveltuvin osin Euroopan neuvoston yleissopimusta naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta, jäljempänä 'Istanbulin yleissopimus'⁶, ja väkivallan ja häirinnän poistamisesta työelämässä tehtyä Kansainvälisen työjärjestön yleissopimusta, joka allekirjoitettiin Genevessä 21 päivänä kesäkuuta 2019.
- (11) Naisiin kohdistuva väkivalta ja lähisuhdeväkivalta voivat pahentua, jos väkivalta risteää sellaisten syrjinnän muotojen kanssa, jotka perustuvat sukupuoleen ja muihin unionin lainsäädännössä kiellettyihin syrjintäperusteisiin, kuten kansalaisuus, rotu, ihonväri, etninen tai yhteiskunnallinen alkuperä, geneettiset ominaisuudet, kieli, uskonto tai vakaumus, poliittiset tai muut mielipiteet, kansalliseen vähemmistöön kuuluminen, varallisuus, syntyperä, vammaisuus, ikä tai sukupuolinen suuntautuminen. Jäsenvaltioiden olisi sen vuoksi otettava asianmukaisesti huomioon tällaisen risteävän syrjinnän uhrin ja säädettävä erityisistä toimenpiteistä sellaisia tapauksia varten, joissa esiintyy risteävän syrjinnän muotoja. Erityisesti naiset, jotka ovat lesboja, biseksuaaleja, transihmisiä, intersukupuolisia ja queereja (LBTIQ), ja muunsukupuoliset henkilöt, vammaiset naiset sekä rodulliseen tai etniseen vähemmistöön kuuluvat naiset ovat suuremmassa vaarassa joutua sukupuoleen perustuvan väkivallan kohteeksi.
- (12) Naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan uhreilla on muita suurempi pelottelun ja kostotoimien sekä toissijaisen ja toistuvan uhriksi joutumisen riski. Sen vuoksi olisi kiinnitettävä erityistä huomiota näihin riskeihin ja tarpeeseen suojella tällaisten uhrien ihmisarvoa ja fyysistä koskemattomuutta.
- (13) Raiskaus on yksi vakavimmista rikoksista, jotka loukkaavat henkilön seksuaalista koskemattomuutta, ja se on rikos, joka vaikuttaa suhteettomasti naisiin. Kyseessä on valtasuhteiden epätasapaino rikosentekijän ja uhrin välillä, minkä vuoksi rikosentekijä voi käyttää uhria seksuaalisesti hyväkseen saadakseen henkilökohtaista tyydytystä, vahvistaakseen valta-asemaansa, saadakseen sosiaalista tunnustusta, ylennyksen tai mahdollisesti taloudellista hyötyä. Monissa jäsenvaltioissa vaaditaan yhä näyttöä voimankäytöstä, uhkailusta tai pakottamisesta, jotta tekoa pidetään raiskausrikoksena. Toisissa jäsenvaltioissa riittää pelkästään se, että uhri ei ole antanut suostumustaan seksuaaliseen tekoon. Vain tällä jälkimmäisellä tavalla voidaan suojella täysin uhrien seksuaalista koskemattomuutta. Sen vuoksi on tarpeen varmistaa uhrien

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2012/29/EU, annettu 25 päivänä lokakuuta 2012, rikoksen uhrien oikeuksia, tukea ja suojelua koskevista vähimmäisvaatimuksista sekä neuvoston puitepäättökseen 2001/220/YOS korvaamisesta (EUVL L 315, 14.11.2012, s. 57).

⁵ [Kaikkinaisen naisten syrjinnän poistamista koskeva yleissopimus](#) (CEDAW-yleissopimus), YK:n yleiskokous, 1979.

⁶ [Yleissopimus naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta](#) (Istanbulin yleissopimus), Euroopan neuvosto, 2011.

yhtäläinen suojelu kaikkialla unionissa siten, että säädetään naisten raiskauksen tunnusmerkistöstä. .

- (14) Raiskauksena olisi pidettävä kaikenlaista seksuaalista tunkeutumista toisen henkilön kehoon jonkin ruumiinosan tai esineen avulla. Suostumuksen puuttumisen olisi oltava keskeinen ja olennainen osa raiskauksen määritelmää, koska raiskaukseen ei useinkaan liity fyysistä väkivaltaa tai voimankäyttöä. Uhrin olisi voitava peruuttaa suostumuksensa milloin tahansa teon aikana seksuaalisen itsemääräämisoikeutensa mukaisesti eikä suostumus saisi automaattisesti merkitä suostumusta tuleviin tekoihin. Ilman suostumusta tapahtuvaa seksuaalista tunkeutumista olisi pidettävä raiskauksena myös silloin, kun se kohdistuu puolisoon tai läheiseen kumppaniin.
- (15) Kun on kyse raiskauksesta, samanlaisista rikoksista aiemmin tuomitut rikoksentehtäjät olisi velvoitettava osallistumaan interventio-ohjelmiin, jotta rikoksen uusimisen riski pienenesi.
- (16) Jotta voidaan puuttua korjaamattomiin ja elinikäisiin vahinkoihin, joita tytöille ja naisille aiheutuu sukuelintensä silpomisesta, tämä rikos olisi mainittava erikseen ja sitä olisi käsiteltävä asianmukaisesti rikoslainsäädännössä. Tyttöjen ja naisten sukuelinten silpominen on hyväksikäytön muoto, jota käytetään valta-aseman säilyttämiseksi ja vahvistamiseksi suhteessa naisiin ja tyttöihin sekä tyttöjen ja naisten seksuaalisuuden sosiaaliseen kontrollointiin. Sitä tehdään joskus pakko- tai lapsiavioliittojen yhteydessä tai osana lähisuhdeväkivaltaa. Tyttöjen ja naisten sukuelinten silpomista voidaan harjoittaa joissakin yhteisöissä perinteisenä käytäntönä. Se olisi ymmärrettävä muista kuin lääketieteellisistä syistä harjoitetuksi toiminnaksi. Termillä ”silpominen” olisi viitattava siihen, että häpykieli ja isot häpyhuulet poistetaan osittain tai kokonaan. Termin ”infibulaatio” olisi katettava isojen häpyhuulten sulkeminen ompelemalla ulkoiset sukuelimet osittain yhteen niin, että emätinaukko kapenee. Ilmaisulla ”muu silpominen” olisi tarkoitettava kaikkia muita tyttöjen ja naisten sukuelimiä fyysisesti vahingoittavia toimenpiteitä.
- (17) On tarpeen säätää yhdenmukaisista rikosten ja seuraamusten määritelmistä tiettyjen verkkoväkivallan muotojen osalta. Verkkoväkivalta kohdistuu ja vaikuttaa erityisesti naispuolisiin poliitikkoihin, toimittajiin ja ihmisoikeuksien puolustajiin. Se voi hiljentää naisia ja estää heidän yhteiskunnallista osallistumistaan tasavertaisesti miesten kanssa. Verkkoväkivalta vaikuttaa naisiin ja tyttöihin suhteettomasti myös koulutusympäristöissä, kuten kouluissa ja yliopistoissa, mikä vaikuttaa haitallisesti heidän jatkokoulutukseensa ja mielenterveyteensä, mikä voi äärimmäisissä tapauksissa johtaa itsemurhiin.
- (18) Tieto- ja viestintäteknologioiden käyttöön liittyy riski siitä, että tietyt verkkoväkivallan muodot leviävät helposti, nopeasti ja laajalti, mikä aiheuttaa uhrille syvää ja pitkäaikaista haittaa tai lisää sitä. Tällainen leviämisen mahdollisuus on ennakoedellytys useille tässä direktiivissä määritellyille verkkoväkivaltariksille, ja tämä mahdollisuus saattaa tietty materiaali tieto- ja viestintäteknologioiden avulla ”lukuisten” loppukäyttäjien saataville olisi otettava huomioon. ”Lukuisten” olisi ymmärrettävä tarkoittavan sitä, että kyseisen materiaalin voi vastaanottaa suuri määrä kyseisten teknologioiden loppukäyttäjää eli materiaali on laajalti saatavilla ja sitä voidaan jakaa edelleen. Ilmausta olisi tulkittava ja sovellettava siten, että otetaan huomioon merkitykselliset olosuhteet, myös teknologiat, joita käytetään kyseisen materiaalin asettamiseen saataville, ja keinot, joita nämä teknologiat tarjoavat materiaalin levittämiseksi.

- (19) Seksuaalisia tekoja esittävien intiimien kuvien tai videoiden ja materiaalin asettaminen lukuisten loppukäyttäjien saataville ilman uhrin lupaa tieto- ja viestintäteknologioiden avulla voi olla erittäin haitallista uhreille varsinkin kun otetaan huomioon, miten helposti, nopeasti ja laajalti materiaalin jakaminen ja rikoksenteko tapahtuvat, sekä teon intiimi luonne. Rikoksen, josta säädetään tässä direktiivissä, olisi katettava kaikki tällainen materiaali, kuten kuvat, valokuvat ja videot, myös seksualisoivat kuvat, audio- ja videoleikkeet. Sen olisi liityttävä tilanteisiin, joissa materiaali saatetaan tieto- ja viestintäteknologioiden avulla lukuisten loppukäyttäjien saataville ilman uhrin suostumusta, riippumatta siitä, onko uhri suostunut tällaisen materiaalin tuottamiseen tai onko hän kenties siirtänyt sen tietylle henkilölle. Rikoksen olisi katettava myös sellainen materiaalin ilman suostumusta suoritettu tuottaminen tai manipulointi, esimerkiksi kuvien muokkaaminen, jolla luodaan vaikutelma siitä, että toinen henkilö osallistuu seksuaalisiin tekoihin, jos materiaali asetetaan myöhemmin tieto- ja viestintäteknologioiden avulla lukuisten loppukäyttäjien saataville ilman asianomaisen henkilön suostumusta. Tällaiseen materiaalin tuottamiseen tai manipulointiin olisi sisällyttävä sellaisten ”syväväarennösten” valmistaminen, joissa oleva materiaali selvästi muistuttaa olemassa olevaa henkilöä, esineitä, paikkoja tai muita objekteja tai tapahtumia ja joissa kuvataan toisen henkilön seksuaalisia tekoja ja jotka voisivat muiden mielestä vaikuttaa virheellisesti aidolta tai totuudenmukaisilta. Jotta uhreja voidaan suojella tehokkaasti tällaiselta toiminnalta, direktiivin olisi katettava myös tällaisella toiminnalla uhkaaminen.
- (20) Verkkoahdistelu on nykyaikainen väkivallan muoto, joka kohdistetaan usein perheenjäseniin tai samassa kotitaloudessa asuviin henkilöihin mutta jota harjoittavat myös entiset kumppanit tai tuttavat. Yleensä rikoksentekijä väärinkäyttää teknologiaa, jotta hän voi käyttää yhä enemmän pakkoa ja kontrollointia suhteessa uhriin sekä manipuloida ja valvoa uhria, mikä lisää tämän pelkoa, ahdistusta ja asteittaista eristyneisyyttä ystävistä ja perheestä. Sen vuoksi olisi vahvistettava verkkoahdistelua koskevat vähimmäissäännöt. Verkkoahdistelurikoksen olisi katettava uhrin jatkuva tarkkailu tieto- ja viestintäteknologioiden avulla ilman hänen suostumustaan tai laillista lupaa. Ahdistelija voi päästä käsittelemään uhrin henkilötietoja siten, että hän varastaa uhrin identiteetin tai urkkii tietoja uhrin käyttämällä sosiaalisen median tai viestintäalustoilla tai tämän sähköpostiviesteistä ja puhelimesta tai varastaa salasanoja, tai siten että hän hakkeroi uhrin laitteita päästäkseen tämän yksityisiin tiloihin, asentaa geopaikannussovelluksia, kuten stalkerware-sovelluksia, tai varastaa tämän laitteita. Ahdistelun olisi katettava myös uhrin seuranta ilman tämän suostumusta tai lupaa teknisten laitteiden, kuten älykkäiden kodinkoneiden, avulla esineiden internetin kautta.
- (21) Olisi vahvistettava verkkohäirintärikosta koskevat vähimmäissäännöt, jotta voidaan torjua toiseen henkilöön kohdistuvan hyökkäyksen aloittaminen kolmansien osapuolten kanssa tai osallistuminen tällaiseen hyökkäykseen, jossa saatetaan uhkaavaa tai loukkaavaa materiaalia useiden loppukäyttäjien saataville. Tällaiset laajat hyökkäykset, mukaan lukien koordinoitujen joukkohyökkäykset verkossa (*online mob attacks*), voivat muuttua verkon ulkopuoliseksi hyökkäykseksi tai aiheuttaa uhrille merkittäviä psyykkisiä vammoja ja ääritapauksissa johtaa uhrin itsemurhaan. Ne kohdistetaan usein kuuluisiin (naispuolisiin) poliitikkoihin, toimittajiin tai muihin tunnettuihin henkilöihin, mutta niitä voidaan toteuttaa myös muissa yhteyksissä, esimerkiksi kampuksilla tai kouluissa. Tällaiseen verkkoväkivaltaan olisi puututtava erityisesti silloin, kun hyökkäykset ovat hyvin laajoja, esimerkiksi silloin kun suuri määrä ihmisiä osallistuu joukkoistettuun verkkohäirintään (*pile-on harassment*).

- (22) Internetin ja sosiaalisen median käytön lisääntyminen on viime vuosina lisännyt jyrkästi julkista yllyttämistä väkivaltaan ja vihaan, joka voi perustua myös biologiseen tai sosiaaliseen sukupuoleen. Vihapuheen helppoa, nopeaa ja laajaa jakamista digitaalisessa maailmassa vahvistaa verkkoestottomuuden vaikutus, koska oletettu anonymiteetti internetissä ja rankaisemattomuuden tunne vähentävät pidäkkeitä tällaisten rikosten tekemiseen. Naisiin verkossa usein kohdistuva seksistinen viha ja naisviha voivat kärjistyä viharikoksiksi verkon ulkopuolella. Tämä on pysäytettävä jo varhaisessa vaiheessa. Tämän tyyppisessä yllytyksessä käytetty kieli ei aina viittaa suoraan kohteena olevan henkilön tai kohteena olevien henkilöiden biologiseen tai sosiaaliseen sukupuoleen, mutta yllyttämisen yleisestä sisällöstä tai asiayhteydestä voidaan päätellä, että kyseessä on puolueellinen yllyttäminen.
- (23) Väkivaltaan tai vihaan verkon kautta yllyttämisen rikos edellyttää, että yllyttämistä ei ilmaista täysin yksityisesti vaan julkisesti käyttämällä tieto- ja viestintäteknologioita. Sen vuoksi tämän rikoksen osalta olisi edellytettävä materiaalin levittämistä yleisölle, minkä olisi sisällettävä väkivaltaan tai vihaan yllyttävän materiaalin saattamista tieto- ja viestintäteknologioiden avulla mahdollisesti rajoittamattoman henkilömäärän saataville eli materiaalin saattaminen helposti käyttäjien saataville yleisesti siten, että materiaalin toimittaneelta henkilöltä ei edellytetä mitään lisätoimia, riippumatta siitä, tutustuvatko nämä henkilöt tosiasiaa kyseiseen materiaaliin. Silloin kun materiaaliin pääsy edellyttää rekisteröitymistä tai pääsyn sallimista tiettyyn käyttäjäryhmään, kyseistä tiedonvälitystä olisi pidettävä yleisölle levittämisenä ainoastaan, jos käyttäjät, jotka haluavat tutustua tietoon, rekisteröidään automaattisesti tai päästetään ryhmään automaattisesti ilman ihmisen tekemää päätöstä tai valintaa siitä, kenelle pääsy sallitaan. Kun toimivaltaiset viranomaiset arvioivat, voidaanko materiaalia pitää yllyttämisenä vihaan tai väkivaltaan, niiden olisi otettava huomioon perusoikeuskirjan 11 artiklassa vahvistetut sananvapautta koskevat perusoikeudet.
- (24) Uhrien olisi voitava ilmoittaa naisiin kohdistuvasta väkivallasta tai lähisuhdeväkivallasta helposti siten, että he välttävät toissijaisen tai toistuvan uhriksi joutumisen. Jäsenvaltioiden olisi tarjottava mahdollisuus ilmoittaa tällaisista rikoksista ja tehdä rikosilmoitus verkossa tai muiden tieto- ja viestintäteknologioiden välityksellä. Verkkoväkivallan uhrien olisi voitava ladata ilmoituksensa tueksi materiaalia, kuten kuvakaappauksia väitetyistä väkivaltaisista käyttäytymisistä.
- (25) Kun on kyse lähisuhdeväkivallasta ja naisiin kohdistuvasta väkivallasta, varsinkin silloin kun väkivaltaa harjoittavat läheiset perheenjäsenet tai kumppanit, rikoksentehtäjä voi pitää uhreja sellaisen palon vallassa, että he eivät uskalla ottaa yhteyttä toimivaltaisiin viranomaisiin, vaikka heidän henkensä olisi vaarassa. Sen vuoksi jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että kansalliset salassapitosäännökset eivät estä asianomaisia ammattihenkilöitä, kuten terveydenhuollon ammattihenkilöitä, ilmoittamasta toimivaltaisille viranomaisille, jos heillä on perusteltua syytä epäillä, että uhrin henki on välittömässä vaarassa tai että uhria uhkaa vakava fyysinen haitta. Vastaavasti usein käy niin, että vain kolmannet osapuolet huomaavat lapsiin vaikuttavan lähisuhdeväkivallan tai naisiin kohdistuvan väkivallan, koska he huomaavat lapsen epätavallisen käytöksen tai lapselle aiheutuneen fyysisen haitan. Lapsia on suojeltava tehokkaasti tällaisilta väkivallan muodoilta, ja asianmukaisia toimenpiteitä on toteutettava viipymättä. Sen vuoksi salassapitosäännösten ei tulisi rajoittaa asiaankuuluvia ammattihenkilöitä, jotka ovat yhteydessä lapsiuhreihin tai mahdollisiin lapsiuhreihin, kuten terveydenhuollon tai koulutuksen ammattihenkilöt, jos heillä on perusteltua syytä epäillä, että lapseen on kohdistunut tämän direktiivin mukaisia vakavia väkivallantekoja tai uusia vakavia tekoja on odotettavissa. Jos

ammattihenkilöt ilmoittavat tällaisista väkivaltaisuuksista, jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että he eivät joudu vastuuseen salassapitosääntöjen rikkomisesta.

- (26) Aliraportoinnin torjumiseksi tapauksissa, joissa uhri on lapsi, olisi otettava käyttöön turvallisista ja lapsille soveltuvia ilmoitusmenettelyjä. Niihin voi sisältyä toimivaltaisten viranomaisten suorittama kuulustelu selkeällä ja helposti ymmärrettävällä kielellä.
- (27) Viivästykset naisiin kohdistuvaa väkivaltaa ja lähisuhdeväkivaltaa koskevien rikosilmoitusten käsittelyssä voivat aiheuttaa erityisiä riskejä uhreille, sillä he voivat edelleen olla välittömässä vaarassa, koska rikoksenteelijät voivat usein olla läheisiä perheenjäseniä tai puolisoita. Sen vuoksi toimivaltaisilla viranomaisilla olisi oltava riittävä asiantuntemus ja tehokkaat tutkintakeinot tällaisten rikosten tutkintaa ja syytteenpanoa varten.
- (28) Lähisuhdeväkivallan ja naisiin kohdistuvan väkivallan uhrit tarvitsevat yleensä välitöntä suojelua tai erityistukea esimerkiksi silloin kun on kyse parisuhdeväkivallasta, jolloin rikosten uusimisaste on yleensä korkea. Sen vuoksi olisi tehtävä henkilökohtainen arviointi uhrin suojelutarpeiden määrittämiseksi, kun toimivaltaiset viranomaiset ovat ensi kertaa yhteydessä uhriin tai heti kun epäillään, että henkilö on naisiin kohdistuvan väkivallan tai lähisuhdeväkivallan uhri. Suojelun tarve voidaan määrittää ennen kuin uhri on virallisesti ilmoittanut rikoksesta tai ennakoivasti, jos kolmas osapuoli ilmoittaa rikoksesta.
- (29) Arvioitaessa uhrin suojelu- ja tukitarpeita ensisijaisena tavoitteena olisi oltava uhrin turvallisuuden takaaminen ja räätälöidyn tuen tarjoaminen, missä otetaan huomioon muun muassa uhrin yksilölliset olosuhteet. Tällaisia erityishuomiota vaativia olosuhteita voivat olla muun muassa uhrin raskaus taikka riippuvuus rikoksenteijästä tai suhde tähän.
- (30) Uhreille annettavan kattavan tuen ja heidän suojelunsa varmistamiseksi kaikkien toimivaltaisten viranomaisten ja asiaankuuluvien elinten, ei pelkästään lainvalvonta- ja oikeusviranomaisten, olisi osallistuttava uhrien riskien ja asianmukaisten tukitoimenpiteiden arviointiin jäsenvaltioiden antamien selkeiden toimintaohjeiden perusteella. Tällaisiin toimintaohjeisiin olisi sisällyttävä tekijöitä, jotka on otettava huomioon, kun arvioidaan rikoksenteijän tai rikoksesta epäillyn aiheuttamaa riskiä, mukaan lukien se, että vähäisistä rikkomuksista syytetyt ovat todennäköisesti yhtä vaarallisia kuin vakavammista rikoksista syytetyt, erityisesti lähisuhdeväkivalta- ja vainoamistapauksissa.
- (31) Uhrin lasten olisi saatava samat suojelutoimet kuin uhrin, koska uhrin lapset ovat alttiita toissijaiselle ja toistuvalla uhriksi joutumiselle, pelottelulle ja kostotoimille ja koska heille aiheutuu heidän kehitystään vahingoittavaa emotionaalista haittaa. Muut uhrista riippuvaiset henkilöt, kuten vammaiset aikuiset tai iäkkäät huollettavana olevat aikuiset, joita uhri hoitaa, voivat kärsiä samanlaista emotionaalista haittaa, minkä vuoksi heille olisi myönnettävä samat suojelutoimet.
- (32) Naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan uhrit tarvitsevat usein erityistukea. Sen varmistamiseksi, että he todella saavat tukea, toimivaltaisten viranomaisten olisi ohjattava uhrit asianmukaisesti tukipalveluihin. Näin olisi tehtävä erityisesti silloin, kun henkilökohtaisessa arvioinnissa uhrilla on todettu olevan erityisiä tukitarpeita. Tällöin tukipalvelujen olisi voitava ottaa yhteyttä uhriin myös ilman tämän suostumusta. Kun toimivaltaiset viranomaiset käsittelevät asiaan liittyviä

henkilötietoja, jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että käsittely perustuu lainsäädäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679⁷ 6 artiklan 1 kohdan c alakohdan, luettuna yhdessä 6 artiklan 2 ja 3 kohdan kanssa, mukaisesti. Tällaiseen lainsäädäntöön olisi sisällyttävä asianmukaiset henkilötietojen suojatoimet, joissa noudatetaan keskeisiltä osin oikeutta henkilötietojen suojaan ja säädetään asianmukaisista ja erityisistä toimenpiteistä rekisteröidyn perusoikeuksien ja etujen suojaamiseksi. Kun toimivaltaiset viranomaiset siirtävät uhrien henkilötietoja uhrien ohjaamiseksi tukipalveluihin, niiden olisi varmistettava, että siirrettävät tiedot rajoittuvat siihen, mikä on tarpeen, jotta palveluille voidaan tiedottaa tapauksen olosuhteista, jotta uhrit saavat asianmukaista tukea ja suojelua.

- (33) Jäsenvaltioiden olisi toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että käytettävissä on välittömiä lähestymiskieltoja sekä lähestymiskieltoja ja suojelumääräyksiä uhrien ja heidän huollettaviensa tehokkaan suojelun varmistamiseksi.
- (34) Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että välittömiä lähestymiskieltoja voidaan antaa välittömän vaaran uhatessa, esimerkiksi kun välitön haitta uhkaa tai on jo toteutunut ja aiheutetaan todennäköisesti uudelleen.
- (35) Suojelumääräyksillä voidaan kieltää rikoksenteijän tai rikoksesta epäillyn pääsy tietyille paikkakunnille; kieltää rikoksenteijää lähestymästä uhria tai tämän huollettavana olevaa henkilöä määriteltä etäisyyttä lähemmäksi tai kieltää rikoksenteijää ottamasta yhteyttä uhriin, myös verkkorajapintojen kautta, ja tarvittaessa kieltää rikoksenteijältä ampuma-aseiden tai tappavien aseiden hallussapito.
- (36) Välittömien lähestymiskieltojen sekä lähestymiskieltojen ja suojelumääräysten tehokkuuden turvaamiseksi niiden rikkomisesta olisi määrättävä seuraamuksia. Seuraamukset voivat olla rikosoikeudellisia tai muita oikeudellisia seuraamuksia, ja niihin voi sisältyä vankeusrangaistuksia, sakkoja tai muita oikeudellisia seuraamuksia, jotka ovat tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia.
- (37) Todisteiden esittäminen aiemmasta seksuaalisesta käyttäytymisestä uhrien uskottavuuden ja suostumuksen puuttumisen kyseenalaistamiseksi seksuaalista väkivaltaa koskevissa tapauksissa, erityisesti raiskaustapauksissa, voi vahvistaa uhrien vahingollisten stereotyyppien jatkumista ja johtaa toistuvaan tai toissijaiseen uhriksi joutumiseen. Sen vuoksi uhrin aiempaa seksuaalista käyttäytymistä koskevia kysymyksiä, tutkimuksia ja todisteita ei pitäisi sallia rikostutkinnassa eikä tuomioistuinkäsittelyssä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta oikeutta puolustukseen.
- (38) Naisiin kohdistuvien väkivalta- ja lähisuhdeväkivaltarikosten monimutkaisuuden ja vakavuuden vuoksi sekä uhrien erityistuen tarpeen vuoksi jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että nimetyt elimet tarjoavat uhreille lisätukea ja ehkäisevät tällaisia rikoksia. Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 2004/113/EY⁸, 2006/54/EY⁹

⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuoja-asetus) (ETA:n kannalta merkityksellinen teksti) (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1–88).

⁸ Neuvoston direktiivi 2004/113/EY, annettu 13 päivänä joulukuuta 2004, miesten ja naisten yhdenvertaisen kohtelun periaatteen täytäntöönpanosta tavaroiden ja palvelujen saatavuuden ja tarjonnan alalla (EUVL L 373, 21.12.2004, s. 37).

ja 2010/41/EU¹⁰ mukaisesti perustetuilla kansallisilla tasa-arvoelimillä on hyvät edellytykset hoitaa nämä tehtävät, koska niillä on sukupuoleen perustuvaa syrjintää koskevaa asiantuntemusta. Näillä elimillä olisi lisäksi oltava asiavaltuus toimia kaikenlaisen naisiin kohdistuvan väkivallan tai lähisuhdeväkivallan uhrien puolesta tai tukea heitä oikeudenkäynneissä, mukaan lukien korvaushakemusten tekemiseksi ja laittoman verkkosisällön poistamiseksi, uhrien suostumuksella. Tähän olisi sisällyttävä mahdollisuus toimia yhtä aikaa useiden uhrien puolesta tai tukea heitä. Jotta nämä elimet voisivat hoitaa tehtävänsä tehokkaasti, jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että niillä on riittävästi henkilöstöä ja määrärahoja.

- (39) Tiettyihin tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluviin rikoksiin liittyy suurempi toistuvan, pitkittyneen tai jopa jatkuvan uhriksi joutumisen riski. Tämä riski koskee erityisesti rikoksia, joissa tiettyjen verkkoväkivaltarikosten seurauksena saatu materiaali asetetaan lukuisten loppukäyttäjien saataville tieto- ja viestintätekniologioiden avulla, kun otetaan huomioon tällaisen materiaalin laajamittaisen jakelun helppous ja nopeus sekä sen poistamisessa usein esiintyvät vaikeudet. Tämä riski on yleensä edelleen olemassa myös tuomion antamisen jälkeen. Jotta tällaisten rikosten uhrien oikeudet voidaan turvata tehokkaasti, jäsenvaltiot olisi velvoitettava toteuttamaan asianmukaisia toimenpiteitä kyseisen aineiston poistamiseksi. Koska materiaalin poistaminen lähteellä ei ehkä ole aina mahdollista esimerkiksi poistamismääräyksen täytäntöönpanoon tai liittyvien oikeudellisten tai käytännön vaikeuksien vuoksi, jäsenvaltioiden olisi myös voitava säätää toimenpiteistä, joilla estetään pääsy kyseiseen materiaaliin.
- (40) Toimenpiteisiin olisi kuuluttava erityisesti kansallisten oikeusviranomaisten valtuuttaminen määräämään välityspalvelujen tarjoajat poistamaan yksi tai useampi osa tietystä materiaalista tai estää pääsy niihin. Tällaiset määräykset olisi annettava uhrin asianmukaisesti perustellusta pyynnöstä. Kun otetaan huomioon, kuinka nopeasti tällainen materiaali voi levitä verkossa ja kuinka kauan rikosoikeudenkäynnin päätökseen saattaminen voi kestää tällaisista rikoksista epäiltyjä henkilöitä vastaan, on tarpeen säätää uhrien oikeuksien suojelemiseksi mahdollisuudesta antaa tietyn edellytyksin tällaisia määräyksiä väliaikaisten toimenpiteiden muodossa jo ennen rikosoikeudenkäynnin päättämistä.
- (41) Kaikki toimenpiteet, joilla poistetaan materiaali tai estetään pääsy siihen, mukaan lukien erityisesti tällaiset määräykset, voivat vaikuttaa muiden kuin uhrien oikeuksiin ja etuihin, kuten materiaalia toimittavien henkilöiden, niiden välityspalvelujen tarjoajien, joiden palveluja voidaan käyttää, ja näiden palvelujen loppukäyttäjien oikeuksiin ja etuihin sekä yleiseen etuun. Sen vuoksi olisi varmistettava, että kyseiset määräykset ja muut toimenpiteet voidaan toteuttaa ainoastaan läpinäkyvästi ja että asianmukaisilla suojatoimilla varmistetaan niiden rajoittuminen siihen, mikä on välttämätöntä ja oikeasuhteista, että oikeusvarmuus taataan, että kaikki osapuolet, joita asia koskee, voivat käyttää oikeuttaan tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin kansallisen lainsäädännön mukaisesti ja että taataan kaikkien asiaan liittyvien oikeuksien ja etujen,

⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/54/EY, annettu 5 päivänä heinäkuuta 2006, miesten ja naisten yhtäläisten mahdollisuuksien ja yhdenvertaisen kohtelun periaatteen täytäntöönpanosta työhön ja ammatiin liittyvissä asioissa (uudelleenlaadittu toisinto), ([EUVL L 204, 26.7.2006, s. 23](#)).

¹⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/41/EU, annettu 7 päivänä heinäkuuta 2010, miesten ja naisten tasa-arvoisen kohtelun periaatteen soveltamisesta itsenäisiin ammatinharjoittajiin sekä neuvoston direktiivin 86/613/ETY kumoamisesta ([EUVL L 180, 15.7.2010, s. 1](#)).

mukaan lukien kaikkien asianomaisten osapuolten perusoikeudet, oikeudenmukainen tasapaino perusoikeuskirjan mukaisesti. On tärkeää harkita tarkkaan kaikkia asiaan liittyviä oikeuksia ja etuja tapauskohtaisesti erityisesti välitoimia koskevissa menettelyissä. Tällaiset määräykset olisi pääsääntöisesti osoitettava tietyille välityspalvelujen tarjoajalle, jolla on parhaat edellytykset toimia, jotta rajoitetaan erityisesti sananvapauteen ja tiedonvälityksen vapauteen mahdollisesti kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia.

- (42) Tämän direktiivin säännökset, jotka koskevat materiaalin poistamiseksi ja siihen pääsyn estämiseksi annettavia määräyksiä ja muita toimenpiteitä, eivät saisi vaikuttaa asetuksen XX/YYYY *[ehdotettu digipalvelusäädös]* asiaa koskeviin sääntöihin. Tällaisissa määräyksissä olisi erityisesti noudatettava kieltoa asettaa yleisiä seurantaa tai aktiivista tiedonhankintaa koskevia velvoitteita sekä kyseisen asetuksen erityisiä vaatimuksia, jotka koskevat määräyksiä laittoman sisällön poistamisesta verkosta.
- (43) Kun otetaan huomioon, millainen merkitys tiettyjen rikoslainsäädännön mukaisten rikosten tutkinnalle tai niihin liittyville syytetoimille voi olla materiaalilla, joka voi olla tämän direktiivin mukaisesti annettujen kyseisen materiaalin poistamista tai siihen pääsyn estämistä koskevien määräysten tai muiden toimenpiteiden kohteena, olisi toteutettava tarvittavat toimenpiteet, jotta toimivaltaiset viranomaiset voivat tarvittaessa hankkia tai suojata tällaista materiaalia. Näihin toimenpiteisiin voisi kuulua esimerkiksi asianomaisten välityspalvelujen tarjoajien velvoittaminen toimittamaan materiaali asianomaisille viranomaisille tai säilyttämään materiaali rajoitetun ajan, joka ei ylitä sitä, mikä on tarpeen. Tällaisilla toimenpiteillä olisi varmistettava materiaalin turvallisuus, ne olisi rajoitettava siihen, mikä on kohtuullista, ja niiden olisi oltava sovellettavien henkilötietojen suojaa koskevien sääntöjen mukaiset.
- (44) Uhrien olisi voitava saada korvausta rikosoikeudellisen menettelyn aikana, jotta he välttävätkä toissijaisen uhriksi joutumisen. Rikoksentehtijältä olisi saatava täysimääräinen korvaus, eikä sitä pitäisi rajoittaa kiinteällä enimmäismäärällä. Korvauksen olisi katettava kaikki uhrien kärsimät haitat ja traumat sekä haittojen korjaamisesta aiheutuvat kustannukset, muun muassa hoitokustannukset, vaikutukset uhrin työllisyystilanteeseen, ansionmenetykset, psyykkiset vahingot ja ihmisarvon loukkaamisesta johtuvat aineettomat vahingot. Korvauksen määrässä olisi huomioitava se, että lähisuhdeväkivallan uhrin saattavat joutua jättämään koko entisen elämänsä taakseen päästäkseen turvaan, mikä voi johtaa työpaikan vaihtamiseen tai uusien koulujen etsimiseen lapsille tai jopa uuden identiteetin luomiseen.
- (45) Naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan uhrien olisi saatava apua ja tukea ennen rikosoikeudellista menettelyä, sen aikana ja riittävän ajan sen päättymisen jälkeen esimerkiksi silloin, kun väkivallan vakavat fyysiset tai psyykkiset seuraukset edellyttävät yhä lääketieteellistä hoitoa tai jos uhrin turvallisuus on vaarassa erityisesti uhrin rikosoikeudenkäynnissä antamien lausuntojen takia.
- (46) Erikoistuneiden tukipalvelujen olisi tarjottava tukea kaikenlaisen naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan uhreille, muun muassa seksuaalisen väkivallan, naisten sukuelinten silpomisen, pakkoavioliittojen, pakkoaborttien ja steriloinnin, seksuaalisen häirinnän ja erilaisten verkkoväkivallan muotojen uhreille.
- (47) Uhreille olisi tarjottava heidän erityistarpeisiinsa räätälöityä erityistukea virallisista rikosilmoituksista riippumatta. Tällaisia palveluja voitaisiin tarjota uhrien yleisten tukipalvelujen lisäksi tai ne voisivat olla kiinteä osa yleisiä tukipalveluja, jotka voivat kääntyä erityistukea antavien yksiköiden puoleen. Erityistukea voivat antaa kansalliset

viranomaiset, uhrien tukijärjestöt tai muut valtiosta riippumattomat järjestöt. Niille olisi myönnettävä riittävästi henkilöstöä ja määrärahoja, ja jos palveluja tarjoavat valtiosta riippumattomat järjestöt, jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että ne saavat asianmukaiset varat.

- (48) Lähisuhdeväkivallan ja naisiin kohdistuvan väkivallan uhreilla on yleensä monenlaisia suojele- ja tukitarpeita. Jotta näihin tarpeisiin voitaisiin vastata tehokkaasti, jäsenvaltioiden olisi tarjottava tällaisia palveluja samoissa tiloissa tai koordinoitava tällaisia palveluja keskitetyn yhteyspisteen kautta. Jotta myös syrjäisillä alueilla oleskelevat uhrit tai uhrit, jotka eivät pääse tällaisiin keskuksiin fyysisesti, saavat apua, jäsenvaltioiden olisi tarjottava tällaisia palveluja verkossa. Tätä varten olisi perustettava yksi ajan tasalla pidettävä verkkosivusto, jolla on kaikki merkitykselliset tiedot saatavilla olevista tuki- ja suojelupalveluista sekä yhteys niihin (keskitetty yhteyspiste verkossa). Verkkosivuston olisi täytettävä vammaisten henkilöiden esteetöntä pääsyä koskevat vaatimukset.
- (49) Erityistukipalveluja, kuten suojamajoitusta ja raiskauskriisikeskuksia, olisi pidettävä ensisijaisina palveluina kriiseissä ja hätätilanteissa, myös terveyskriiseissä. Näiden palvelujen tarjoamista olisi jatkettava tällaisissa tilanteissa, joissa lähisuhdeväkivalta ja naisiin kohdistuva väkivalta yleensä lisääntyvät.
- (50) Seksuaalisen väkivallan, kuten raiskauksen, traumoja aiheuttava luonne edellyttää koulutetun ja asiantuntevan henkilöstön erityisen hienovaraista apua. Tällaisen väkivallan uhrit tarvitsevat välitöntä lääketieteellistä hoitoa ja traumatukea, minkä lisäksi heille on tehtävä välittömästi oikeuslääketieteellinen tutkimus syytetoimia varten tarvittavien todisteiden keräämiseksi. Raiskauskriisikeskuksia tai tukikeskuksia seksuaalisen väkivallan uhreille olisi oltava riittävä määrä, ja niiden olisi jakauduttava asianmukaisesti kunkin jäsenvaltion alueella. Vastaavasti naisten sukuelinten silpomisen uhrit, jotka ovat usein tyttöjä, tarvitsevat kohdennettua tukea. Jäsenvaltioiden olisi siis varmistettava, että ne pystyvät tarjoamaan juuri tällaisille uhreille kohdennettua tukea.
- (51) Häirintää työssä pidetään direktiiveissä 2004/113/EY, 2006/54/EY ja 2010/41/EU sukupuoleen perustuvana syrjintänä. Koska työssä tapahtuvalla seksuaalisella häirinnällä on merkittäviä kielteisiä seurauksia sekä uhreille että työnantajille, ulkoisten neuvontapalvelujen olisi tarjottava sekä uhreille että työnantajille neuvoja tällaisten tapausten asianmukaisesta käsittelystä työpaikalla, työnantajan käytettävissä olevista oikeussuojakeinoista rikoksentekijän poistamiseksi työpaikalta ja mahdollisuudesta sovitteluun varhaisessa vaiheessa uhrin niin halutessa.
- (52) Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että kansalliset puhelinpalvelut toimivat koko EU:ssa samalla numerolla [116016] ja että tätä numeroa mainostetaan laajalti julkisena maksuttomana numerona, johon voi soittaa kaikkina vuorokauden aikoina. Annettavaan tukeen olisi sisällyttävä kriisineuvontaa, ja soittajat olisi voitava ohjata henkilökohtaisiin palveluihin, kuten suojamajoitukseen, neuvontakeskuksiin tai poliisille.
- (53) Suojamajoituksella on keskeinen rooli uhrien suojelemisessa väkivallanteoilta. Sen lisäksi, että suojamajoitus tarjoaa uhreille turvallisen asuinpaikan, niiden olisi tarjottava uhreille näiden tarvitsemaa tukea toisiinsa kytkeytyvissä ongelmissa, jotka liittyvät uhrien terveyteen, taloudelliseen tilanteeseen ja heidän lastensa hyvinvointiin, ja viime kädessä valmisteltava uhreja itsenäiseen elämään.

- (54) Jotta lapsiuhreihin kohdistuviin kielteisiin seurauksiin voitaisiin puuttua tehokkaasti, lapsille tarkoitettuihin tukitoimenpiteisiin olisi kuuluttava ikätasoa vastaava psykologinen neuvonta sekä tarvittaessa pediatriinen hoito, ja niitä olisi tarjottava heti, kun toimivaltaisilla viranomaisilla on perusteltu syy uskoa, että lapset ovat saattaneet joutua väkivallan uhreiksi tai todistajiksi. Lapsiuhrien tukemisessa olisi ensisijaisesti otettava huomioon lapsen oikeudet, sellaisina kuin ne on vahvistettu perusoikeuskirjan 24 artiklassa.
- (55) Jotta voidaan varmistaa lasten turvallisuus mahdollisissa tapaamisissa rikoksentekijän tai epäillyn kanssa, joka on lapsen huoltaja ja jolla on tapaamisoikeus, jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että käytettävissä on valvottuja puolueettomia tiloja, kuten lastensuojeluviranomaisen toimisto, jotta tapaamiset voidaan järjestää siellä lapsen edun mukaisesti. Tarvittaessa tapaamiset olisi järjestettävä lastensuojeluviranomaisen läsnä ollessa. Jos on tarpeen järjestää väliaikainen majoitus, lapset olisi ensisijaisesti majoitettava yhdessä sellaisen huoltajan kanssa, joka ei ole rikoksentekijä tai epäilty, kuten lapsen äiti. Lapsen etu olisi aina otettava huomioon.
- (56) Erityistä suojelua ja tukea olisi annettava uhreille, joilla on erityistarpeita, ja ryhmille, jotka ovat vaarassa joutua naisiin kohdistuvan väkivallan tai lähisuhdeväkivallan kohteeksi, kuten vammaiset naiset, naiset, joiden oleskelustatus tai oleskelulupa riippuu toisen henkilön statuksesta tai luvasta, paperittomat maahanmuuttajanaiset, kansainvälistä suojelua hakevat naiset, aseellista selkkausta pakenevat naiset, asunnottomuudesta kärsivät naiset, rodulliseen tai etniseen vähemmistöön kuuluvat naiset, maaseudulla asuvat naiset, seksityöntekijänaiset, naisvangit tai ikäänntyneet naiset.
- (57) Vammaiset naiset kokevat suhteettoman paljon naisiin kohdistuvaa väkivaltaa ja lähisuhdeväkivaltaa, ja vammaisuutensa vuoksi heillä on usein vaikeuksia saada suojelua ja tukea. Sen vuoksi jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että he voivat hyötyä täysin tässä direktiivissä säädetyistä oikeuksista yhdenvertaisesti muiden kanssa, ja kiinnitettävä asianmukaista huomiota tällaisten uhrien erityiseen haavoittuvuuteen ja todennäköisiin vaikeuksiin saada apua.
- (58) Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan torjumiseksi toteutetaan ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä, kuten valistuskampanjoita. Ennaltaehkäisyä olisi toteutettava myös virallisessa koulutuksessa erityisesti vahvistamalla seksuaalikasvatusta ja sosioemotionaalisia taitoja sekä empatiaa ja kehittämällä terveitä ja kunnioittavia suhteita.
- (59) Jäsenvaltioiden olisi toteutettava toimenpiteitä haitallisten sukupuolistereotyyppien ylläpitämisen estämiseksi, jotta voidaan poistaa ajatukset naisten alhaisemmasta asemasta sekä naisten ja miesten stereotyyppisistä rooleista. Kyseeseen voivat tulla myös toimenpiteet, joilla pyritään varmistamaan, että kulttuuria, tapoja, uskontoa, perinteitä tai kunniaa ei pidetä oikeutuksena naisiin kohdistuville väkivalta- tai lähisuhdeväkivaltarikoksille tai tällaisten rikosten lievemmälle käsittelylle. Kun otetaan huomioon, että lapset altistuvat jo hyvin nuoresta iästä lähtien sukupuolirooleille, jotka muovaavat heidän minäkuvaansa ja vaikuttavat heidän akateemisiin ja ammatillisiin valintoihinsa sekä odotuksiin, jotka koskevat heidän roolejaan naisina ja miehinä koko elämänsä ajan, on ratkaisevan tärkeää puuttua sukupuolistereotyyppien varhaislapsuuden opetuksessa ja hoidossa.
- (60) Sen varmistamiseksi, että naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan uhrin tunnistetaan ja että he saavat asianmukaista tukea, jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että uhrien kanssa todennäköisesti tekemisiin joutuvat ammattihenkilöt saavat

koulutusta ja kohdennettua tietoa. Koulutuksessa olisi käsiteltävä pelottelun, toistuvan ja toissijaisen uhriksi joutumisen riskiä ja ehkäisemistä sekä uhrien suojele- ja tukitoimenpiteiden saatavuutta. Jotta voidaan ehkäistä työssä tapahtuvaa seksuaalista häirintää ja puuttua siihen asianmukaisesti, myös valvontatehtäviä hoitaville henkilöille olisi annettava koulutusta. Koulutuksen olisi katettava myös arvioinnit, jotka koskevat työssä tapahtuvaa seksuaalista häirintää ja siihen liittyviä psykososiaalisia turvallisuus- ja terveysriskejä, joihin viitataan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 89/391/ETY¹¹. Koulutustoimissa olisi otettava huomioon myös kolmansien osapuolten aiheuttaman väkivallan riski. Kolmansien osapuolten väkivallalla tarkoitetaan väkivaltaa, josta henkilöstö voi kärsiä työpaikalla, ei työtoverin toimesta, ja se kattaa tapaukset, joissa hoitajat koskevat seksuaalista häirintää potilaan taholta.

- (61) Aliraportoinnin torjumiseksi jäsenvaltioiden olisi myös oltava yhteydessä lainvalvontaviranomaisiin, kun ne kehittävät koulutusta, varsinkin haitallisista sukupuolistereotyyppioista, mutta myös silloin kun on kyse rikosten ehkäisemisestä, koska lainvalvontaviranomaisilla on yleensä tiiviit yhteydet ryhmiin, jotka ovat vaarassa joutua kohtaamaan väkivaltaa, ja uhreihin.
- (62) Olisi perustettava interventio-ohjelmia (uusiutuvien) naisiin kohdistuvien väkivaltarikosten tai lähisuhdeväkivaltarikosten riskin ehkäisemiseksi ja minimoimiseksi. Ohjelmilla olisi erityisesti pyrittävä opettamaan rikoksentehtäjiä tai henkilöille, jotka ovat vaarassa syyllistyä rikoksiin, kuinka he voivat omaksua väkivallatonta käyttäytymistä ihmissuhteissa ja torjua väkivaltaisia käyttäytymismalleja. Ohjelmilla olisi kannustettava rikoksentehtäjiä ottamaan vastuu toimistaan ja tarkastelemaan naisiin liittyviä asenteitaan ja uskomuksiaan.
- (63) Sen varmistamiseksi, että tämän direktiivin kattamien verkkoväkivaltarikosten uhrit voivat tosiasiallisesti käyttää oikeuttaan saada tällaisiin rikoksiin liittyvä laiton materiaali poistetuksi, jäsenvaltioiden olisi edistettävä välityspalvelujen tarjoajien välistä yhteistyötä. Jotta voidaan varmistaa, että tällainen materiaali havaitaan varhain ja sitä torjutaan tehokkaasti ja että tällaisten rikosten uhreja autetaan ja tuetaan asianmukaisesti, jäsenvaltioiden olisi tällaisen väkivallan ehkäisemiseksi ja uhrien auttamiseksi myös helpotettava vapaaehtoisten itsesääntelytoimenpiteiden, kuten käytäntösääntöjen, käyttöönottoa tai jo voimassa olevien käyttöä, mukaan lukien toimenpiteet tällaiseen verkkoväkivaltaan liittyvien järjestelmällisten riskien havaitsemiseksi ja palveluntarjoajien työntekijöiden kouluttamiseksi.
- (64) Naisiin kohdistuvaan väkivaltaan ja lähisuhdeväkivaltaan voidaan puuttua asianmukaisesti ainoastaan kattavien ja vertailukelpoisten eriteltyjen tietojen pohjalta. Jotta voidaan tehokkaasti seurata kehitystä jäsenvaltioissa ja korjata vertailukelpoisten tietojen puutteet, jäsenvaltioiden olisi säännöllisesti toteutettava tutkimuksia, joissa käytetään komission (Eurostatin) kehittämiä yhdenmukaistettuja menetelmiä tietojen keräämiseksi ja niiden toimittamiseksi komissiolle (Eurostatille).
- (65) Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että tietojen kerääminen rajoittuu siihen, mikä on ehdottoman välttämätöntä, jotta voidaan tukea naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan yleisyyden ja suuntausten seurantaan ja laatia uusia toimintastrategioita tällä alalla. Kun kerättyjä tietoja jaetaan, niiden ei tulisi sisältää henkilötietoja.

¹¹ Neuvoston direktiivi 89/391/ETY, annettu 12 päivänä kesäkuuta 1989, toimenpiteistä työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden parantamisen edistämiseksi työssä (EYVL L 183, 29.6.1989, s. 1).

- (66) Tämän direktiivin nojalla suoritettavan henkilötietojen käsittelyn, mukaan lukien toimivaltaisten viranomaisten suorittama henkilötietojen vaihto tai siirto, olisi tapahduttava asetuksen (EU) 2016/679 sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien (EU) 2016/680¹² ja 2002/58/EY¹³ mukaisesti. Unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä olisi noudatettava Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksia (EU) 2018/1725¹⁴, 2018/1727¹⁵ ja 2016/794¹⁶ tai muita sovellettavia tietosuojaa koskevia unionin sääntöjä.
- (67) Direktiivissä 2011/93/EU säädetään lasten seksuaaliseen hyväksikäyttöön liittyvistä rikoksista. Jotta voidaan varmistaa yhdenmukaisuus tämän direktiivin kanssa raiskausrikoksen osalta, olisi varmistettava saman tasoinen suojelu lapsille, jotka ovat saavuttaneet seksuaalista itsemääräämisoikeutta koskevan suojaikärajan, ja määriteltävä erillinen rikosnimike sellaisten lasten osalta, jotka eivät ole saavuttaneet seksuaalista itsemääräämisoikeutta koskevaa suojaikärajaa. Direktiiviä 2011/93/EY olisi sen vuoksi muutettava.
- (68) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän direktiivin tavoitteita, nimittäin torjua ja ehkäistä naisiin kohdistuvaa väkivaltaa ja lähisuhdeväkivaltaa koko unionissa yhteisten vähimmäissääntöjen perusteella, vaan ne voidaan toiminnan laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla, joten unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi.
- (69) [Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyn, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen osalta tehdystä pöytäkirjassa N:o 21 olevan 1 ja 2 artiklan mukaisesti Irlanti ei osallistu tämän direktiivin hyväksymiseen, direktiivi ei sido Irlantia eikä sitä sovelleta Irlantiin, sanotun kuitenkaan rajoittamatta mainitun pöytäkirjan 4 artiklan soveltamista.] TAI [Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetystä, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen osalta tehdystä pöytäkirjassa N:o 21 olevan 3 artiklan mukaisesti Irlanti on [.. päivänä

¹² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/680, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta toimivaltaisten viranomaisten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä rikosten ennalta estämistä, tutkimista, paljastamista tai rikoksiin liittyviä syytetoimia tai rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanoa varten sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja neuvoston puitepäättöksen 2008/977/YOS kumoamisesta ([EUVL L 119, 4.5.2016, s. 89](#)).

¹³ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/58/EY, annettu 12 päivänä heinäkuuta 2002, henkilötietojen käsittelystä ja yksityisyyden suojasta sähköisen viestinnän alalla (sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivi) (EYVL L 201, 31.7.2002, s. 37).

¹⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1725, annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja päätöksen N:o 1247/2002/EY kumoamisesta ([EUVL L 295, 21.11.2018, s. 39](#)).

¹⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1727, annettu 14 päivänä marraskuuta 2018, Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön virastosta (Eurojust) ja neuvoston päätöksen 2002/187/YOS korvaamisesta ja kumoamisesta ([EUVL L 295, 21.11.2018, s. 138](#)).

¹⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/794, annettu 11 päivänä toukokuuta 2016, Euroopan unionin lainvalvontayhteistyövirastosta (Europol) sekä neuvoston päätösten 2009/371/YOS, 2009/934/YOS, 2009/935/YOS, 2009/936/YOS ja 2009/968/YOS korvaamisesta ja kumoamisesta ([EUVL L 135, 24.5.2016, s. 53](#)).

...kuuta ... päivätyllä kirjeellä] ilmoittanut haluavansa osallistua tämän direktiivin hyväksymiseen ja soveltamiseen.]

- (70) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyssä, Tanskan asemasta tehdyssä pöytäkirjassa (N:o 22) olevien 1 ja 2 artiklan mukaisesti Tanska ei osallistu tämän direktiivin hyväksymiseen, direktiivi ei sido Tanskaa eikä sitä sovelleta Tanskaan.
- (71) Euroopan tietosuojavaltuutettua on kuultu asetuksen (EU) 2018/1725 42 artiklan 1 kohdan mukaisesti ja hän on antanut lausunnon [XX XX 2022],

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 LUKU: YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 artikla

Kohde

Tässä direktiivissä vahvistetaan naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan estämistä ja torjumista koskevat säännöt. Siinä vahvistetaan vähimmäissäännöt, jotka koskevat

- (a) rikosten ja seuraamusten määrittelyä naisten ja lasten seksuaalisen hyväksikäytön ja kyberrikollisuuden alalla;
- (b) kaikenlaisen naisiin kohdistuvan väkivallan tai lähisuhdeväkivallan uhrien oikeuksia ennen rikosoikeudenkäyntiä, sen aikana tai sen jälkeen;
- (c) uhrien suojelua ja tukea.

2 artikla

Uhrit, joihin kohdistuu tavanomaista suurempi väkivallan riski ja erityisiä riskejä

1. Kun jäsenvaltiot toteuttavat tämän direktiivin mukaisia toimenpiteitä, niiden on otettava huomioon sukupuolen ja muiden syrjintäperusteiden yhdistelmään perustuvan syrjinnän uhreihin kohdistuva tavanomaista suurempi väkivallan riski, jotta ne voivat vastata tällaisten uhrien suurempiin suojelu- ja tukitarpeisiin 18 artiklan 4 kohdan, 27 artiklan 5 kohdan ja 37 artiklan 7 kohdan mukaisesti.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tätä direktiiviä sovellettaessa kiinnitetään erityistä huomiota pelottelun, kostotoimien, toissijaisen ja toistuvan uhriksi joutumisen vaaraan sekä tarpeeseen suojella uhrien ihmisarvoa ja fyysistä koskemattomuutta.

3 artikla

Soveltamisala

Tätä direktiiviä sovelletaan seuraaviin rikoksiin:

- (a) 2 luvussa tarkoitetut rikokset;

- (b) naisiin kohdistuva väkivalta tai lähisuhdeväkivalta, sellaisina kuin ne on säädetty rangaistaviksi muissa unionin säädöksissä;
- (c) kaikki muut naisiin kohdistuvat väkivallanteot tai lähisuhdeväkivallanteot, sellaisina kuin ne on säädetty rangaistaviksi kansallisessa lainsäädännössä.

4 artikla **Määritelmät**

Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

- (a) ’naisiin kohdistuvalla väkivallalla’ sukupuoleen perustuvaa väkivaltaa, joka kohdistuu naiseen tai tyttöön, koska tämä on nainen tai tyttö, tai joka kohdistuu suhteellisesti useammin naisiin tai tyttöihin, mukaan lukien kaikki väkivallanteot, jotka aiheuttavat tai voivat aiheuttaa fyysistä, seksuaalista, psyykkistä tai taloudellista haittaa tai kärsimystä, mukaan lukien tällaisilla teoilla uhkaaminen, pakottaminen tai mielivaltainen vapaudenriisto joko julkisessa tai yksityiselämässä;
- (b) ’lähisuhdeväkivallalla’ kaikkia väkivallantekoja, jotka aiheuttavat tai voivat aiheuttaa fyysistä, seksuaalista, psyykkistä ja taloudellista haittaa tai kärsimystä ja ilmenevät perheessä tai kotitaloudessa riippumatta siitä, ovatko perhesiteet biologisia vai oikeudellisia, tai entisten tai nykyisten puolisoitten tai kumppanien välillä riippumatta siitä, asuuko rikoksentekijä tai onko rikoksentekijä asunut uhrin kanssa samassa asunnossa;
- (c) ’uhrilla’ jokaista sellaista henkilöä tämän biologisesta tai sosiaalisesta sukupuolesta riippumatta, ellei toisin mainita, jolle on aiheutunut välitöntä haittaa tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvista väkivallanteoista, mukaan lukien tällaisen väkivallan lapsitodistajat;
- (d) ’verkkoväkivallalla’ mitä tahansa tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvaa väkivallantekoa, joka toteutetaan tai jota avustetaan tai pahennetaan osittain tai kokonaan tieto- ja viestintäteknologioilla;
- (e) ’tieto- ja viestintäteknologioilla’ kaikkia teknisiä välineitä ja resursseja, joita käytetään tietojen digitaaliseen tallentamiseen, luomiseen, jakamiseen tai vaihtoon, mukaan lukien älypuhelimet, tietokoneet, verkkoyhteisö- ja muut mediasovellukset ja -palvelut;
- (f) ’välityspalvelujen tarjoajilla’ *Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) YYYY/XXX¹⁷ [asetus digitaalisten palvelujen sisämarkkinoista]* 2 artiklan f alakohdassa määriteltyjä palvelujen tarjoajia;
- (g) ’työssä tapahtuvalla seksuaalisella häirinnällä’ kaikenlaista ei-toivottua sanallista, sanatonta tai fyysistä, seksuaaliluonteista käytöstä, joka ilmenee työhön ja ammattiin liittyvissä asioissa tai itsenäisen ammatinharjoittamisen alalla, niiden yhteydessä tai niistä johtuvissa tilanteissa, ja jolla tarkoituksellisesti tai tosiasiallisesti loukataan uhrin ihmisarvoa erityisesti luomalla uhkaava, vihamielinen, halventava, nöyryyttävä tai hyökkäävä ilmapiiri;
- (h) ”lapsella” alle 18-vuotiaasta henkilöä;

¹⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) YYYY/XXX digitaalisten palvelujen sisämarkkinoista (EUVL L ...).

- (i) 'seksuaalista itsemääräämisoikeutta koskevalla suojaikärajalla' ikää, jota nuoremman lapsen kanssa seksuaalinen kanssakäyminen on kansallisen lainsäädännön mukaisesti kielletty;
- (j) 'huollettavalla' tarkoitetaan uhrin lasta tai muuta sellaista henkilöä, joka asuu samassa kotitaloudessa uhrin kanssa ja jolle uhri tarjoaa hoitoa ja tukea, mutta ei rikoksentekijää tai epäiltyä.

2 LUKU

NAISTEN JA LASTEN SEKSUAALISEEN HYVÄKSIKÄYTTÖÖN LIITTYVÄT RIKOKSET JA KYBERRIKOLLISUUS

5 artikla

Raiskaus

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että seuraavat tahalliset menettelyt säädetään rangaistaviksi rikoksiksi:
 - (a) seksuaalinen tunkeutuminen naisen emättimeen, peräsuoleen tai suuhun jonkin ruumiinosan tai esineen avulla ilman tämän suostumusta;
 - (b) naisen pakottaminen alistumaan ilman hänen suostumustaan siihen, että toinen henkilö tunkeutuu seksuaalisesti kyseisen naisen emättimeen, peräsuoleen tai suuhun jonkin ruumiinosan tai esineen avulla.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että ilman suostumusta tapahtuvalla teolla tarkoitetaan tekoa, joka suoritetaan ilman naisen vapaaehtoista suostumusta tai silloin, kun nainen ei fyysisen tai psyykkisen tilansa vuoksi kykene muodostamaan ja ilmaisemaan vapaata tahtoaan, koska hän on esimerkiksi tiedoton, päihtynyt, unessa, sairas, loukkaantunut fyysisesti tai vammainen, ja hänen kyvyttömyyttään ilmaista vapaata tahtoaan käytetään hyväksi.
3. Suostumuksen voi peruuttaa milloin tahansa teon aikana. Suostumuksen puuttumista ei voida kumota yksinomaan vetoamalla naisen vaikenemiseen tai sanallisen tai fyysisen vastustamisen puutteeseen tai aiempaan seksuaaliseen käyttäytymiseen.

6 artikla

Naisten sukuelinten silpominen

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että seuraavat tahalliset menettelyt säädetään rangaistaviksi rikoksiksi:

- (a) naisten sukuelinten silpominen, infibulaatio tai muu isojen häpyhuulten, pienten häpyhuulten ja häpykielen vahingoittaminen tai jonkin niiden osan vahingoittaminen;
- (b) naisen tai tytön pakottaminen tai taivutteleminen alistumaan johonkin a alakohdassa tarkoitettuun tekoon.

7 artikla

Intiimin tai manipuloidun materiaalin luvaton jakaminen

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että seuraavat tahalliset menettelyt säädetään rangaistaviksi rikoksiksi:

- (a) toisen henkilön seksuaalista toimintaa esittävien intiimien kuvien, videoiden tai muun materiaalin asettaminen lukuisten loppukäyttäjien saataville tieto- ja viestintäteknologioiden avulla ilman kyseisen henkilön suostumusta;
- (b) sellainen kuvien, videoiden tai muun materiaalin tuottaminen tai manipulointi, jolla luodaan vaikutelma siitä, että toinen henkilö osallistuu seksuaaliseen toimintaan, ja sen jälkeen tällaisten kuvien, videoiden tai muun materiaalin saattaminen tieto- ja viestintäteknologioiden avulla lukuisten loppukäyttäjien saataville ilman kyseisen henkilön suostumusta;
- (c) edellä a ja b alakohdassa tarkoitettulla toiminnalla uhkailu tarkoituksena pakottaa toinen henkilö tekemään tai sallimaan tietty teko tai olemaan tekemättä tiettyä tekoa.

8 artikla

Verkkoahdistelu

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että seuraavat tahalliset menettelyt säädetään rangaistaviksi rikoksiksi:

- (a) toiseen henkilöön tieto- ja viestintäteknologioiden avulla kohdistuva jatkuva uhkailu tai pelottelu, joka saa tämän henkilön pelkäämään turvallisuutensa tai huollettaviensa turvallisuuden puolesta;
- (b) toisen henkilön asettaminen tieto- ja viestintäteknologioiden avulla jatkuvaan tarkkailuun ilman hänen suostumustaan tai laillista lupaa kyseisen henkilön liikkeiden ja toimien seuraamiseksi tai valvomiseksi;
- (c) toisen henkilön henkilötietoja sisältävän materiaalin saattaminen tieto- ja viestintäteknologioiden avulla lukuisten loppukäyttäjien saataville ilman asianomaisen henkilön suostumusta loppukäyttäjien yllyttämiseksi aiheuttamaan asianomaiselle henkilölle fyysistä tai merkittävää psyykkistä haittaa.

9 artikla

Verkkohäirintä

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että seuraavat tahalliset menettelyt säädetään rangaistaviksi rikoksiksi:

- (a) toiseen henkilöön kohdistuvan hyökkäyksen aloittaminen kolmansien osapuolten kanssa saattamalla tieto- ja viestintäteknologioiden avulla uhkaavaa tai loukkaavaa materiaalia lukuisten loppukäyttäjien saataville, minkä seurauksena hyökkäyksen kohteena olevalle henkilölle aiheutuu merkittävää psyykkistä haittaa;
- (b) osallistuminen a alakohdassa tarkoitettuihin hyökkäyksiin kolmansien osapuolten kanssa.

10 artikla

Väkivaltaan tai vihaan yllyttäminen verkon kautta

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tahallinen yllyttäminen väkivaltaan tai vihaan, joka kohdistuu biologisen tai sosiaalisen sukupuolen perusteella määriteltyyn ihmisryhmään tai tällaisen ryhmän jäseniin, levittämällä julkisesti tällaista yllyttävää materiaalia tieto- ja viestintäteknologioiden avulla on rikosoikeudellisesti rangaistava teko.

11 artikla

Yllytys, avunanto ja yritys

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yllyttäminen ja avunanto 5–9 artiklassa tarkoitettujen rikosten toteuttamiseksi ovat rikosoikeudellisesti rangaistavia tekoja.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 5 ja 6 artiklassa tarkoitettujen rikosten yritys on rikosoikeudellisesti rangaistava teko.

12 artikla

Seuraamukset

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 5–11 artiklassa tarkoitetuista rikoksista säädetään tehokkaat, oikeasuhteiset ja varoittavat rikosoikeudelliset seuraamukset.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 5 artiklassa tarkoitettu rikoksesta säädetään vankeusrangaistus, jonka enimmäiskesto on vähintään kahdeksan vuotta ja vähintään kymmenen vuotta, jos rikos on tehty 13 artiklassa tarkoitettujen raskauttavien seikkojen vallitessa.
3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 5 artiklassa tarkoitetun rikoksen tekijän, joka on tuomittu aiemmin samanlaisista rikoksista, on osallistuttava 38 artiklassa tarkoitettuun interventio-ohjelmaan.
4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 6 artiklassa tarkoitettu rikoksesta säädetään vankeusrangaistus, jonka enimmäiskesto on vähintään viisi vuotta ja vähintään seitsemän vuotta, jos rikos on tehty 13 artiklassa tarkoitettujen raskauttavien seikkojen vallitessa.
5. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 8 ja 10 artiklassa tarkoitetuista rikoksista säädetään vankeusrangaistus, jonka enimmäiskesto on vähintään kaksi vuotta.
6. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 7 ja 9 artiklassa tarkoitetuista rikoksista säädetään vankeusrangaistus, jonka enimmäiskesto on vähintään yksi vuosi.

13 artikla

Raskauttavat asianhaarat

Elleivät seuraavat seikat jo sisälly 5–10 artiklassa tarkoitettujen rikosten tunnusmerkistöön, jäsenvaltioiden on varmistettava, että niitä voidaan pitää raskauttavina asianhaaroina kyseisten rikosten yhteydessä:

- (a) rikos tai muu naisiin kohdistuvan väkivallan tai lähisuhdeväkivallan piiriin kuuluva rikos on tehty toistuvasti;

- (b) rikos on kohdistettu henkilöön, joka on erityisten haavoittuvassa asemassa esimerkiksi riippuvuusaseman taikka fyysisen, henkisen, älyllisen tai aistivamman vuoksi, tai joka asui laitoksessa;
- (c) rikos on kohdistettu lapseen;
- (d) rikos on tehty lapsen läsnä ollessa;
- (e) rikoksen on tehnyt kaksi tai useampia henkilöitä yhdessä;
- (f) ennen rikosta tai sen yhteydessä on käytetty erityisen raakaa väkivaltaa;
- (g) rikos on tehty käyttämällä asetta tai uhkaamalla käyttää asetta;
- (h) rikos on tehty käyttämällä voimaa tai uhkaamalla voimankäytöllä tai pakottamalla;
- (i) rikos on johtanut uhrin kuolemaan tai itsemurhaan tai rikoksesta on aiheutunut uhrille vakavaa fyysistä tai psyykkistä haittaa;
- (j) rikoksentekijä on tuomittu aiemmin samanlaisista rikoksista;
- (k) rikos on kohdistettu entiseen tai nykyiseen puolisoon tai kumppaniin;
- (l) rikoksen on tehnyt perheenjäsen tai henkilö, joka asui uhrin kanssa;
- (m) rikos on tehty käyttämällä väärin tunnustettua luottamus- tai auktoriteettiasemaa tai vaikutusvaltaa;
- (n) rikos on videoitu, valokuvattu tai tallennettu muussa muodossa ja rikoksentekijä on asettanut sen saataville;
- (o) rikos on tehty siten, että uhri on saatu ottamaan tai käyttämään huumeita, alkoholia tai muita päihdyttäviä aineita tai muuten saatu huumeiden, alkoholin tai muiden päihdyttävien aineiden vaikutuksen alaiseksi.

14 artikla

Lainkäyttövalta

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet ulottaakseen lainkäyttövaltansa 5–11 artiklassa tarkoitettuihin rikoksiin, jos
 - (a) rikos on tehty kokonaan tai osittain jäsenvaltion alueella;
 - (b) rikoksen on tehnyt jäsenvaltion kansalainen.
2. Jäsenvaltion on ilmoitettava komissiolle päätöksestään laajentaa lainkäyttövaltansa 5–11 artiklassa tarkoitettuihin rikoksiin, jotka on tehty sen alueen ulkopuolella, jos kyse on mistä hyvänsä seuraavista tilanteista:
 - (a) rikoksen kohde on kyseisen jäsenvaltion kansalainen tai henkilö, jonka vakinainen asuinpaikka on kyseisen jäsenvaltion alueella;
 - (b) rikoksentekijällä on vakinainen asuinpaikka kyseisen jäsenvaltion alueella.
3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden lainkäyttövaltaan kuuluvat myös tapaukset, joissa 7–10 artiklassa tarkoitetut rikokset on tehty tieto- ja viestintäteknologioiden välityksellä kyseisen jäsenvaltion alueelta, riippumatta siitä, sijaitseeko välityspalvelujen tarjoaja kyseisen valtion alueella.
4. Edellä 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa kunkin jäsenvaltion on varmistettava, että sen lainkäyttövalta ei edellytä, että kyseiset teot ovat rikosoikeudellisesti rangaistavia tekoja maassa, jossa ne on tehty.

5. Jäsenvaltioiden on 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa varmistettava, että niiden lainkäyttövallan harjoittaminen ei edellytä, että syyte voidaan nostaa vain uhrin rikoksen tekopaikassa tekemän ilmoituksen perusteella tai sen valtion tekemän rikoksen ilmiannon perusteella, jossa rikos tehtiin.

15 artikla

Vanhentumisajat

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet säätääkseen vanhentumisajasta, jonka puitteissa 5–11 artiklassa tarkoitettujen rikosten tutkinta, niihin liittyvät syytetoimet, oikeudenkäynti ja tuomioistuimen päätöksen antaminen on mahdollista riittävän pitkään sen jälkeen kun kyseiset rikokset on tehty.
2. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet säätääkseen 5 artiklassa tarkoitettujen rikosten vanhentumisajasta, joka on vähintään 20 vuotta rikoksen tekohetkestä.
3. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet säätääkseen 6 artiklassa tarkoitettujen rikosten vanhentumisajasta, joka on vähintään 10 vuotta rikoksen tekohetkestä.
4. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet säätääkseen 7 ja 9 artiklassa tarkoitettujen rikosten vanhentumisajasta, joka on vähintään viisi vuotta siitä, kun rikos on vanhentunut, tai siitä, kun uhri tulee tietoiseksi rikoksesta.
5. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet säätääkseen 8 ja 10 artiklassa tarkoitettujen rikosten vanhentumisajasta, joka on vähintään seitsemän vuotta siitä, kun rikos on vanhentunut, tai siitä, kun uhri on tulee tietoiseksi rikoksesta.
6. Jos uhri on lapsi, vanhentumisaika alkaa kulua aikaisintaan siitä, kun uhri on täyttänyt 18 vuotta.

3 LUKU

UHRIEN SUOJELU JA OIKEUSSUOJAN SAATAVUUS

16 artikla

Naisiin kohdistuvasta väkivallasta ja lähisuhdeväkivallasta ilmoittaminen

1. Sen lisäksi, että uhrilla on oikeus tehdä rikosilmoitus direktiivin 2012/29/EU 5 artiklan nojalla, jäsenvaltioiden on varmistettava, että uhri voi ilmoittaa naisiin kohdistuvasta väkivallasta tai lähisuhdeväkivallasta toimivaltaisille viranomaisille helpolla ja saavutettavissa olevalla tavalla. Tähän sisältyy mahdollisuus ilmoittaa rikoksista verkossa tai tieto- ja viestintäteknologioiden avulla, mukaan lukien mahdollisuus toimittaa todisteita erityisesti verkkoväkivaltarikoksista ilmoittamisen yhteydessä.
2. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet kannustaakseen henkilöitä, jotka tietävät tai epäilevät hyvässä uskossa, että on tapahtunut naisiin kohdistuva väkivaltarikos tai lähisuhdeväkivaltarikos, ilmoittamaan tietonsa toimivaltaisille viranomaisille.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kansallisessa lainsäädännössä asianomaisille ammattihenkilöille, kuten terveydenhuollon ammattihenkilöille, asetetut salassapitosäännöt eivät estä heitä ilmoittamasta toimivaltaisille viranomaisille, jos heillä on perusteltua syytä epäillä, että henkilöä uhkaa välittömästi vakava fyysinen haitta jonkin tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvan rikoksen kohteeksi joutumisen vuoksi. Jos uhri on lapsi, ammattihenkilöiden on voitava ilmoittaa toimivaltaisille viranomaisille, jos heillä on perusteltua syytä epäillä, että on tehty tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluva vakava väkivallanteko tai uusia vakavia väkivallanteita on odotettavissa.
4. Silloin kun lapset ilmoittavat naisiin kohdistuvasta väkivaltarikoksesta tai lähisuhdeväkivaltarikoksesta, jäsenvaltioiden on varmistettava, että ilmoitusmenettelyt ovat turvallisia, luottamuksellisia, saatavilla ja suunniteltu lasten käyttöön soveltuviksi ja lapsille soveltuvalla kielellä heiden ikänsä ja kehitystasonsa mukaisesti. Jos rikos koskee huoltajaa, jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että ilmoittaminen ei edellytä kyseisen henkilön suostumusta.
5. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaisia viranomaisia, jotka ovat yhteydessä naisiin kohdistuvista väkivaltarikoksista tai lähisuhdeväkivaltarikoksista ilmoittavaan uhriin, kielletään siirtämästä uhrin oleskelustatusta koskevia henkilötietoja toimivaltaisille maahanmuuttoviranomaisille vähintään siihen asti, kunnes 18 artiklassa tarkoitettu ensimmäinen henkilökohtainen arviointi on saatu tehtyä.

17 artikla

Tutkinta ja syytteenpano

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että naisiin kohdistuvaa väkivaltaa tai lähisuhdeväkivaltaa tutkivilla ja niistä syytteitä nostavilla henkilöillä, yksiköillä ja muilla tahoilla on riittävä asiantuntemus ja tehokkaat tutkintakeinot tällaisten rikosten tehokasta tutkintaa ja niihin liittyviä syytetoimia varten, erityisesti sähköisten todisteiden keräämiseksi, analysoimiseksi ja turvaamiseksi verkkoväkivaltatapauksissa.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että naisiin kohdistuvia väkivaltarikoksia tai lähisuhdeväkivaltarikoksia koskevat ilmoitukset käsitellään ja siirretään viipymättä toimivaltaisille viranomaisille syytteenpanoa ja tutkintaa varten.
3. Toimivaltaisten viranomaisten on viipymättä ja tehokkaasti kirjattava ja tutkittava väitteet naisiin kohdistuvasta väkivallasta tai lähisuhdeväkivallasta ja varmistettava, että kaikista tapauksista tehdään virallinen rikosilmoitus.
4. Toimivaltaisten viranomaisten on viipymättä ohjattava uhrit asiaankuuluvien terveydenhuollon ammattihenkilöiden huomaan tai 27, 28 ja 29 artiklassa tarkoitettuihin tukipalveluihin todisteiden hankkimiseksi, erityisesti seksuaalisen väkivallan tapauksissa, joissa uhri haluaa nostaa syytteen ja käyttää kyseisiä palveluja.
5. Edellä 5 artiklassa tarkoitettujen rikosten tutkinta tai niihin liittyvät syytetoimet eivät edellytä uhrin tai hänen edustajansa tekemää ilmoitusta tai nostamaa syytöstä, ja rikosoikeudellinen menettely jatkuu, vaikka ilmoitus tai syytös olisi peruutettu.

18 artikla

Henkilökohtainen arviointi uhrien suojelutarpeiden määrittämiseksi

1. Direktiivin 2012/29/EU 22 artiklan mukaisesti suoritettavan henkilökohtaisen arvioinnin yhteydessä jäsenvaltioiden on varmistettava, että tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvien uhrien osalta arvioidaan tämän artiklan 2–7 kohdassa esitetyt lisätekijät.
2. Henkilökohtainen arviointi aloitetaan, kun uhri on ensimmäisen kerran yhteydessä toimivaltaisiin viranomaisiin. Toimivaltaisten oikeusviranomaisten on tarkistettava viimeistään rikosoikeudellista menettelyä aloitettaessa, onko arviointi suoritettu. Jos ei ole, viranomaisten on korjattava tilanne ja aloitettava arviointi mahdollisimman pian.
3. Henkilökohtaisessa arvioinnissa on keskityttävä rikoksentekijän tai epäillyn aiheuttamaan riskiin, kuten toistuvan väkivallan riski, ruumiinvamman riski, aseiden käyttö, uhrin kanssa asuva rikoksentekijä tai epäilty, rikoksentekijän tai epäillyn huumeiden tai alkoholin väärinkäyttö, lasten hyväksikäyttö, mielenterveysongelmat tai vainoaminen.
4. Arvioinnissa on otettava huomioon uhrin yksilölliset olosuhteet, kuten se, onko hän sukupuolen ja muiden syrjintäperusteiden yhdistelmään perustuvan syrjinnän kohde ja sen vuoksi suuremmassa vaarassa joutua väkivallan kohteeksi, sekä uhrin oma kertomus ja arvio tilanteesta. Arviointi on toteutettava uhrin edun mukaisesti, ja siinä on kiinnitettävä erityistä huomiota tarpeeseen välttää toissijainen tai toistuva uhriksi joutuminen.
5. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että henkilökohtaisen arvioinnin perusteella toteutetaan riittävät suojelutoimenpiteet, kuten:
 - (a) direktiivin 2012/29/EU 23 ja 24 artiklassa tarkoitetut toimenpiteet;
 - (b) välittömien lähestymiskieltojen ja lähestymiskieltojen tai suojelumääräysten antaminen tämän direktiivin 21 artiklan mukaisesti;
 - (c) muut toimenpiteet rikoksentekijän tai epäillyn käyttäytymisen hallitsemiseksi, erityisesti tämän direktiivin 38 artiklassa tarkoitetut toimet.
6. Henkilökohtainen arviointi on tehtävä yhteistyössä kaikkien kussakin menettelyvaiheessa asiaankuuluvien toimivaltaisten viranomaisten kanssa ja asiaankuuluvien tukipalvelujen kanssa, kuten uhrien suojelukeskukset ja naisten suojamajoitus, sosiaalipalvelut ja terveydenhuollon ammattihenkilöt.
7. Toimivaltaisten viranomaisten on päivitettävä henkilökohtainen arviointi säännöllisin väliajoin sen varmistamiseksi, että suojelutoimenpiteet ovat uhrin nykytilanteen mukaiset. Tähän sisältyy arvio siitä, onko suojelutoimenpiteitä, erityisesti 21 artiklan mukaisia toimia, mukautettava tai otettava käyttöön.
8. Uhrin huollettavilla on oletettava olevan erityisiä suojelutarpeita ilman 1–6 kohdassa tarkoitettua arviointia.

19 artikla

Henkilökohtainen arviointi uhrien tukitarpeiden määrittämiseksi

1. Ottaen huomioon 18 artiklassa tarkoitetun henkilökohtaisen arvioinnin jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset arvioivat uhrin ja hänen huollettavansa 4 luvussa tarkoitettua tukea koskevat yksilölliset tarpeet.

2. Tämän artiklan 1 kohdan mukaiseen tukitarpeiden henkilökohtaiseen arviointiin sovelletaan 18 artiklan 4 ja 7 kohtaa.

20 artikla

Ohjaaminen tukipalveluihin

1. Jos 18 ja 19 artiklassa tarkoitetuissa arvioinneissa on havaittu erityisiä tuki- tai suojelutarpeita tai jos uhri pyytää tukea, jäsenvaltioiden on varmistettava, että tukipalvelut ottavat yhteyttä uhreihin ja tarjoavat tukea.
2. Toimivaltaisten viranomaisten on vastattava suojelu- ja tukipyyntöihin ripeästi ja koordinoitusti.
3. Niiden on tarvittaessa voitava ohjata lapsiuhreja, myös todistajia, tukipalveluihin ilman huoltajan ennakkosuostumusta.
4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että uhria ja hänen tilannettaan koskevat asiaankuuluvat henkilötiedot toimitetaan asiaankuuluville tukipalveluille, jos tämä on tarpeen sen varmistamiseksi, että uhri saa asianmukaista tukea ja suojelua. Tietojen toimittaminen on luottamuksellista.
5. Tukipalvelujen on säilytettävä henkilötietoja niin kauan kuin se on tarpeen tukipalvelujen tarjoamiseksi ja joka tapauksessa enintään 12 kuukautta tukipalvelun ja uhrin välisen viimeisen yhteyden jälkeen.

21 artikla

Välittömät lähestymiskiellot, lähestymiskiellot ja suojelumääräykset

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että uhrin tai hänen huollettavansa terveyteen tai turvallisuuteen kohdistuvan välittömän vaaran uhatessa toimivaltaiset viranomaiset määräävät tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvaan väkivaltaan syyllistyneen tai siitä epäillyn poistumaan uhrin tai hänen huollettavanaan olevien henkilöiden asunnosta riittävän pitkäksi ajaksi sekä kieltävät syyllistä tai epäiltyä menemästä asuntoon tai uhrin työpaikalle tai ottamasta yhteyttä uhriin tai hänen huollettaviinsa millään tavoin. Tällaiset kiellot ja määräykset tulevat voimaan välittömästi eivätkä ne saa riippua siitä, että uhri tekee rikosilmoituksen.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset voivat antaa lähestymiskieltoja tai suojelumääräyksiä uhrien tai heidän huollettaviensa suojelemiseksi tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvalta väkivallalta pitkällä aikavälillä, myös estämällä tai kieltämällä rikoksentekijän tai epäillyn tietynlaisen vaarallisen käyttäytymisen.
3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset ilmoittavat uhreille mahdollisuudesta hakea välitöntä lähestymiskieltoa ja lähestymiskieltoa tai suojelumääräystä sekä mahdollisuudesta hakea suojelumääräysten rajatylittävää tunnustamista direktiivin 2011/99/EU tai asetuksen (EU) N:o 606/2013 mukaisesti.
4. Välittömän lähestymiskiellon tai lähestymiskiellon ja suojelumääräyksen rikkomisesta on määrättävä tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia rikosoikeudellisia tai muita oikeudellisia seuraamuksia.
5. Tämä artikla ei velvoita jäsenvaltioita muuttamaan kansallisia järjestelmiään sen suhteen, luokitellaanko välittömät lähestymiskiellot ja suojelumääräykset rikos-, siviili- tai hallinto-oikeuden alan toimenpiteisiin.

22 artikla

Uhrin yksityiselämän suojelu

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että uhrin aiempaa seksuaalista käyttäytymistä tai muita siihen liittyviä uhrin yksityiselämää koskevia seikkoja koskevia kysymyksiä, tutkimuksia ja todisteita ei sallita rikostutkinnassa eikä tuomioistuinkäsittelyssä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta oikeutta puolustukseen.

23 artikla

Toimintaohjeet lainvalvonta- ja oikeusviranomaisille

Jäsenvaltioiden on annettava toimintaohjeet rikosoikeudenkäynteihin osallistuville toimivaltaisille viranomaisille, muun muassa syyttäjille ja oikeusviranomaisille, naisiin kohdistuvaa väkivaltaa tai lähisuhdeväkivaltaa koskevia tapauksia varten. Näissä toimintaohjeissa on annettava ohjeita siitä,

- (a) miten varmistetaan tällaisen väkivallan kaikkien muotojen asianmukainen tunnistaminen;
- (b) miten tehdään 18 ja 19 artiklan mukainen henkilökohtainen arviointi;
- (c) miten uhreja kohdellaan trauma-, sukupuoli- ja lapsisensitiivisellä tavalla;
- (d) miten varmistetaan menettelyn toteuttaminen siten, että estetään toissijainen tai toistuva uhriksi joutuminen;
- (e) miten vastataan sukupuolen ja muiden syrjintäperusteiden yhdistelmään perustuvan syrjinnän kohteeksi joutuneiden uhrien suurempiin suojelu- ja tukitarpeisiin;
- (f) miten vältetään sukupuolistereotypioita;
- (g) miten ohjataan uhrit tukipalveluihin, varmistetaan uhrien asianmukainen kohtelu ja käsitellään naisiin kohdistuvan väkivallan tai lähisuhdeväkivallan tapauksia.

24 artikla

Kansallisten elinten ja tasa-arvoelinten rooli

1. Jäsenvaltioiden on nimettävä yksi tai useampi elin ja toteutettava tarvittavat järjestelyt, jotta ne voivat suorittaa seuraavat tehtävät:

- (a) antaa riippumatonta apua ja neuvoja naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan uhreille;
- (b) julkaista riippumattomia raportteja ja antaa suosituksia kaikista tällaisiin väkivallan muotoihin liittyvistä kysymyksistä;
- (c) vaihtaa käytettävissä olevia tietoja vastaavien eurooppalaisten elinten kanssa, esimerkiksi Euroopan tasa-arvoinstituutin kanssa.

Nämä elimet voivat olla osa direktiivien 2004/113/EY, 2006/54/EY ja 2010/41/EU nojalla perustettuja tasa-arvoelimiä.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 1 kohdassa tarkoitetut elimet voivat toimia yhden tai useamman naisiin kohdistuvan väkivallan tai lähisuhdeväkivallan uhrin puolesta tai tukea heitä oikeudenkäynneissä, mukaan lukien 26 artiklassa tarkoitettujen korvaushakemusten tekemiseksi ja 25 artiklassa tarkoitetun laittoman verkkosisällön poistamiseksi, uhrien suostumuksella.

25 artikla

Toimenpiteet tietyn verkkomateriaalin poistamiseksi

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 7 artiklan a ja b alakohdassa, 8 artiklan c alakohdassa sekä 9 ja 10 artiklassa tarkoitettu materiaali poistetaan ripeästi. Näihin toimenpiteisiin on sisällyttävä jäsenvaltioiden toimivaltaisten oikeusviranomaisten mahdollisuus antaa uhrin hakemuksesta sitovia tällaisen materiaalin poistamista tai siihen pääsyn estämistä koskevia määräyksiä, jotka on osoitettu asiaankuuluville välityspalvelujen tarjoajille.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 1 kohdassa tarkoitettuja määräyksiä voidaan antaa väliaikaisissa menettelyissä jo ennen 7 artiklan a ja b alakohdassa, 8 artiklan c alakohdassa, 9 artiklassa tai 10 artiklassa tarkoitettuja rikoksia koskevan rikosoikeudellisen menettelyn päättämistä, jos asiaa käsittelevä oikeusviranomainen katsoo, että
 - (a) sille on esitetty riittävä näyttö, jonka perusteella voidaan päätellä, että 7 artiklan a ja b alakohdassa, 8 artiklan c alakohdassa, 9 artiklassa tai 10 artiklassa tarkoitettu käyttäytyminen hakijaa kohtaan on todennäköisesti toteutunut ja että hakemuksen kohteena oleva materiaali on kyseisissä artikloissa tarkoitettua materiaalia;
 - (b) kyseisen materiaalin poistaminen on tarpeen uhrille aiheutuvan merkittävän haitan estämiseksi tai rajoittamiseksi;
 - (c) muiden mahdolliseen materiaalin poistamiseen liittyvien osapuolten oikeudet ja edut eivät ole suurempia kuin materiaalin poistamiseen liittyvän uhrin oikeudet ja edut.
3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut määräykset ovat voimassa asianmukaisen ajan, joka voi olla enintään vuosi, ja että kyseiset määräykset voidaan uusida uhrin pyynnöstä kohtuullisen pitkäksi ajaksi, jos asiaa käsittelevä oikeusviranomainen katsoo, että 2 kohdan edellytykset täyttyvät edelleen. Jäsenvaltioiden on kuitenkin varmistettava, että jos 7 artiklan a ja b alakohdassa, 8 artiklan c alakohdassa, 9 artiklassa tai 10 artiklassa tarkoitettuja rikoksia koskeva rikosoikeudellinen menettely päätetään ilman että todetaan, että tällainen rikos on tehty, määräykset mitätöidään ja asianomaiselle välityspalvelujen tarjoajalle ilmoitetaan siitä.
4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut määräykset annetaan ja muut toimenpiteet toteutetaan läpinäkyviä menettelyjä noudattaen ja että niihin sovelletaan riittäviä suojatoimia, erityisesti, jotta kyseiset määräykset ja muut toimenpiteet rajoittuvat siihen, mikä on välttämätöntä ja oikeasuhteista ja jotta kaikkien osapuolten oikeudet ja edut otetaan asianmukaisesti huomioon.
5. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että asianomaiset välittäjäpalvelujen tarjoajat ilmoittavat tarvittaessa kyseisten palvelujen loppukäyttäjille syyt, joiden vuoksi

materiaali on poistettu tai siihen pääsy on estetty 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen määräysten tai muiden toimenpiteiden nojalla, ja että kyseisillä loppukäyttäjillä on käytettävissään oikeussuojakeinoja.

6. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että materiaalin poistaminen tai pääsyn estäminen siihen 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen määräysten tai muiden toimenpiteiden nojalla ei estä toimivaltaisia viranomaisia hankkimasta todisteita, joita tarvitaan 7 artiklan a ja b alakohdassa, 8 artiklan c alakohdassa, 9 artiklassa tai 10 artiklassa tarkoitettujen rikosten tutkintaa ja niihin liittyviä syytetoimia varten.

26 artikla

Korvaukset rikoksentekijöiltä

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että uhrilla on oikeus vaatia rikoksentekijältä täyttä korvausta vahingoista, jotka ovat aiheutuneet mistä tahansa naisiin kohdistuvan väkivallan tai lähisuhdeväkivallan muodosta.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että uhri voi saada korvausta koskevan päätöksen rikosoikeudenkäynnin aikana.
3. Korvauksen on asetettava uhri asemaan, jossa hän olisi ollut, jos rikosta ei olisi tapahtunut, ottaen huomioon uhrille aiheutuneiden seurausten vakavuus. Korvaukselle ei saa vahvistaa enimmäismäärää.
4. Vahingonkorvauksen on sisällettävä kustannukset, jotka ovat aiheutuneet terveydenhuoltopalveluista, tukipalveluista, kuntoutuksesta, ansionmenetyksestä ja muista kohtuullisista kustannuksista, jotka johtuvat rikoksesta tai sen seurausten hallinnasta. Myönnettävän vahingonkorvauksen määrän on oltava sellainen, että sillä korvataan myös fyysinen ja psyykkinen haitta sekä aineettomat vahingot.
5. Korvausvaatimuksen esittämisen vanhentumisajan on oltava vähintään viisi vuotta rikoksen tapahtumisesta.

Seksuaalisen väkivallan osalta vanhentumisajan on oltava vähintään 10 vuotta.

Edellä 7 artiklassa tarkoitettuja rikoksia koskevan korvausvaatimuksen esittämisen vanhentumisaika alkaa kulua, kun uhri tulee tietoiseksi rikoksesta.

Vanhentumisaika ei ala kulua niin kauan kuin rikoksentekijä ja uhri asuvat samassa kotitaloudessa. Lisäksi jos uhri on lapsi, vanhentumisaika ei voi alkaa kulua ennen kuin uhri on täyttänyt 18 vuotta.

Vanhentumisaika katkeaa tai keskeytyy rikosta koskevan vireillä olevan oikeudenkäynnin ajaksi.

4 LUKU

UHRIEN TUKEMINEN

27 artikla

Erityistuki uhreille

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvien väkivallantekojen uhreille on saatavilla direktiivin 2012/29/EU 9 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuja erityistukipalveluja. Erityistukipalveluihin on sisällyttävä
 - a) neuvontaa ja tietoa kaikista rikoksen seurauksena esiin tulevista oikeudellisista tai käytännön asioista, mukaan lukien asunnon saanti, koulutus ja apu työpaikan säilyttämiseksi tai löytämiseksi;
 - b) ohjaaminen lääketieteellisiin ja oikeuslääketieteellisiin tutkimuksiin;
 - c) tukea verkkoväkivallan uhreille, mukaan lukien neuvontaa oikeussuojakeinoista ja muista keinoista rikokseen liittyvän verkkosisällön poistamiseksi.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettua erityistukea on tarjottava henkilökohtaisesti, ja sitä on oltava saatavilla helposti, mukaan lukien verkossa tai muilla asianmukaisilla tavoilla, kuten tieto- ja viestintätekniologioiden välityksellä, räätälöitynä naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan uhrien tarpeisiin.
3. Jäsenvaltioiden on varmistettava riittävät henkilö- ja taloudelliset resurssit 1 kohdassa tarkoitettujen palvelujen, erityisesti kyseisen kohdan c alakohdassa tarkoitettujen palvelujen, tarjoamiseksi, mukaan lukien silloin, kun tällaisia palveluja tarjoavat valtiosta riippumattomat järjestöt.
4. Jäsenvaltioiden on tarjottava suojelu- ja erityistukipalveluja, jotka ovat tarpeen, jotta uhrien moninaisiin tarpeisiin voidaan vastata kattavasti samoissa tiloissa, tai järjestettävä tällaisten palvelujen koordinointi keskitetyn yhteyspisteen kautta tai näitä palveluja tarjoavan keskitetyn verkossa toimivan yhteyspisteen kautta. Tällaiseen yhdistettyyn palvelujen tarjontaan on kuuluttava ainakin ensivaiheen lääketieteellinen hoito ja sosiaalipalvelut, psykososiaalinen tuki sekä oikeudelliset ja poliisipalvelut.
5. Jäsenvaltioiden on laadittava toimintaohjeita ja -käytänteitä terveydenhuollon ja sosiaalipalvelujen ammattihenkilöille kaikkien naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan muotojen uhrien tunnistamiseksi ja asianmukaisen tuen antamiseksi heille, mukaan lukien uhrien ohjaaminen asiaankuuluviin tukipalveluihin. Näistä toimintaohjeista ja -käytännöistä on myös käytävä ilmi, miten voidaan vastata sellaisten uhrien erityistarpeisiin, jotka ovat tavanomaista suuremmassa vaarassa joutua tällaisen väkivallan kohteeksi sen vuoksi, että he kokevat sukupuolen ja muiden syrjintäperusteiden yhdistelmään perustuvaa syrjintää.
6. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että erityistukipalvelut pysyvät naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan uhrien kannalta täysin toimintakykyisinä kriisiaikoina, kuten terveyskriiseissä tai muissa hätätilanteissa.
7. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että erityistukipalveluja on saatavilla uhreille ennen rikosoikeudenkäyntiä, sen aikana ja riittävän pitkään sen jälkeen.

28 artikla

Erityistuki seksuaalisen väkivallan uhreille

1. Jäsenvaltioilla on oltava asianmukaisesti varustettuja ja helposti saavutettavia raiskauskriisikeskuksia tai seksuaalisen väkivallan uhrien tukikeskuksia, jotta voidaan varmistaa tehokas tuki seksuaalisen väkivallan uhreille, mukaan lukien

avustaminen todisteiden säilyttämisessä ja dokumentoinnissa. Näissä keskuksissa on tarjottava lääketieteellisiä ja oikeuslääketieteellisiä tutkimuksia, traumatukea ja psykologista neuvontaa sen jälkeen, kun rikos on tehty ja niin pitkään kuin on tarpeen. Jos uhri on lapsi, tällaiset palvelut on tarjottava lapsiystävällisellä tavalla.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen palvelujen on oltava saatavilla maksutta ja käytettävissä jokaisena viikonpäivänä. Ne voivat olla osa 27 artiklassa tarkoitettuja palveluja.
3. Jäsenvaltioiden on varmistettava näiden palvelujen riittävä maantieteellinen jakautuminen ja kapasiteetti koko alueellaan.
4. Tuen antamiseen seksuaalisen väkivallan uhreille sovelletaan 27 artiklan 3 ja 6 kohtaa.

29 artikla

Erityistuki naisten sukuelinten silpomisen uhreille

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava tehokas ja ikätasoa vastaava tuki naisten sukuelinten silpomisen uhreille, mukaan lukien tarjoamalla gynekologista, seksologista, psykologista ja traumojen hoitoa ja neuvontaa, joka on räätälöity näiden uhrien erityistarpeisiin, sen jälkeen, kun rikos on tehty ja niin pitkään kuin on tarpeen. Tähän on sisällyttävä myös tietojen antaminen julkisten sairaaloiden yksiköistä, jotka suorittavat häpykielen korjausleikkauksia. Tällaista tukea voivat antaa 28 artiklassa tarkoitetut tukikeskukset tai mikä tahansa tähän tarkoitettu terveyskeskus.
2. Tuen antamiseen naisten sukuelinten silpomisen uhreille sovelletaan 27 artiklan 3 ja 6 kohtaa ja 28 artiklan 2 kohtaa.

30 artikla

Erityistuki työssä tapahtuvan seksuaalisen häirinnän uhreille

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että työssä tapahtuvan seksuaalisen häirinnän tapauksissa uhrien ja työnantajien käytettävissä on ulkoisia neuvontapalveluja. Näihin palveluihin on sisällyttävä neuvontaa tällaisten tapausten asianmukaisesta käsittelystä työpaikalla, työnantajan käytettävissä olevista oikeussuojakeinoista rikosentekijän poistamiseksi työpaikalta ja mahdollisuudesta sovitteluun varhaisessa vaiheessa uhrin niin halutessa.

31 artikla

Uhreille tarkoitetut puhelinpalvelut

1. Jäsenvaltioiden on perustettava ympärivuorokautisesti viikon jokaisena päivänä käytettävissä olevia, koko valtion alueen kattavia puhelinpalveluja, jotka tarjoavat maksutta neuvontaa naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan uhreille. Neuvonta on annettava luottamuksellisesti tai sallien soittajien esiintymisen nimettöminä. Jäsenvaltioiden on varmistettava tällaisen palvelun tarjoaminen myös muiden tieto- ja viestintäteknologioiden, mukaan lukien verkkosovellusten, avulla.

2. Jäsenvaltioiden on toteutettava asianmukaiset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 1 kohdassa tarkoitetut palvelut ovat vammaisten loppukäyttäjien käytettävissä, mukaan lukien tuen tarjoaminen helposti ymmärrettävällä kielellä. Näiden palvelujen on oltava esteettömiä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/882¹⁸ liitteessä I vahvistettujen sähköisten viestintäpalvelujen esteettömyysvaatimusten mukaisesti.
3. Tämän artiklan mukaiseen puhelinpalvelujen tarjoamiseen ja tieto- ja viestintätekniologioiden välityksellä annettavaan tukeen sovelletaan 27 artiklan 3 ja 6 kohtaa.
4. [Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 1 kohdan mukaista palvelua tarjotaan naisiin kohdistuvan väkivallan uhreille koko EU:ssa samalla numerolla 116 016 ja että loppukäyttäjille tiedotetaan asianmukaisesti tällaisen numeron olemassaolosta ja käytöstä.]

32 artikla

Suoja- ja muu väliaikainen majoitus

1. Direktiivin 2012/29/EU 9 artiklan 3 kohdan a alakohdassa tarkoitetuissa suoja- ja muussa sopivassa väliaikaisessa majoituksessa on otettava huomioon lähisuhdeväkivallan ja seksuaalisen väkivallan uhreiksi joutuneiden naisten erityistarpeet. Niissä on autettava heitä toipumaan ja tarjottava riittävät ja asianmukaiset elinolot, jotta he voivat palata itsenäiseen elämään.
2. Suoja- ja muu sopiva väliaikainen majoitus on varustettava niin, että se vastaa lasten, mukaan lukien lapsiuhrien, erityistarpeisiin.
3. Suoja- ja muun sopivan väliaikaisen majoituksen on oltava uhrien käytettävissä riippumatta heidän kansallisuudestaan, kansalaisuudestaan, asuinpaikastaan tai oleskelustatuksesta.
4. Suoja- ja muuhun sopivaan väliaikaiseen majoitukseen sovelletaan 27 artiklan 3 ja 6 kohtaa.

33 artikla

Tuki lapsiuhreille

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että lapsille annetaan asianmukaista erityistukea heti, kun toimivaltaisilla viranomaisilla on perusteltu syy uskoa, että lapsiin on saattanut kohdistua naisiin kohdistuvaa väkivaltaa tai lähisuhdeväkivaltaa, mukaan lukien, että he ovat saattaneet joutua todistamaan naisiin kohdistuvaa väkivaltaa tai lähisuhdeväkivaltaa. Lapsille annettavan tuen on oltava erikoistunutta ja ikätasolle sopivaa, ja siinä on otettava huomioon lapsen etu.

¹⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/882, annettu 17 päivänä huhtikuuta 2019, tuotteiden ja palvelujen esteettömyysvaatimuksista ([EUVL L 151, 7.6.2019, s. 70–115](#)).

2. Lapsiuhreille on annettava ikätasoa vastaavaa lääketieteellistä hoitoa, emotionaalista, psykososiaalista, psykologista ja koulutuksellista tukea sekä muuta asianmukaista tukea, joka on räätälöity erityisesti lähisuhdeväkivaltatilanteisiin.
3. Jos on tarpeen järjestää väliaikainen majoitus, lapset on ensisijaisesti majoitettava yhdessä muiden perheenjäsenten kanssa, erityisesti ei-väkivaltaisen vanhemman kanssa pysyvään tai väliaikaiseen asuntoon, jossa tarjotaan tukipalveluja. Suojamajoitukseen sijoittamisen on oltava viimeinen keino.

34 artikla

Lasten turvallisuus

Jäsenvaltioiden on perustettava ja ylläpidettävä turvallisia paikkoja, jotka mahdollistavat turvallisen yhteydenpidon lapsen ja sellaisen huoltajan välillä, joka on naisiin kohdistuvaan väkivaltaan tai lähisuhdeväkivaltaan syylistynyt rikoksenteijä tai tällaisesta väkivallasta epäilty, siltä osin kuin tällaisella huoltajalla on tapaamisoikeus. Jäsenvaltioiden on tarvittaessa varmistettava koulutettujen ammattihenkilöiden suorittama valvonta lapsen edun mukaisesti.

35 artikla

Kohdennettu tuki riskiryhmille ja uhreille, joilla on erityistarpeita

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava erityisen tuen antaminen uhreille, jotka ovat tavanomaista suuremmassa vaarassa joutua naisiin kohdistuvan väkivallan tai lähisuhdeväkivallan kohteeksi, kuten vammaiset naiset, maaseudulla asuvat naiset, naiset, joiden oleskelustatus tai oleskelulupa riippuu toisen henkilön asemasta tai luvasta, paperittomat maahanmuuttajanaiset, kansainvälistä suojelua hakevat naiset, aseellista selkkausta pakenevat naiset, asunnottomuudesta kärsivät naiset, rodulliseen tai etniseen vähemmistöön kuuluvat naiset, seksityöntekijänaiset, naisvangit tai ikääntyneet naiset.
2. Edellä 27–32 artiklassa tarkoitetuilla tukipalveluilla on oltava riittävät valmiudet vammaisten uhrien majoittamiseen ottaen huomioon heidän erityistarpeensa, henkilökohtainen apu mukaan luettuna.
3. Tukipalvelujen on oltava sellaisten kolmansien maiden kansalaisten käytettävissä, jotka ovat naisiin kohdistuvan väkivallan tai lähisuhdeväkivallan uhreja, mukaan lukien kansainvälistä suojelua hakevat henkilöt, paperittomat henkilöt ja palauttamismenettelyjen kohteena olevat säilöönottotut henkilöt. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että uhrin, jotka sitä pyytävät, voidaan pitää erillään toista sukupuolta olevista henkilöistä palauttamismenettelyjen kohteena olevien kolmansien maiden kansalaisten säilöönottolaitoksissa tai majoittaa erikseen kansainvälistä suojelua hakevien vastaanottokeskuksiin.
4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että henkilöt voivat ilmoittaa vastaanotto- ja säilöönottokeskuksissa tapahtuneesta naisiin kohdistuvasta väkivallasta tai lähisuhdeväkivallasta asiaankuuluvalla henkilöstölle ja että käytössä on toimintakäytänteitä tällaisten ilmoitusten käsittelemiseksi asianmukaisesti ja nopeasti 18, 19 ja 20 artiklan vaatimusten mukaisesti.

5 LUKU

ENNALTAEHKÄISY

36 artikla

Ennaltaehkäisevät toimenpiteet

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava asianmukaisia toimia naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan ehkäisemiseksi.
2. Ennaltaehkäiseviin toimenpiteisiin on sisällyttävä valistuskampanjoita sekä tutkimus- ja koulutusohjelmia, joita kehitetään tarvittaessa yhteistyössä asiaankuuluvien kansalaisjärjestöjen, työmarkkinaosapuolten, yhteisöjen, jotka ovat alttiita näille ongelmille, ja muiden sidosryhmien kanssa.
3. Jäsenvaltioiden on annettava yleisölle tietoa ennaltaehkäisevistä toimenpiteistä, uhrien oikeuksista, oikeussuojan saatavuudesta ja oikeudesta käyttää asianajajaa sekä saatavilla olevista suojele- ja tukitoimenpiteistä.
4. Riskiryhmille on suunnattava kohdennettuja toimia, mukaan lukien lapsille heidän ikä- ja kehitystasonsa mukaan sekä vammaisille henkilöille ottaen huomioon kielelliset esteet sekä erilaiset luku- ja kirjoitustaidon ja kykyjen tasot. Lapsille suunnattu tiedotusmateriaali on laadittava lapsiystävällisellä tavalla.
5. Ennaltaehkäisevillä toimenpiteillä on erityisesti pyrittävä kyseenalaistamaan haitalliset sukupuolistereotyytiat, edistämään naisten ja miesten tasa-arvoa ja kannustamaan kaikkia, myös miehiä ja poikia, toimimaan myönteisinä roolimalleina, jotta voidaan tukea vastaavia käyttäytymisen muutoksia koko yhteiskunnassa tämän direktiivin tavoitteiden mukaisesti.
6. Ennaltaehkäisevillä toimenpiteillä on luotava ja/tai lisättävä valveutuneisuutta naisten sukuelinten silpomisen vahingollisuudesta.
7. Ennalta ehkäisevien toimenpiteiden on kohdistuttava myös erityisesti verkkoväkivaltaan. Jäsenvaltioiden on varmistettava erityisesti, että koulutustoimenpiteisiin sisältyy digitaalisen lukutaidon kehittäminen, mukaan lukien kriittinen suhtautuminen digitaaliseen maailmaan, jotta käyttäjät osaavat tunnistaa verkkoväkivallan ja käsitellä sitä, etsiä tukea ja estää tällaista väkivaltaa. Jäsenvaltioiden on edistettävä monialaista yhteistyötä ja yhteistyötä sidosryhmien, mukaan lukien välityspalvelujen tarjoajien ja toimivaltaisten viranomaisten, välillä, jotta voidaan kehittää ja toteuttaa toimenpiteitä verkkoväkivallan torjumiseksi.
8. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että asiaan liittyvissä kansallisissa toimintapolitiikoissa käsitellään työssä tapahtuvaa seksuaalista häirintää. Näissä kansallisissa toimintapolitiikoissa on yksilöitävä ja vahvistettava 2 kohdassa tarkoitettut kohdennetut toimet niillä aloilla, joilla työntekijät ovat eniten alttiita tällaiselle häirinnälle.

37 artikla

Ammattihenkilöille suunnattu koulutus ja tiedotus

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että ammattihenkilöt, jotka todennäköisesti kohtaavat uhreja, mukaan lukien lainvalvontaviranomaiset, tuomioistuinten henkilöstö, tuomarit ja syyttäjät, asianajajat, uhrien tukipalvelujen ja korjaavan

oikeuden palvelujen tarjoajat, terveydenhuollon ammattihenkilöt, sosiaalipalveluhenkilöstö sekä koulutus- ja muu asiaankuuluva henkilöstö, saavat sekä yleistä että erityiskoulutusta ja sentasista kohdennettua tietoa, joka soveltuu heidän yhteyksiinsä uhrien kanssa, jotta he voivat tunnistaa naisiin kohdistuvan väkivallan tai lähisuhdeväkivallan tapaukset, ehkäistä niitä ja puuttua niihin sekä kohdella uhreja trauma-, sukupuoli- ja lapsisensitiivisellä tavalla.

2. Asiaankuuluvien terveydenhuollon ammattihenkilöiden, mukaan lukien lastenlääkäreiden ja kättilöiden, on saatava kohdennettua koulutusta naisten sukuelinten silpomisen fyysisten, psyykkisten ja seksuaalisten seurausten tunnistamiseksi ja niiden hoitamiseksi kulttuuritekijät huomioon ottavalla tavalla.
3. Henkilöiden, jotka hoitavat valvontatehtäviä työpaikalla julkisella tai yksityisellä sektorilla, on saatava koulutusta siitä, miten tunnistaa työssä tapahtuva seksuaalinen häirintä, ehkäistä sitä ja puuttua siihen, myös työterveys- ja -turvallisuusriskejä koskevista riskinarvioinneista, voidakseen tukea tällaisen häirinnän uhreja ja toteuttaa asianmukaisia toimenpiteitä. Näiden henkilöiden ja työnantajien on saatava tietoa naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan vaikutuksista työhön ja kolmansien osapuolten väkivallan riskistä.
4. Edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuun koulutukseen on sisällyttävä eri toimijoiden koordinoitua yhteistyötä käsittelevää koulutusta, jotta näiden toimijoiden käsiteltäväksi saatetut naisiin kohdistuvan väkivallan tai lähisuhdeväkivallan tapaukset voidaan käsitellä kokonaisvaltaisesti ja asianmukaisesti.
5. Vaikuttamatta tiedotusvälineiden vapauteen ja moniarvoisuuteen jäsenvaltioiden on naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan riskin pienentämiseksi edistettävä ja tuettava media-alan ammattijärjestöjen, tiedotusvälineiden itsesääntelyelinten ja toimialan edustajien ja muiden asiaankuuluvien riippumattomien järjestöjen mediakoulutustoimia, jotta voidaan torjua stereotyyppisiä nais- ja mieskuvia, seksistisiä kuvia naisista ja uhria syyllistäviä asenteita tiedotusvälineissä.
6. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että viranomaiset, joilla on toimivalta vastaanottaa uhreilta rikosilmoituksia, saavat asianmukaisen koulutuksen, jotta he voivat helpottaa tällaisista rikoksista ilmoittamista ja avustaa siinä.
7. Edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitetun koulutuksen on oltava säännöllistä ja pakollista, siinä on käsiteltävä muun muassa verkkoväkivaltaa, ja sen on perustuttava naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan erityispiirteisiin. Tällaiseen koulutukseen on sisällyttävä koulutusta siitä, miten voidaan tunnistaa sellaisten uhrien erityiset suojelu- ja tukitarpeet ja vastata niihin, joihin kohdistuu tavanomaista suurempi väkivallan riski, koska he kokevat sukupuolen ja muiden syrjintäperusteiden yhdistelmään perustuvaa syrjintää.
8. Edellä 1–6 kohdassa tarkoitetut toimenpiteet on toteutettava ilman, että vaikutetaan oikeuslaitoksen riippumattomuuteen, säänneltyjen ammattien itseorganisointiin ja oikeuslaitoksen järjestäytymisen eroihin unionissa.

38 artikla

Interventio-ohjelmat

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että perustetaan kohdennettuja ja tehokkaita interventio-ohjelmia naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan rikosten tekemisen tai rikoksen uusimisen riskin ehkäisemiseksi ja minimoimiseksi.
2. Interventio-ohjelmien on oltava myös sellaisten henkilöiden käytettävissä, jotka pelkäävät syylistyvänsä naisiin kohdistuvaan väkivaltaan tai lähisuhdeväkivaltaan.

6 LUKU

KOORDINOINTI JA YHTEISTYÖ

39 artikla

Koordinoidut toimintapolitiikat ja koordinointielin

1. Jäsenvaltioiden on hyväksyttävä ja pantava täytäntöön koko alueensa laajuisia tehokkaita, laaja-alaisia ja koordinoituja toimintapolitiikkoja, jotka kattavat kaikki asiaankuuluvat toimenpiteet kaikkien naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan muotojen ehkäisemiseksi ja torjumiseksi.
2. Jäsenvaltioiden on nimettävä tai perustettava virallinen elin vastaamaan sellaisten toimintapolitiikkojen ja toimenpiteiden koordinoinnista, täytäntöönpanosta, seurannasta ja arvioinnista, joiden tarkoituksena on ehkäistä ja torjua kaikkia tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvia väkivallan muotoja.
3. Tämä elin koordinoi 44 artiklassa tarkoitettua tietojen keräämistä, analysoi sen tuloksia ja levittää niitä.
4. Elin vastaa toimintapolitiikkojen koordinoinnista keskus-, alue- ja paikallistasolla.

40 artikla

Toimijoiden välinen koordinointi ja yhteistyö

1. Jäsenvaltioiden on otettava käyttöön asianmukaiset mekanismit, joilla varmistetaan tehokas koordinointi ja yhteistyö kansallisella tasolla asiaankuuluvien viranomaisten, virastojen ja elinten, mukaan lukien paikallis- ja alueviranomaiset, lainvalvontaviranomaisten, oikeuslaitoksen, syyttäjien ja tukipalvelujen tarjoajien, sekä valtiosta riippumattomien järjestöjen, sosiaalipalvelujen, mukaan lukien lastensuojeluviranomaiset, koulutuksen ja terveydenhuollon tarjoajien ja työmarkkinaosapuolten, sanotun kuitenkin rajoittamatta niiden riippumattomuutta, sekä muiden asiaankuuluvien organisaatioiden ja yhteisöjen kesken.
2. Tällaisten mekanismien on erityisesti liityttävä 18 ja 19 artiklan mukaisiin henkilökohtaisiin arviointeihin, 21 artiklan ja 4 luvun mukaisten suoje- ja tukitoimenpiteiden tarjoamiseen, 23 artiklan mukaisiin lainvalvonta- ja oikeusviranomaisille tarkoitettuihin toimintaohjeisiin sekä 37 artiklassa tarkoitettuun ammattihenkilöille suunnattuun koulutukseen.

41 artikla

Yhteistyö valtioista riippumattomien järjestöjen kanssa

Jäsenvaltioiden on tehtävä yhteistyötä kansalaisjärjestöjen kanssa ja kuultava niitä, mukaan lukien sellaiset valtiosta riippumattomat järjestöt, jotka työskentelevät naisiin kohdistuvan väkivallan tai lähisuhdeväkivallan uhrien kanssa; yhteistyön kohteena on oltava erityisesti tuen antaminen uhreille, toimintapoliittiset aloitteet, tiedotus- ja valistuskampanjat, tutkimus- ja koulutusohjelmat ja koulutus sekä uhrien tuki- ja suojelutoimenpiteiden vaikutusten seuranta ja arviointi.

42 artikla

Välityspalvelujen tarjoajien välinen yhteistyö

Jäsenvaltioiden on helpotettava välityspalvelujen tarjoajien itsesääntelytoimenpiteiden toteuttamista tämän direktiivin yhteydessä, erityisesti vahvistaakseen sisäisiä mekanismeja, joilla torjutaan 25 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua verkkomateriaalia, ja parantaakseen asianomaisten työntekijöidensä koulutusta mainitussa kohdassa tarkoitettujen rikosten ehkäisemisestä sekä uhrien avustamisesta ja tukemisesta.

43 artikla

Unionin tason yhteistyö

Jäsenvaltioiden on toteutettava asianmukaiset toimenpiteet helpottaakseen keskinäistä yhteistyötään tämän direktiivin täytäntöönpanon parantamiseksi. Tällaisen yhteistyön tarkoituksena on oltava ainakin

- a) vaihtaa parhaita käytäntöjä ja kuulla toisiaan yksittäisissä tapauksissa, mukaan lukien rikosasioissa Eurojustin ja Euroopan oikeudellisen verkoston välityksellä;
- b) vaihtaa tietoja ja parhaita käytäntöjä asiaankuuluvien unionin virastojen kanssa;
- c) avustaa unionin verkostoja, jotka työskentelevät naisiin kohdistuvaan väkivaltaan ja lähisuhdeväkivaltaan suoraan liittyvien asioiden parissa.

44 artikla

Tietojen kerääminen ja tutkimus

1. Jäsenvaltioilla on oltava järjestelmä naisiin kohdistuvaa väkivaltaa tai lähisuhdeväkivaltaa, mukaan lukien 5–10 artiklassa tarkoitettua väkivallan muodot, koskevien tilastojen kehittämistä sekä tilastotietojen keräämistä, tuottamista ja levittämistä varten.
2. Tilastotietojen on sisällettävä seuraavat tiedot, jotka on jaoteltu sukupuolen, uhrin ja rikosentekijän iän, uhrin ja rikosentekijän välisen suhteen ja rikostyyppin mukaan:
 - a) niiden uhrien lukumäärä, jotka ovat kokeneet naisiin kohdistuvaa väkivaltaa tai lähisuhdeväkivaltaa viimeisten 12 kuukauden, viimeisten viiden vuoden ja elämänsä aikana;
 - b) kansallisista hallinnollisista lähteistä saatu tällaisten uhrien, ilmoitettujen rikosten ja tällaisista väkivallan muodoista syytteeseen asetettujen ja tuomittujen henkilöiden vuotuinen lukumäärä.

3. Jäsenvaltioiden on tehtävä viiden vuoden välein väestöpohjainen tutkimus käyttäen komission (Eurostatin) yhdenmukaistettuja menetelmiä 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen tietojen keräämiseksi ja arvioitava tällä perusteella kaikkien tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvien väkivallan muotojen yleisyyttä ja suuntauksia.
Jäsenvaltioiden on toimitettava nämä tiedot komissiolle (Eurostatille) viimeistään [kolmen vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaantulosta].
4. Hallinnollisten tietojen vertailukelpoisuuden varmistamiseksi koko unionissa jäsenvaltioiden on kerättävä hallinnollisia tietoja yhteisten jaottelujen pohjalta, jotka on kehitetty yhteistyössä Euroopan tasa-arvoinstituutin kanssa ja noudattaen sen 5 kohdan mukaisesti kehittämää menetelmää. Niiden on toimitettava nämä tiedot vuosittain Euroopan tasa-arvoinstituutille. Toimitetut tiedot eivät saa sisältää henkilötietoja.
5. Euroopan tasa-arvoinstituutti tukee jäsenvaltioita 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettussa tiedonkeruussa muun muassa vahvistamalla laskentayksiköiden, laskentasääntöjen, yhteisten jaotteluiden, raportointimuotojen ja rikosten luokittelun yhteiset standardit.
6. Jäsenvaltioiden on asetettava kerätyt tilastot yleisön saataville. Tilastot eivät saa sisältää henkilötietoja.
7. Jäsenvaltioiden on tuettava tutkimusta, joka koskee tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvien väkivallan muotojen perimmäisiä syitä, seurauksia, esiintyvyyttä ja tuomioiden määrää.

7 LUKU

LOPPUSÄÄNNÖKSET

45 artikla

Direktiivin 2011/93/EU muuttaminen

Lisätään direktiivin 2011/93/EU 3 artiklaan kohdat seuraavasti:

- ”7. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että seuraavista tahallisista teoista säädetään vankeusrangaistus, jonka enimmäiskesto on vähintään 12 vuotta:
 - a) seksuaalinen tunkeutuminen lapsen, joka ei ole saavuttanut seksuaalista itsemääräämisoikeutta koskevaa suojaikärajaa, emättimeen, peräsuoleen tai suuhun jonkin ruumiinosan tai esineen avulla;
 - b) lapsen, joka ei ole saavuttanut seksuaalista itsemääräämisoikeutta koskevaa suojaikärajaa, pakottaminen alistumaan siihen, että toinen henkilö tunkeutuu seksuaalisesti kyseisen lapsen emättimeen, peräsuoleen tai suuhun jonkin ruumiinosan tai esineen avulla.
8. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos lapsi on saavuttanut seksuaalista itsemääräämisoikeutta koskevan suojaikärajan eikä anna suostumustaan tekoon, 7 kohdassa tarkoitettu teosta säädetään vankeusrangaistus, jonka enimmäiskesto on vähintään 10 vuotta.

9. Sovellettaessa 8 kohtaa jäsenvaltioiden on varmistettava, että ilman suostumusta tapahtuvalla teolla tarkoitetaan tekoa, joka suoritetaan ilman lapsen vapaaehtoista suostumusta tai silloin, kun lapsi ei kykene muodostamaan ja ilmaisemaan vapaata tahtoaan 5 kohdassa tarkoitettujen olosuhteiden vuoksi, mukaan lukien lapsen fyysinen tai psyykinen tila, kuten se, että hän on tiedoton, päihtynyt, unessa, sairas tai loukkaantunut fyysisesti.

Suostumuksen voi peruuttaa milloin tahansa teon aikana. Suostumuksen puuttumista ei voida kumota yksinomaan vetoamalla lapsen vaikenemiseen tai sanallisen tai fyysisen vastustamisen puutteeseen tai aiempaan seksuaaliseen käyttäytymiseen.”

46 artikla

Suojan taso

Tässä direktiivissä vahvistetaan vähimmäissäännöt. Jäsenvaltiot voivat ottaa käyttöön tai pitää voimassa säännöksiä, joissa on tiukemmat vaatimukset, mukaan lukien säännökset, joilla taataan uhrien suojelun ja tuen parempi taso.

47 artikla

Raportointi

1. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle viimeistään [*seitsemän vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaantulosta*] kaikki tämän direktiivin soveltamista koskevat tiedot, jotka komissio tarvitsee laatiakseen kertomuksen tämän direktiivin soveltamisesta.
2. Komissio antaa jäsenvaltioiden 1 kohdan mukaisesti toimittamien tietojen perusteella Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen, jossa se tarkastelee tämän direktiivin soveltamista.

48 artikla

Suhde muihin unionin säädöksiin

1. Tämä direktiivi ei vaikuta seuraavien säädösten soveltamiseen:
 - a) direktiivi 2011/36/EU,
 - b) direktiivi 2011/93/EU,
 - c) direktiivi 2011/99/EU,
 - d) direktiivi 2012/29/EU,
 - e) asetus (EU) N:o 606/2013,
 - f) [asetus (EU).../... digitaalisten palvelujen sisämarkkinoista].
2. Tämän direktiivin mukaisia rikosten ennaltaehkäisyä sekä uhrien suojelua ja tukemista koskevia toimenpiteitä on sovellettava direktiiveissä 2011/36/EU, 2011/93/EU ja 2012/29/EU säädettyjen toimenpiteiden lisäksi.

49 artikla

Taannehtivuuskielto

Tämän direktiivin säännösten ei pidä katsoa heikentävän tai rajoittavan minkään jäsenvaltion lainsäädännössä taattuja oikeuksia tai menettelyllisiä takeita eikä poikkeavan niistä, jos ne tarjoavat korkeamman tason suojelua. Jäsenvaltiot eivät saa heikentää takaamansa suojelun korkeampaa tasoa tämän direktiivin tullessa voimaan.

50 artikla

Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään [*kahden vuoden kuluttua direktiivin voimaantulosta*]. Niiden on viipymättä toimitettava nämä säännökset kirjallisina komissiolle.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säännöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne julkaistaan virallisesti. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.
2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä säännellyistä kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

51 artikla

Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

52 artikla

Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu jäsenvaltioille perussopimusten mukaisesti.

Tehty Strasbourgissa

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

SÄÄDÖSEHDOTUKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSSELVITYS

1. PERUSTIEDOT EHDOTUKSESTA/ALOITTEESTA

1.1. Ehdotuksen/aloitteen nimi

1.2. Toimintalohko(t)

1.3. Ehdotus/aloite liittyy

1.4. Tavoite (Tavoitteet)

1.4.1. Yleistavoite (Yleistavoitteet)

1.4.2. Erityistavoite (Erityistavoitteet)

1.4.3. Odotettavissa olevat tulokset ja vaikutukset

1.4.4. Tulosindikaattorit

1.5. Ehdotuksen/aloitteen perustelut

1.5.1. Tarpeet, joihin ehdotuksella/aloitteella vastataan lyhyellä tai pitkällä aikavälillä sekä aloitteen yksityiskohtainen toteutusaikataulu

1.5.2. EU:n osallistumisesta saatava lisäarvo (joka voi olla seurausta eri tekijöistä, kuten koordinoinnin paranemisesta, oikeusvarmuudesta tai toiminnan vaikuttavuuden tai täydentävyyden paranemisesta). EU:n osallistumisesta saatavalla lisäarvolla tarkoitetaan tässä kohdassa arvoa, jonka EU:n osallistuminen tuottaa sen arvon lisäksi, joka olisi saatu aikaan pelkillä jäsenvaltioiden toimilla.

1.5.3. Vastaavista toimista saadut kokemukset

1.5.4. Yhteensopivuus monivuotisen rahoituskehyn kanssa ja mahdolliset synergiaedut suhteessa muihin kyseeseen tuleviin välineisiin

1.5.5. Arvio käytettävissä olevista rahoitusvaihtoehdoista, mukaan lukien mahdollisuudet määrärahojen uudelleenkohdentamiseen

1.6. Ehdotetun toimen/aloitteen kesto ja rahoitusvaikutukset

1.7. Hallinnointitapa (Hallinnointitavat)

2. HALLINNOINTI

2.1. Seuranta- ja raportointisäännöt

2.2. Hallinnointi- ja valvontajärjestelmä(t)

2.2.1. Perustelut ehdotetu(i)lle hallinnointitavalle(/-tavoille), rahoituksen toteutuskoneistille(/-mekanismeille), maksujärjestelyille sekä valvontastrategialle

2.2.2. Tiedot todetuista riskeistä ja niiden vähentämiseksi käyttöön otetuista sisäisistä valvontajärjestelmistä

2.2.3. Valvonnan kustannustehokkuutta (valvontakustannusten suhde hallinnoitujen varojen arvoon) koskevat arviot ja perustelut sekä arviot maksujen suoritusajankohdan ja toimen päättämisaikankohdan odotetuista virheriskitasoista

2.3. Toimenpiteet petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi

3. EHDOTUKSEN/ALOITTEEN ARVIOIDUT RAHOITUSVAIKUTUKSET

3.1. Kyseeseen tulevat monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeet ja menopuolen budjettikohdat

3.2. Arvioidut vaikutukset määrärahoihin

3.2.1. Yhteenveto arvioiduista vaikutuksista toimintamäärärahoihin

3.2.2. Arvioidut toimintamäärärahoista rahoitetut tuotokset

3.2.3. Yhteenveto arvioiduista vaikutuksista hallintomäärärahoihin

3.2.4. Yhteensopivuus nykyisen monivuotisen rahoituskehyksen kanssa

3.2.5. Ulkopuolisten tahojen rahoitusosuudet

3.3. Arvioidut vaikutukset tuloihin

SÄÄDÖSEHDOTUKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSSELVITYS

1. PERUSTIEDOT EHDOTUKSESTA/ALOITTEESTA

1.1. Ehdotuksen/aloitteen nimi

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan torjumisesta

1.2. Toimintalohko(t)

Toimintalohko: Oikeus- ja sisäasiat

Toiminto: Tasa-arvo

1.3. Ehdotus/aloite liittyy

☐ uuteen toimeen

☐ uuteen toimeen, joka perustuu pilottihankkeeseen tai valmistelutoimeen⁵³

☒ käynnissä olevan toimen jatkamiseen

☐ yhden tai useamman toimen sulauttamiseen tai uudelleen suuntaamiseen johonkin toiseen/uuteen toimeen

1.4. Tavoite (Tavoitteet)

1.4.1. Yleistavoite (Yleistavoitteet)

Direktiiviehdotus velvoittaa kaikki jäsenvaltiot keräämään hallinnollisia tietoja naisiin kohdistuvasta väkivallasta ja lähisuhdeväkivallasta (vuosittainen naisiin kohdistuvan väkivallan naisuhrien, lähisuhdeväkivallan uhrien ja ilmoitettujen rikosten lukumäärä, vuosittainen kaikenlaisesta naisiin kohdistuvasta väkivallasta tai lähisuhdeväkivallasta syytettyjen ja tuomittujen henkilöiden lukumäärä) jaoteltuna sukupuolen, uhrin ja rikoksentekijän iän, uhrin ja rikoksentekijän välisen suhteen, rikostyyppin ja muiden merkityksellisten muuttujien perusteella.

Tiedonkeruutehtävää varten kehitetään yhteinen menetelmä, jota Euroopan tasa-arvoinstituutti (EIGE) tukee. Se myös kokoaa tiedot vuosittain yhteen (ks. kohta 1.4.2). Tämä hallinnollinen tiedonkeruutehtävä laajentaa tiedonkeruutoimia, joita EIGE jo toteuttaa vapaaehtoisesti joidenkin jäsenvaltioiden kanssa (ks. kohta 1.5.2). Laajentamisen ansiosta EU voi varmistaa kansallisten tietojen vertailukelpoisuuden, seurata direktiivin täytäntöönpanoa ja saada kattavia tilastotietoja naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan yleisyydestä.

1.4.2. Erityistavoite (Erityistavoitteet)

Ehdotuksella annetaan Euroopan tasa-arvoinstituutin (EIGE) tehtäväksi:

1) kehittää yhteisiä jaotteluja ja menetelmiä yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa, jotta varmistetaan hallinnollisten tietojen vertailukelpoisuus koko unionissa;

2) tukea jäsenvaltioiden tiedonkeruuta vahvistamalla laskentayksiköiden, laskentasääntöjen, yleisten jaotteluiden, raportointimuotojen ja rikkomusten luokittelun yhteiset standardit. Tähän voi sisältyä yhteistyön ja käytäntöjen vaihdon edistämistä.

⁵³

Sellaisina kuin nämä on määritelty varainhoitoasetuksen 58 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdassa.

1.4.3. Odotettavissa olevat tulokset ja vaikutukset

Selvitys siitä, miten ehdotuksella/aloitteella on tarkoitus vaikuttaa edunsaajien/kohderyhmän tilanteeseen

Ehdotuksen odotetaan tehostavan vertailukelpoisten hallinnollisten tietojen keräämistä kaikkialla unionissa kaikista naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan muodoista.

EIGE on vuodesta 2012 alkaen auttanut jäsenvaltioita tehostamaan omia hallinnollisten tietojen keruumenetelmiään ja kehittämään tilastoja naisiin kohdistuvan väkivallan eri muodoista. Jäsenvaltioista saatavilla olevien tietojen analyysi on paljastanut tiedonkeruun haasteita, jotka johtuvat oikeudellisesta tilanteesta, institutionaalisista käytännöistä ja akuuteista teknisistä rajoitteista.

Ei ole olemassa järjestelmällistä ja standardoitua EU:n laajuista tiedonkeruumenetelmää naisiin kohdistuvista väkivallanteoista ja lähisuhdeväkivallasta, erityisesti kun on kyse niiden kattamista rikostyypeistä ja uhrin ja rikosentekijän välisestä suhteesta. Jäsenvaltioiden välillä on suuria eroja tiedonkeruumenetelmissä, kerättyjen tietojen laadussa ja niiden säilyttämisessä sekä jakamisessa asiaankuuluvien viranomaisten kesken (mm. lainvalvonta-, oikeus-, terveys- ja sosiaaliviranomaiset) ja kansainvälisesti ja niiden julkisesti saataville asettamisessa. Käytäntöjen eroavaisuudet ja pakollisten kirjaamisperiaatteiden puute haittaavat järjestelmällistä tietojen kirjaamista uhreista ja rikosentekijöistä, erityisesti kun on kyse sukupuolesta ja henkilöiden välisestä suhteesta. Tämän vuoksi saatavilla olevat tiedot eivät ole läheskään kattavia ja vertailukelpoisia, mikä heikentää pyrkimyksiä analysoida rikollisia suuntauksia ja arvioida käytössä olevien toimenpiteiden tehokkuutta.

Vertailukelpoisten hallinnollisten tietojen keruuprosessien tehostaminen tarjoaa urauurtavia mahdollisuuksia korjata nykyinen näytön puute naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan yleisyydestä. Tällä hetkellä EU:ta ei ole pisteytetty EIGE:n tasa-arvoindeksissä väkivallan alueella, koska vertailukelpoisia EU:n laajuisia tietoja ei ole saatavilla. Näin ollen naisiin kohdistuva väkivalta, joka on yksi sukupuoleen perustuvan syrjinnän pääasiallisista muodoista, otetaan huomioon tasa-arvoindeksissä vain lisäalueena. EU:n laajuinen vertailukelpoisten hallinnollisten tietojen kerääminen voi mahdollistaa naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan sekä niiden uhrien elämään kohdistuvien erilaisten vaikutusten järjestelmällisen mittaamisen. Vain keräämällä määrällisiä ja laadullisia tietoja naisiin kohdistuvan väkivallan motiiveista, muodoista ja vaikutuksista jäsenvaltiot pystyvät suunnittelemaan täysin tehokkaita toimenpiteitä uhrien suojelemiseksi ja tukemiseksi. Väkivallan uhrien perusoikeuksien parempi turvaaminen on tämän toiminnan ytimessä, ja eniten tästä mittavasta EU:n laajuisesta parannuksesta hyötyvät uhrin.

1.4.4. Tulosindikaattorit

Selvitys siitä, millaisin indikaattorein ehdotuksen/aloitteen etenemistä ja tuloksia seurataan.

1. Yhteisten jaotteluiden ja menetelmien kehittäminen / käyttöönotto jäsenvaltioiden kanssa, jotta varmistetaan hallinnollisten tietojen vertailukelpoisuus koko unionissa;
2. tiedonkeruuvälineen luominen ja käyttöönotto siihen liittyvine EIGE:n ohjeineen ja sen hyväksyminen jäsenvaltioissa täysin direktiivin mukaisesti;

3. naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan rikostilastojen yhdenmukaistamisen ja standardoinnin ohjeiden kehittäminen asiaankuuluvien sidosryhmien, kuten Eurostatin ja UNODC:n kanssa;
4. niiden jäsenvaltioiden lukumäärä, joiden tiedonkeruuta tuetaan vahvistamalla laskentayksiköiden, laskentasääntöjen, yleisten jaotteluiden, raportointimuotojen ja rikkomusten luokittelun yhteiset standardit;
5. niiden jäsenvaltioiden lukumäärä, jotka voivat ilmoittaa tietoja kaikista direktiiviin sisältyvistä väkivallan muodoista vuosittain (tietojen saatavuus);
6. niiden jäsenvaltioiden lukumäärä, jotka voivat ilmoittaa tietoja noudattaen täysin direktiivin tiedonantovaatimuksia vuosittain (tietojen vertailukelpoisuus);
7. niiden jäsenvaltioiden lukumäärä, jotka noudattavat Euroopan unionin standardeja tilastometatietojen raportoinnissa vuosittain;
8. tietoportaaliiin tehtyjen käyntien määrä.

1.5. Ehdotuksen/aloitteen perustelut

1.5.1. *Tarpeet, joihin ehdotuksella/aloitteella vastataan lyhyellä tai pitkällä aikavälillä sekä aloitteen yksityiskohtainen toteutusaikataulu*

Ehdotuksen voimaantulon jälkeen tärkeimmät vaatimukset ovat seuraavat:

- vakiinnutetaan EIGE:n valmiudet (henkilöstö- ja rahoitusresurssien varmistaminen), vuosi 2025/2026⁵⁴;
- perustetaan EU:n tasolle koordinaatiojärjestelmä tiedonkeruuta varten (EIGE toimii koordinointielimenä, tutkijoiden ja tiedon tuottajien verkostot jäsenvaltioiden tasolla), vuodet 2025–2026;
- EIGE toteuttaa vaatimusten keräämisen ja hankintojen käynnistämisen, vuosi 2025/2026;
- sovitut vakiomenettelyt tiedonhallintaa varten, mukaan lukien tietojen keruu, tallennus ja varmennus, tuki naisiin kohdistuvan väkivallan hallinnollisten tietojen standardisoinnille, vuodet 2025–2026;
- tiedonkeruuväline on suunniteltu, testattu ja toimii verkkoalustalla, jonka EIGE on perustanut ja jota se hallinnoi, vuosi 2026;
- toiminnassa oleva verkossa toimiva tietoturvallinen tiedonsiirtoalusta, vuosi 2027;
- verkossa toimivan tiedonsiirtoalustan ylläpito ja vianetsintä, vuodesta 2027 alkaen;
- kerättyjen tilastotietojen säännöllinen julkaiseminen ja levittäminen EIGE:n sukupuolitalastoja koskevan tietokannan kautta, säännöllisesti vuodesta 2027 alkaen.

⁵⁴

Velvoitteiden oletettu voimaantulovuosi. Seuraaviin vuosiin liittyviä tietoja rahoitus selvityksessä saattaa olla tarpeen mukauttaa tarkan vuoden mukaan.

1.5.2. *EU:n osallistumisesta saatava lisäarvo (joka voi olla seurausta eri tekijöistä, kuten koordinoinnin paranemisesta, oikeusvarmuudesta tai toiminnan vaikuttavuuden tai täydentävyyden paranemisesta). EU:n osallistumisesta saatavalla lisäarvolla tarkoitetaan tässä kohdassa arvoa, jonka EU:n osallistuminen tuottaa sen arvon lisäksi, joka olisi saatu aikaan pelkillä jäsenvaltioiden toimilla.*

Velvoite kerätä hallinnollisia tietoja on ainoa keino mahdollistaa hallinnollisten tietojen keruu yhdenmukaisesti koko EU:ssa. Koska jäsenvaltiot soveltavat tällä hetkellä erilaisia menetelmiä hallinnollisten tietojen keräämiseen tällä toimintapolitiikan alalla, vertailukelpoisten tietojen saatavuus Euroopassa on rajoittunutta.

EIGE:n osallistuminen on toteuttamiskelpoisin tapa jäsentää tiedonkeruuta, koska tämä tehtävä perustuu EIGE:n jo vapaaehtoisesti tekemään työhön joidenkin jäsenvaltioiden kanssa ja rajallisiin tietoihin pohjautuen. Se laajentaa Euroopan tasa-arvoinstituutin perustamisasetuksen (N:o 1922/2006) 3 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa säädettyjä EIGE:n tehtäviä kerätä, analysoida ja levittää asiaankuuluvia objektiivisia, vertailukelpoisia ja luotettavia tietoja sukupuolten tasa-arvosta, mukaan luettuina jäsenvaltioiden sille tiedoksi antamia tutkimustuloksia ja parhaita käytäntöjä sekä kehittää menetelmiä tietojen objektiivisuuden, vertailukelpoisuuden ja luotettavuuden parantamiseksi Euroopan tasolla vahvistamalla arviointiperusteita, joilla parannetaan tietojen yhtenäisyyttä, ja ottaa tasa-arvokysymykset huomioon tietoja kerätessään. Sillä tehdään jo olemassa olevasta tiedon keruusta velvoittavaa ja säännöllistä ja laajennetaan sen soveltamisalaa kattamaan kaikki jäsenvaltiot.

Laajennettu tehtävä olisi täysin Eurostatin sääntöjen ja toimintapolitiikkojen mukainen: hallinnollisten tietojenkeruujärjestelmien parantaminen on sosiaalitalojen nykyaikaistamista koskevan Euroopan unionin strategian mukaista, erityisesti, koska siihen sisältyy uuden tuotantomenetelmän suunnittelu, jossa tilastoja tuotetaan osana integroitua mallia.

Tietojen keruu on tärkeää tulevan direktiivin täytäntöönpanon seuraamiseksi, jota on määrä toteuttaa säännöllisin väliajoin sen voimaantulon jälkeen. Tiedonkeruun alalla toimivat sidosryhmät (Euroopan neuvosto, FRA, sekä Euroopan parlamentti) kehottavat painokkaasti komissiota mahdollistamaan luotettavampien tietojen luomisen aiheesta tällä tavoin.

1.5.3. *Vastaavista toimista saadut kokemukset*

Vaikka vaikutus kansallisiin tiedontallennusjärjestelmiin onkin tähän mennessä saattanut olla vähäinen, vuonna 2017 alkanut EIGE:n ja joidenkin jäsenvaltioiden vapaaehtoinen yhteistyö on saanut aikaan huomattavia parannuksia. Erityisesti arviointi jäsenvaltioiden tilastollisista valmiuksista toimittaa tietoja kolmesta merkittävästä naisiin kohdistuvan väkivallan muodosta (parisuhdeväkivalta, raiskaus ja naismurha) on auttanut

– parantamaan tietoisuutta näitä väkivallan muotoja koskevien tietojen keräämiseen ja analysoinnin tärkeydestä;

– parantamaan tiedonkeruuta ja tietojen analysointia joissakin jäsenvaltioissa (DE, EL);

– kehittämään uusia tietokantoja, joiden avulla kerätään tietoja lähisuhdeväkivallasta, sekä yhdistämään eri järjestelmiä (hallinnollisten tietojen keruu syyttäjiltä, oikeuslaitokselta ja poliisilta), joiden tiedoista muodostuu nykyisellään hajanainen

kuva. Tämä on johtanut yhdenmukaisuuden järjestelmien perustamiseen joissain jäsenvaltioissa (PT, EL).

Nykyinen vapaaehtoisuuteen perustuva työ on tuonut esille myös seuraavat tarpeet ja keskeiset parannuskohteet:

- tarve jakaa hyviä käytäntöjä ja keskustella kansallisten tiedontoimittajien kanssa niiden tiedonkeruujärjestelmien parantamiseksi;
- tarve tehdä yhteistyötä muiden virastojen kanssa, kuten Eurostatin, Euroopan neuvoston (Grevio) ja UNODC:n kanssa, tiedonkeruuväestöjen yhdenmukaistamiseksi;
- sen merkitys, että laaditaan selkeitä sukupuolistereotyyppisistä oletuksista vapaita määritelmiä ja käsitteitä, joilla voidaan selvittää tällaisen väkivallan näkymättömiin jääviä, aliraportoituja ja kirjaamatta jääviä muotoja;
- tarve kehittää kansallisten tiedontoimittajien valmiuksia ja koulutusta;
- tiedonkeruun merkitys arvioitaessa tarkasti riskejä joutua uudelleen rikoksen uhriksi ja kehitettäessä parempia ennaltaehkäisytoimenpiteitä.

1.5.4. Yhteensopivuus monivuotisen rahoituskehityksen kanssa ja mahdolliset synergiaedut suhteessa muihin kyseeseen tuleviin välineisiin

Hallinnollisten tietojen kerääminen naisiin kohdistuvasta väkivallasta ja lähisuhdeväkivallasta on tärkeä osa vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen luomista ja keskeinen osa sukupuolten tasa-arvoa koskevaa EU-strategiaa 2020–2025. Sen avulla voidaan seurata unionin laajuisesti naisiin kohdistuvien väkivaltarikosten ja lähisuhdeväkivaltarikosten yleisyyttä. Se antaa uutta tietoa ongelman laajuudesta ja auttaa tarkkailemaan suuntauksia ja muovaamaan toimintapolitiikkoja tällaisen väkivallan tehokkaalle torjumiselle.

Tämä tavoite mainitaan nimenomaisesti sukupuolten tasa-arvoa koskevassa EU-strategiassa, lasten oikeuksia koskevassa EU:n strategiassa (2021–2024), uhrien oikeuksia koskevassa EU:n strategiassa (2020–2025), hlbtq-henkilöiden tasa-arvoa koskevassa strategiassa 2020–2025, vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevassa strategiassa 2021–2030 ja Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria koskevassa toimintasuunnitelmassa. Sukupuolten tasa-arvon edistämistä koskevassa kolmannessa toimintasuunnitelmassa tehdään sukupuoleen perustuvan väkivallan torjunnasta yksi unionin ulkoisen toiminnan painopisteistä. Tämä ehdotus sisältyy vuodelta 2021 koskevaan komission työohjelmaan ja on näkyvästi esillä puheenjohtajan poliittisissa suuntaviivoissa ja unionin tilasta vuosina 2021 ja 2022 pidetyissä puheissa.

1.5.5. Arvio käytettävissä olevista rahoitusvaihtoehdoista, mukaan lukien mahdollisuudet määrärahojen uudelleenkohdentamiseen

Yhteisen hallinnollisten tietojen keruuta koskevan kehityksen kehittämisestä aiheutuvat kustannukset olisi katettava unionin talousarviosta ja ne olisi otettava huomioon asianomaisen viraston – EIGE:n – talousarviossa. Tämän ehdotuksen soveltamisala huomioon ottaen EU:n rahoituksen lisäys EIGE:lle rahoitetaan kansalaisten, tasa-arvon, perusoikeuksien ja arvojen ohjelmasta kaudella 2025–2027. Vuodesta 2028 alkaen (ks. kohta 1.6) näistä kustannuksista tulee erottamaton osa EU:n rahoitusosuutta EIGE:lle, ja budjettivallan käyttäjä hyväksyy sen vuotuisessa talousarviomenettelyssä.

1.6. Ehdotetun toimen/aloitteen kesto ja rahoitusvaikutukset

☐ kesto on rajattu

- ☐ toiminta alkaa [PP/KK]VVVV ja päättyy [PP/KK]VVVV.
- ☐ maksusitoumusmäärärahoihin kohdistuvat rahoitusvaikutukset koskevat vuosia YYYY–YYYY ja maksumäärärahoihin kohdistuvat rahoitusvaikutukset vuosia YYYY–YYYY.

☒ kesto ei ole rajattu

- Käynnistysvaihe alkaa vuonna 2025/26 ja päättyy vuonna 2027,
- minkä jälkeen toteutus täydessä laajuudessa.

1.7. Hallinnointitapa (Hallinnointitavat)⁵⁵

☐ Suora hallinnointi, jonka komissio toteuttaa käyttämällä

- ☐ yksiköitään, myös unionin edustustoissa olevaa henkilöstöään
- ☐ toimeenpanovirastoja

☐ Hallinnointi yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa

☒ Välillinen hallinnointi, jossa täytäntöönpanotehtäviä on siirretty

- ☐ kolmansille maille tai niiden nimeämille elimille
- ☐ kansainvälisille järjestöille ja niiden erityisjärjestöille (tarkennettava)
- ☐ Euroopan investointipankille tai Euroopan investointirahastolle
- ☒ varainhoitoasetuksen 70 ja 71 artiklassa tarkoitetuille elimille
- ☐ julkisoikeudellisille yhteisöille
- ☐ sellaisille julkisen palvelun tehtäviä hoitaville yksityisoikeudellisille elimille, joille annetaan riittävät rahoitustakuut;
- ☐ sellaisille jäsenvaltion yksityisoikeuden mukaisille elimille, joille on annettu tehtäväksi julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuden täytäntöönpano ja joille annetaan riittävät rahoitustakuut;
- ☐ henkilöille, joille on annettu tehtäväksi toteuttaa SEU-sopimuksen V osaston mukaisia yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan erityistoimia ja jotka nimetään asiaa koskevassa perussäädöksessä.

⁵⁵

Kuvaukset eri hallinnointitavoista ja viittaukset varainhoitoasetukseen ovat saatavilla budjettipääosaston verkkosivuilla osoitteessa:
<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. HALLINNOINTI

2.1. Seuranta- ja raportointisäännöt

Ilmoitetaan sovellettavat aikavälit ja edellytykset.

Tiedonkeruun kehittämisen ja toiminnan seuranta ja arviointi on hyvin tärkeää, ja tässä toiminnassa noudatetaan erillisvirastoja koskevassa yhteisessä lähestymistavassa esitettyjä periaatteita.

EIGE:n on vuosittain lähetettävä komissiolle, Euroopan parlamentille ja neuvostolle yhtenäinen ohjelma-asiakirja, joka sisältää monivuotiset ja vuotuiset työohjelmat ja resursseja koskevan suunnittelun. Ohjelma-asiakirjassa esitetään tavoitteet, odotetut tulokset ja suoritusindikaattorit, joilla seurataan tavoitteiden saavuttamista ja tuloksia.

Kun laajennettu hallinnollisten tietojen kerääminen on aloitettu, EIGE toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen, jossa selvitetään, miten erityisesti suunnitteluun ja kustannuksiin liittyvät tavoitteet on saavutettu.

Kaksi vuotta toimintojen aloituksen jälkeen ja sen jälkeen joka vuosi EIGE toimittaa komissiolle kertomuksen tiedonkeruutoimien teknisestä toiminnasta.

Tätä toimintaa arvioidaan säännöllisesti EIGE:n seuraavien arviointien yhteydessä, jotka suoritetaan asetuksen (EY) N:o 1922/2006 20 artiklan mukaisesti.

2.2. Hallinnointi- ja valvontajärjestelmä(t)

2.2.1. *Perustelut ehdotetu(i)lle hallinnointitavalle(/-tavoille), rahoituksen toteutusmekanismille(/-mekanismeille), maksujärjestelyille sekä valvontastrategialle*

Koska ehdotus vaikuttaa EU:n vuotuisen rahoitusosuuteen EIGE:lle, unionin talousarvio toteutetaan välillisen hallinnoinnin kautta.

Viraston talousarvion toteuttamisessa noudatetaan moitteettoman varainhoidon periaatteen mukaisesti vaikuttavaa ja tehokasta sisäistä valvontaa.

Jälkitarkastusten osalta virastoon sovelletaan seuraavia:

- komission sisäisen tarkastuksen yksikön suorittama sisäinen tarkastus;
- Euroopan tilintarkastustuomioistuimen antama lausuma tilien luotettavuudesta ja tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta (sääntöjenmukaisuudesta);
- Euroopan parlamentin myöntämä vuotuinen vastuuvapaus;
- OLAFin mahdollisesti suorittamat tutkimukset, joiden tarkoituksena on erityisesti varmistaa, että virastoille osoitetut resurssit käytetään asianmukaisesti;
- Euroopan oikeusasiamiehen vielä kertaalleen suorittama asianmukaisen valvonnan ja vastuuvollisuuden varmistus.

2.2.2. *Tiedot todetuista riskeistä ja niiden vähentämiseksi käyttöön otetuista sisäisistä valvontajärjestelmistä*

Tässä vaiheessa ei ole todettu erityisiä riskejä.

2.2.3. *Valvonnan kustannustehokkuutta (valvontakustannusten suhde hallinnoitujen varojen arvoon) koskevat arviot ja perustelut sekä arviot maksujen suoritusajankohdan ja toimen päättämisaikajankohdan odotetuista virheriskitasoista*

Komissio raportoi valvontakustannusten suhteesta hallinnoitujen varojen maksuun. Oikeus- ja kuluttaja-asioiden pääosaston vuoden 2020 toimintakertomuksessa tämän suhteen raportoidaan olevan välilliseen hallinnointiin osallistuvien yhteisöjen ja erillisvirastojen (joihin EIGE kuuluu) osalta 0,74 prosenttia.

Euroopan tilintarkastustuomioistuin (ETT) vahvisti EIGE:n vuoden 2020 tilinpäätöksen laillisuuden ja sääntöjenmukaisuuden, mikä merkitsee alle 2 prosentin virhetasoa. Ei ole viitteitä siitä, että virhetaso heikkenisi tulevina vuosina. Vuoden 2020 tilien luotettavuus vahvistetaan myös riippumattoman ulkoisen tarkastajan suorittaman tarkastuksen perusteella.

2.3. **Toimenpiteet petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi**

Ilmoitetaan käytössä olevat ja suunnitellut ehkäisy- ja suojatoimenpiteet, esimerkiksi petostentorjuntastrategian pohjalta

Petosten ja sääntöjenvastaisuuksien torjuntaan liittyviä toimenpiteitä kuvataan muun muassa EIGE:n petostentorjuntastrategiassa 2021–2023. EIGE osallistuu Euroopan petostentorjuntaviraston petostentorjuntatoimiin ja sen on ilmoitettava komissiolle viipymättä oletetuista petoksista ja muista taloudellisista sääntöjenvastaisuuksista.

3. EHDOTUKSEN/ALOITTEEN ARVIOIDUT RAHOITUSVAIKUTUKSET

3.1. Kyseeseen tulevat monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeet ja menopuolen budjettikohdat

- Talousarviossa jo olevat budjettikohdat

Monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeiden ja budjettikohtien mukaisessa järjestyksessä.

Moni- vuotisen rahoitus- kehityksen otsake	Budjettikohta	Menolaji	Rahoitusosuudet			
	Numero	JM/EI-JM ⁵⁶	EFTA- mailta ⁵⁷	Ehdokas- mailta ⁵⁸	Kolman- silta mailta	Varainhoito- asetuksen 21 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettut rahoitusosuudet
Nimike 2	07.100500 Euroopan tasa- arvoinstituutti	JM	EI	EI	EI	EI
Nimike 2	07.0603 - Daphne-aloite	JM	EI	Kyllä	EI	EI

- Uudet perustettaviksi esitetyt budjettikohdat

Monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeiden ja budjettikohtien mukaisessa järjestyksessä.

Moni- vuotisen rahoitus- kehityksen otsake	Budjettikohta	Menolaji	Rahoitusosuudet			
	Numero	JM/EI-JM	EFTA- mailta	Ehdokas- mailta	Kolman- silta mailta	Varainhoito- asetuksen 21 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettut rahoitusosuudet
	[XX.YY.YY.YY]		KYLLÄ/ EI	KYLLÄ/E I	KYLLÄ/ EI	KYLLÄ/EI

⁵⁶ JM. = jaksotetut määrärahat; EI-JM = jaksottamattomat määrärahat.

⁵⁷ EFTA: Euroopan vapaakauppaliitto.

⁵⁸ Ehdokasmaat ja soveltuvin osin Länsi-Balkanin mahdolliset ehdokasmaat.

3.2. Arvioidut vaikutukset määrärahoihin

3.2.1. Yhteenveto arvioituista vaikutuksista toimintamäärärahoihin

- ☐ Ehdotus/aloite ei edellytä toimintamäärärahoja.
- ☐ Ehdotus/aloite edellyttää toimintamäärärahoja seuraavasti:

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Monivuotisen rahoituskehiksen otsake	Numero	Otsake 2: Koheesio, palautumiskyky ja arvot
---	---------------	--

Elin: Euroopan tasa-arvoinstituutti			Vuosi N ⁵⁹	Vuosi N+1	Vuosi N+2		Ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat (ks. kohta 1.6)	YHTEENSÄ
Osasto 1: Henkilöstömenot ⁶⁰	Sitoumukset	(1)	0,200	0,200	0,200			0,600
	Maksut	(2)	0,200	0,200	0,200			0,600
Osasto 2: Infrastruktuuri- ja hallintomenot	Sitoumukset	(1a)	0,050	0,250	0,050			0,350
	Maksut	(2 a)	0,050	0,250	0,050			0,350
Osasto 3: Toimintamenot:	Sitoumukset	(3 a)	0,500⁶¹	0,500⁶²	0,500⁶³			1,500
	Maksut	(3b)	0,500	0,500	0,500			1,500

⁵⁹ Toiminnan oletetaan alkavan vuonna 2025/2026 (direktiivin voimaantulopäivästä riippuen), eikä sillä ole päättymispäivää.

Arvio seuraaville vuosille on sama ottaen huomioon korjauskertoimen ja palkkojen korotuksen osaston 1osalta sekä inflaation osastojen 2 ja 3 osalta.

⁶⁰ Viraston laskemat henkilöstömenot (toisin sanoen todelliset odotetut kustannukset / ei-keskimääräiset vakiokustannukset)

⁶¹ Samankaltaisiin hankkeisiin perustuva arvio; markkinahintojen mukaan.

⁶² Samankaltaisiin hankkeisiin perustuva arvio; markkinahintojen mukaan.

⁶³ Samankaltaisiin hankkeisiin perustuva arvio; markkinahintojen mukaan.

EIGE:n määrärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	=1 +1a +3a	0,750	0,950	0,750			2,450
	Maksut	=2+2a +3b	0,750	0,950	0,750			2,450

Monivuotisen rahoituskehyksen otsake	7	”Hallintomenot”
---	----------	-----------------

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

		Vuosi N	Vuosi N+1	Vuosi N+2	Vuosi N+3	Ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat (ks. kohta 1.6)			YHTEENSÄ
Pääosasto: <.....>									
• Henkilöstöressurit									
• Muut hallintomenot									
Pääosasto <.....>YHTEENSÄ	Määrärahat								

Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKKEESEEN 7 kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ	(Sitoumukset yhteensä = maksut yhteensä)								
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

		Vuosi N ⁶⁴	Vuosi N+1	Vuosi N+2	Vuosi N+3	Ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat (ks. kohta 1.6)			YHTEENSÄ
--	--	--------------------------	--------------	--------------	--------------	--	--	--	-----------------

⁶⁴ Vuosi N on ehdotuksen/aloitteen toteutuksen aloitusvuosi. ”N” korvataan oletetulla ensimmäisellä toteutusvuodella (esimerkiksi: 2021). Seuraavat vuodet täydennetään vastaavasti.

– Tuotos	Kehitetään menetelmä tietojen vertailukelpoisuuden varmistamiseksi			0,071		0,071		0,071										
						0,071		0,071										
Väli Summa, erityistavoite 1				0,142		0,142		0,142										
ERITYISTAVOITE 2 Tuetaan jäsenvaltioiden tiedonkeruuta vahvistamalla laskentayksiköiden, laskentasääntöjen, yleisten jaotteluiden, raportointimuotojen ja rikkomusten luokittelun yhteiset standardit																		
– Tuotos	Alustaan integroitu ja jäsen-valtioiden täytäntöönpanema raportointimuoto			0,071		0,071		0,071										
	Kaikkien EU:n jäsenvaltioiden hyväksymät toimintamenettelyt			0,071		0,071		0,071										
	EIGE saa jäsenvaltioilta asiaankuuluvat tiedot suojatusti			0,071		0,071		0,071										

	Tiedot siirretään jäsennellyllä, puoliatomati-soidulla tavalla			0,071		0,071		0,071										
	Tiedot julkistetaan verkossa noudattaen yleisen tietosuoja-asetuksen sääntöjä			0,074		0,074		0,074										
Välisumma, erityistavoite 2				0,358		0,358		0,358										
KAIKKI YHTEENSÄ				0,500		0,500		0,500										

3.2.3. Arvioidut vaikutukset EIGE:n henkilöstöresursseihin

- ☐ Ehdotus/aloite ei edellytä hallintomäärärahoja.
- ☒ Ehdotus/aloite edellyttää hallintomäärärahoja seuraavasti:
- milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

	Vuosi N ⁶⁷	Vuosi N+1	Vuosi N+2	Vuosi N+3	Ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat (ks. kohta 1.6)	YHTEEN SÄ
--	-----------------------	-----------	-----------	-----------	--	-----------

—

Väliaikaiset toimihenkilöt (AD-palkkaluokka) ⁶⁸	0,070	0,070	0,070					
Väliaikaiset toimihenkilöt (AST-palkkaluokat)								
Sopimussuhteiset toimihenkilöt ⁶⁹	0,130	0,130	0,130					
Kansalliset asiantuntijat								

—

YHTEENSÄ								
-----------------	--	--	--	--	--	--	--	--

—

- Henkilöstötarpeet (kokoaikaiseksi muutettuna):

	Vuosi N ⁷⁰	Vuosi N+1	Vuosi N+2	Vuosi N+3	Ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat (ks. kohta 1.6)	YHTEEN SÄ
--	-----------------------	-----------	-----------	-----------	--	-----------

—

Väliaikaiset toimihenkilöt (AD-palkkaluokka)	1	1	1					
Väliaikaiset toimihenkilöt (AST-palkkaluokat)								

⁶⁷ Toiminnan oletetaan alkavan vuonna 2025/2026 (direktiivin voimaantulopäivästä riippuen) eikä sillä ole päättymispäivää.

⁶⁸ Viraston laskemat henkilöstömenot (toisin sanoen todelliset odotetut kustannukset / ei-keskimääräiset vakiokustannukset)

⁶⁹ Viraston laskemat henkilöstömenot (toisin sanoen todelliset odotetut kustannukset / ei-keskimääräiset vakiokustannukset)

⁷⁰ Toiminnan oletetaan alkavan vuonna 2025/2026 (direktiivin voimaantulopäivästä riippuen) eikä sillä ole päättymispäivää.

Sopimussuhteiset toimihenkilöt	2	2	2					
Kansalliset asiantuntijat								

—

YHTEENSÄ								
-----------------	--	--	--	--	--	--	--	--

3.2.3.1. Henkilöresurssien arvioitu tarve

- ☒ Ehdotus/aloite ei edellytä henkilöresursseja.
- ☐ Ehdotus/aloite edellyttää henkilöresursseja seuraavasti:

Arvio kokoaikaiseksi henkilöstöksi muutettuna

	Vuosi N	Vuosi N+1	Vuosi N+2	Vuosi N+3	Ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat (ks. kohta 1.6)		
• Henkilöstötaulukkoon sisältyvät virat/toimet (virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt)							
20 01 02 01 (päätoimipaikka ja komission edustustot EU:ssa)							
20 01 02 03 (EU:n ulkopuoliset edustustot)							
01 01 01 01 (epäsuora tutkimustoiminta)							
01 01 01 11 (suora tutkimustoiminta)							
Muu budjettikohta (mikä?)							
• Ulkopuolinen henkilöstö (kokoaikaiseksi muutettuna) ⁷¹							
20 02 01 (kokonaismäärärahoista katettavat sopimussuhteiset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat ja vuokrahenkilöstö)							
20 02 03 (sopimussuhteiset ja paikalliset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat, vuokrahenkilöstö ja nuoremmat asiantuntijat EU:n ulkopuolisissa edustustoissa)							
XX 01 xx yy zz ⁷²	– päätoimipaikassa						
	– EU:n ulkopuolisissa edustustoissa						
01 01 01 02 (sopimussuhteiset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat ja vuokrahenkilöstö - epäsuora tutkimustoiminta)							
01 01 01 12 (sopimussuhteiset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat ja vuokrahenkilöstö - suora tutkimustoiminta)							
Muu budjettikohta (mikä?)							
YHTEENSÄ							

XX viittaa kyseessä olevaan toimintalohkoon eli talousarvion osastoon.

Henkilöresurssien tarve katetaan toimen hallinnointiin jo osoitetulla pääosaston henkilöstöllä ja/tai pääosastossa toteutettujen henkilöstön uudelleenjärjestelyjen tuloksena saadulla henkilöstöllä sekä tarvittaessa sellaisilla lisäresursseilla, jotka toimea hallinnoiva pääosasto voi saada käyttöönsä vuotuisessa määrärahojen jakomenetelyssä talousarvion puitteissa.

Kuvaus henkilöstön tehtävistä:

Virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt	
Ulkopuolinen henkilöstö	

⁷¹ Sopimussuhteiset ja paikalliset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat, vuokrahenkilöstö ja nuoremmat asiantuntijat EU:n ulkopuolisissa edustustoissa.

⁷² Toimintamäärärahoista katettavan ulkopuolisen henkilöstön enimmäismäärä (entiset BA-budjettikohdat).

3.2.4. Yhteensopivuus nykyisen monivuotisen rahoituskehityksen kanssa

- ☐ Ehdotus/aloite on nykyisen monivuotisen rahoituskehityksen mukainen.
- ☒ Ehdotus/aloite edellyttää rahoituskehityksen asianomaisen otsakkeen rahoitussuunnitelman muuttamista.

Ehdotus edellyttää monivuotisen rahoituskehityksen asianomaisen otsakkeen rahoitussuunnitelman muuttamista. Uudelleenkohdentamisen lähde on kansalaisten, tasa-arvon, perusoikeuksien ja arvojen ohjelma – Daphne-lohko (07.0603) lisätään EIGE:n momentille (07.1005) ajanjaksolle 2025–2027.

- ☐ Ehdotus/aloite edellyttää joustovälineen varojen käyttöön ottamista tai monivuotisen rahoituskehityksen tarkistamista.⁷³

Selvitys tarvittavista toimenpiteistä, mainittava myös kyseeseen tulevat rahoituskehityksen otsakkeet, budjettikohdat ja määrät

3.2.5. Ulkopuolisten tahojen rahoitusosuudet

Ehdotus/aloite

- ☒ rahoittamiseen ei osallistu ulkopuolisia tahoja
- ☐ rahoittamiseen osallistuu ulkopuolisia tahoja seuraavasti (arvio):

Määrärahat, milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

	Vuosi N ⁷⁴	Vuosi N+1	Vuosi N+2	Vuosi N+3	Ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat (ks. kohta 1.6)			Yhteensä
Rahoitukseen osallistuva taho								
Yhteisrahoituksella katettavat määrärahat YHTEENSÄ								

⁷³ Ks. vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehityksen vahvistamisesta 17 päivänä joulukuuta 2020 annetun neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 2093/2020 12 ja 13 artikla.

⁷⁴ Vuosi N on ehdotuksen/aloitteen toteutuksen aloitusvuosi. ”N” korvataan oletetulla ensimmäisellä toteutusvuodella (esimerkiksi: 2021). Seuraavat vuodet täydennetään vastaavasti.

3.3. Arvioidut vaikutukset tuloihin

- ☒ Ehdotuksella/aloitteella ei ole vaikutuksia tuloihin.
- ☐ Ehdotuksella/aloitteella on vaikutuksia tuloihin seuraavasti:
 - ☐ vaikutukset omiin varoihin
 - ☐ vaikutukset muihin tuloihin
 - ☐ tulot on kohdennettu menopuolen budjettikohtiin

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Tulopuolen budjettikohta:	Käytettävissä olevat määrärahat kuluvana varainhoito-vuonna	Ehdotuksen/aloitteen vaikutus ⁷⁵						
		Vuosi N	Vuosi N+1	Vuosi N+2	Vuosi N+3	Ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat (ks. kohta 1.6)		
Momentti								

Vastaava(t) menopuolen budjettikohta (budjettikohdat) käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen tapauksessa:

Muita huomautuksia (esim. tuloihin kohdistuvan vaikutuksen laskentamenetelmä/-kaava tai muita lisätietoja).

⁷⁵

Perinteiset omat varat (tulli- ja sokerimaksut) on ilmoitettava nettomääräisinä eli bruttomäärästä on vähennettävä kantokuluja vastaava 20 prosentin osuus.